

Den här texten är endast avsedd som ett dokumentationshjälpmedel och har ingen rättslig verkan. EU-institutionerna tar inget ansvar för innehållet. De autentiska versionerna av motsvarande rättsakter, inklusive ingresserna, publiceras i Europeiska unionens officiella tidning och finns i EUR-Lex. De officiella texterna är direkt tillgängliga via länkarna i det här dokumentet

► B EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2014/25/EU
av den 26 februari 2014
om upphandling av enheter som är verksamma på områdena vatten, energi, transporter och
posttjänster och om upphävande av direktiv 2004/17/EG
(Text av betydelse för EES)
(EUT L 94, 28.3.2014, s. 243)

Ändrad genom:

					Officiella tidningen		
					nr	sida	datum
► <u>M1</u>	Kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/2171 av den 24 november 2015				L 307	7	25.11.2015
► <u>M2</u>	Kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/2364 av den 18 december 2017				L 337	17	19.12.2017
► <u>M3</u>	Kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/1829 av den 30 oktober 2019				L 279	27	31.10.2019
► <u>M4</u>	Kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/1953 av den 10 november 2021				L 398	25	11.11.2021
► <u>M5</u>	Kommissionens delegerade förordning (EU) 2023/2496 av den 15 november 2023				L 2496	1	16.11.2023

Rättad genom:

- C1 Rättelse, EUT L 321, 5.10.2020, s. 9 (2014/25/EU)
► C2 Rättelse, EUT L 90064, 3.11.2023, s. 1 (2014/25/EU)

**EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV
2014/25/EU**

av den 26 februari 2014

**om upphandling av enheter som är verksamma på områdena
vatten, energi, transporter och posttjänster och om upphävande
av direktiv 2004/17/EG**

(Text av betydelse för EES)

AVDELNING I:	TILLÄMPNINGSOMRÅDE, DEFINITIONER OCH ALLMÄNNA PRINCIPER
KAPITEL I:	Syfte och definitioner
Artikel 1:	Syfte och tillämpningsområde
Artikel 2:	Definitioner
Artikel 3:	Upphandlande myndigheter
Artikel 4:	Upphandlande enheter
Artikel 5:	Blandad upphandling som omfattar samma verksamhet
Artikel 6:	Upphandling som omfattar flera verksamheter
KAPITEL II:	Verksamheter
Artikel 7:	Gemensamma bestämmelser
Artikel 8:	Gas och värme
Artikel 9:	El
Artikel 10:	Vatten
Artikel 11:	Transporttjänster
Artikel 12:	Hamnar och flygplatser
Artikel 13:	Posttjänster
Artikel 14:	Utvinning av olja och gas samt prospektering efter eller utvinning av kol eller andra fasta bränslen
KAPITEL III:	Materiellt tillämpningsområde
AVSNITT 1:	TRÖSKELVÄRDEN
Artikel 15:	Tröskelvärden
Artikel 16:	Metoder för beräkning av det uppskattade värdet av en upphandling
Artikel 17:	Revidering av tröskelvärdena
AVSNITT 2:	UNDANTAGNA KONTRAKT OCH PROJEKTÄVLINGAR – särskilda bestämmelser för upphandling som avser försvars- och säkerhetsaspekter
Underavsnitt 1:	Undantag som gäller alla upphandlande enheter och särskilda undantag för vatten- och energisektorerna
Artikel 18:	Kontrakt som tilldelas för återförsäljning eller uthyrning till tredje man
Artikel 19:	Kontrakt och projektävlingar som tilldelas eller organiseras för annat än utövandet av verksamhet som omfattas av detta direktiv eller för utövandet av sådan verksamhet i ett tredjeland

▼B

Artikel 20:	Tilldelning av kontrakt och anordnande av projekttävlingar i enlighet med internationella regler
Artikel 21:	Särskilda undantag för tjänstekontrakt
Artikel 22:	Tjänstekontrakt som tilldelas på grundval av en ensamrätt
Artikel 23:	Kontrakt tilldelade av vissa upphandlande enheter för anskaffning av vatten och leverans av energi eller bränslen avsedda för energiproduktion
Underavsnitt 2:	Upphandling som avser försvars- och säkerhetsaspekter
Artikel 24:	Försvar och säkerhet
Artikel 25:	Blandad upphandling som omfattar samma verksamhet och som avser försvars- eller säkerhetsaspekter
Artikel 26:	Upphandling som omfattar flera verksamheter och som avser försvars- eller säkerhetsaspekter
Artikel 27:	Kontrakt och projekttävlingar som avser försvars- eller säkerhetsaspekter och som tilldelas eller anordnas i enlighet med internationella regler
Underavsnitt 3:	Särskilda relationer (samarbete, anknutna företag och samriskföretag)
Artikel 28:	Kontrakt mellan upphandlande myndigheter
Artikel 29:	Kontrakt som tilldelas anknutna företag
Artikel 30:	Kontrakt som tilldelas ett samriskföretag eller en upphandlande enhet som ingår i ett samriskföretag
Artikel 31:	Anmälan av upplysningar
Underavsnitt 4:	Särskilda situationer
Artikel 32:	Forsknings- och utvecklingstjänster
Artikel 33:	Kontrakt som omfattas av särskilda bestämmelser
Underavsnitt 5:	Verksamheter som är direkt konkurrensutsatta och tillhörande förfaranderegler
Artikel 34:	Verksamheter som är direkt konkurrensutsatta
Artikel 35:	Förfarande för att fastställa om artikel 34 är tillämplig
KAPITEL IV:	Allmänna principer
Artikel 36:	Principer för upphandling
Artikel 37:	Ekonomiska aktörer
Artikel 38:	Reserverade kontrakt
Artikel 39:	Sekretess
Artikel 40:	Regler för kommunikation

▼ B

Artikel 41:	Nomenklatur
Artikel 42:	Intressekonflikter
AVDELNING II:	BESTÄMMELSER OM UPPHANDLING
KAPITEL I:	Förfaranden
Artikel 43:	Villkor som rör WTO-avtalet och andra internationella avtal
Artikel 44:	Val av förfaranden
Artikel 45:	Öppet förfarande
Artikel 46:	Selektivt förfarande
Artikel 47:	Förhandlat förfarande med föregående anbudsinfördran
Artikel 48:	Konkurrenspräglad dialog
Artikel 49:	Innovationspartnerskap
Artikel 50:	Användning av förhandlat förfarande utan föregående anbudsinfördran
KAPITEL II:	Tekniker och instrument för elektronisk och gemensam upphandling
Artikel 51:	Ramavtal
Artikel 52:	Dynamiska inköpssystem
Artikel 53:	Elektroniska auktioner
Artikel 54:	Elektroniska kataloger
Artikel 55:	Centraliserad inköpsverksamhet och inköpscentraler
Artikel 56:	Tillfällig gemensam upphandling
Artikel 57:	Upphandling med deltagande av upphandlande enheter från olika medlemsstater
KAPITEL III:	Upphandlingsförfarandets gång
AVSNITT 1:	FÖRBEREDELSE
Artikel 58:	Preliminära marknadsundersökningar
Artikel 59:	Anbudssökandes och anbudsgivares tidigare deltagande
Artikel 60:	Tekniska specifikationer
Artikel 61:	Märken
Artikel 62:	Provningsrapporter, certifiering och andra bevismedel
Artikel 63:	Tillhandahållande av tekniska specifikationer

▼B

Artikel 64:	Alternativa anbud
Artikel 65:	Uppdelning av kontrakt i delar
Artikel 66:	Fastställande av tidsfrister
AVSNITT 2:	OFFENTLIGGÖRANDE OCH ÖPPENHET
Artikel 67:	Förhandsmeddelanden
Artikel 68:	Meddelande om att det finns ett kvalificeringssystem
Artikel 69:	Meddelanden om upphandling
Artikel 70:	Meddelanden om kontraktstilldelning
Artikel 71:	Utformning och offentliggörande av meddelanden
Artikel 72:	Offentliggörande på nationell nivå
Artikel 73:	Elektronisk tillgång till upphandlingsdokument
Artikel 74:	Inbjudan till anbudssökande
Artikel 75:	Information till kvalificeringssökande, anbudssökande och anbudsgivare
AVSNITT 3:	VAL AV DELTAGARE OCH TILLDELNING AV KONTRAKT
Artikel 76:	Allmänna principer
Underavsnitt 1:	Kvalificering och urvalsbedömning
Artikel 77:	Kvalificeringssystem
Artikel 78:	Kvalitativa urvalskriterier
Artikel 79:	Utnyttjande av andra enheters kapacitet
Artikel 80:	Tillämpning av skäl för uteslutning och urvalskriterier i enlighet med direktiv 2014/24/EU
Artikel 81:	Kvalitetssäkrings- och miljöledningsstandarder
Underavsnitt 2:	Kontraktstilldelning
Artikel 82:	Tilldelningskriterier
Artikel 83:	Livscykelkostnader
Artikel 84:	Onormalt låga anbud
AVSNITT 4:	ANBUD SOM OMFATTAR VAROR MED URSPRUNG I TREDJELAND OCH FÖRHÅLLET TILL TREDJELAND

▼ B

Artikel 85:	Anbud som omfattar varor med ursprung i tredjeland
Artikel 86:	Förbindelserna med tredjeländer när det gäller kontrakt för byggentreprenader, varor och tjänster
KAPITEL IV:	Fullgörande av kontrakt
Artikel 87:	Villkor för fullgörande av kontrakt
Artikel 88:	Anlitande av underleverantör
Artikel 89:	Ändring av kontrakt under löptiden
Artikel 90:	Uppsägning av kontrakt
AVDELNING III:	SÄRSKILDA UPPHANDLINGSSYSTEM
KAPITEL I:	Sociala tjänster och andra särskilda tjänster
Artikel 91:	Tilldelning av kontrakt för sociala tjänster och andra särskilda tjänster
Artikel 92:	Offentliggörande av meddelanden
Artikel 93:	Principer för tilldelning av kontrakt
Artikel 94:	Reserverade kontrakt för vissa tjänster
KAPITEL II:	Regler om projekttävlingar
Artikel 95:	Tillämpningsområde
Artikel 96:	Meddelanden
Artikel 97:	Anordnande av projekttävlingar, val av deltagare och jury
Artikel 98:	Juryns beslut
AVDELNING IV:	STYRNING
Artikel 99:	Genomförande
Artikel 100:	Individuella rapporter om förfaranden för tilldelning av kontrakt
Artikel 101:	Nationell rapportering och statistiska uppgifter
Artikel 102:	Administrativt samarbete
AVDELNING V:	DELEGERADE BEFOGENHETER, GENOMFÖRANDEBEFOGENHETER OCH SLUTBESTÄMMELSER
Artikel 103:	Utövande av delegeringen
Artikel 104:	Skyndsamt förfarande
Artikel 105:	Kommittéförfarande
Artikel 106:	Införlivande och övergångsbestämmelser
Artikel 107:	Upphävande
Artikel 108:	Översyn
Artikel 109:	Ikraftträdande
Artikel 110:	Adressater

▼B

BILAGOR

- BILAGA I: Förteckning över verksamheter som omfattas av artikel 2.2 a
- BILAGA II: Förteckning över unionsrättsakter som avses i artikel 4.3
- BILAGA III: Förteckning över unionsrättsakter som avses i artikel 34.3
- BILAGA IV: Tidsfrister för antagande av de genomförandeakter som avses i artikel 35
- BILAGA V: Krav på verktyg och utrustning för elektronisk mottagning av anbud, anbudsansökningar, kvalificeringsansökningar samt ritningar och planer i projekttävlingarna
- BILAGA VI Del A: Information som ska finnas i förhandsmeddelanden (i enlighet med artikel 67)
- BILAGA VI Del B: Information som ska finnas i meddelanden om offentliggörande av ett förhandsmeddelande på en upphandlarprofil som inte används som anbudsinfordran (i enlighet med artikel 67.1)
- BILAGA VII: Information som ska finnas i upphandlingsdokumenten avseende elektroniska auktioner (artikel 53.4)
- BILAGA VIII: Definition av vissa tekniska specifikationer
- BILAGA IX: Offentliggörande
- BILAGA X: Information som ska finnas i meddelanden om att det finns ett kvalificeringssystem (i enlighet med artiklarna 44.4 b och 68)
- BILAGA XI: Information som ska finnas i meddelanden om upphandling (i enlighet med artikel 69)
- BILAGA XII: Information som ska finnas i meddelanden om tilldelning av kontrakt (i enlighet med artikel 70)
- BILAGA XIII: Innehåll i de inbjudningar att lämna anbud, delta i dialogen, förhandla eller bekräfta intresse som föreskrivs i artikel 74
- BILAGA XIV: Förteckning över internationella sociala eller miljörelaterade konventioner som avses i artikel 36.2
- BILAGA XV: Förteckning över de unionsrättsakter som avses i artikel 83.3
- BILAGA XVI: Information som ska finnas i meddelanden om ändringar av ett kontrakt under dess löptid (i enlighet med artikel 89.1)
- BILAGA XVII: Tjänster som avses i artikel 91

▼B

- BILAGA XVIII: Information som ska finnas i meddelanden om kontrakt för sociala och andra särskilda tjänster (i enlighet med artikel 92)
- BILAGA XIX: Information som ska finnas i meddelanden om projekttävlingar (i enlighet med artikel 96.1)
- BILAGA XX: Information som ska finnas i meddelanden om resultaten av projekttävlingar (i enlighet med artikel 96.1)
- BILAGA XXI: Jämförelsetabell

▼B

AVDELNING I

TILLÄMPNINGSSOMRÅDE, DEFINITIONER OCH ALLMÄNNA PRINCIPER*KAPITEL 1**Syfte och definitioner**Artikel 1***Syfte och tillämpningsområde**

1. I detta direktiv fastställs regler om upphandlingsförfaranden för upphandlande enheter med avseende på kontrakt samt projekttävlingar, vars värde uppskattas till minst de tröskelvärden som fastställs i artikel 15.
2. Med upphandling avses i detta direktiv en eller flera upphandlande enheters anskaffning genom varu-, byggentreprenad- eller tjänstekontrakt av byggentreprenader, varor eller tjänster från ekonomiska aktörer som utvalts av dessa upphandlande enheter, förutsatt att byggentreprenaderna, varorna eller tjänsterna är avsedda för utövande av någon av de verksamheter som avses i artiklarna 8–14.
3. Detta direktiv ska tillämpas om inte annat följer av artikel 346 i EUF-fördraget.
4. Detta direktiv påverkar inte medlemsstaternas frihet att i enlighet med unionsrätten definiera vad de anser vara tjänster av allmänt ekonomiskt intresse, hur dessa tjänster bör organiseras och finansieras i enlighet med bestämmelserna om statligt stöd samt vilka särskilda krav de bör underställas. Detta direktiv påverkar inte heller myndigheters beslut om huruvida, hur och i vilken omfattning de önskar utöva offentliga funktioner själva, i enlighet med artikel 14 i EUF-fördraget och protokoll nr 26.
5. Detta direktiv påverkar inte hur medlemsstaterna organiserar sina system för social trygghet.
6. Icke-ekonomiska tjänster av allmänt intresse ska inte omfattas av detta direktivs tillämpningsområde.

*Artikel 2***Definitioner**

I detta direktiv gäller följande definitioner:

1. *varu-, byggentreprenad- och tjänstekontrakt*: skriftliga kontrakt med ekonomiska villkor som ingås mellan en eller flera upphandlande enheter och en eller flera ekonomiska aktörer och som avser utförande av byggentreprenad, leverans av varor eller tillhandahållande av tjänster.
2. *byggentreprenadkontrakt*: kontrakt som avser något av följande:
 - a) Utförande eller projektering och utförande av byggentreprenader för sådana verksamheter som omfattas av bilaga I.

▼B

- b) Utförande, eller både projektering och utförande, av ett byggnadsverk.
 - c) Realisering, oavsett medel, av ett byggnadsverk som motsvarar de krav som anges av den upphandlande enhet som utövar ett avgörande inflytande över typen eller projekteringen av byggnadsverket.
3. *byggnadsverk*: ett resultat av bygg- och anläggningsarbeten, betraktat som en helhet och vilket i sig fullgör en teknisk eller ekonomisk funktion.
 4. *varukontrakt*: kontrakt som avser köp, leasing, hyra eller hyrköp – med eller utan köpoption – av varor. Ett varukontrakt kan som ett underordnat inslag omfatta kompletterande monterings- och installationsarbeten.
 5. *tjänstekontrakt*: kontrakt som avser tillhandahållandet av andra tjänster än de som avses i punkt 2.
 6. *ekonomisk aktör*: varje fysisk eller juridisk person, upphandlande enhet eller grupp av sådana personer och/eller enheter, inbegripet tillfälliga företagssammanslutningar, som erbjuder sig att utföra byggentreprenader och/eller ett byggnadsverk, leverera varor eller tillhandahålla tjänster på marknaden.
 7. *anbudsgivare*: en ekonomisk aktör som har lämnat ett anbud.
 8. *anbudssökande*: en ekonomisk aktör som har ansökt om att få eller inbjudits att lämna anbud vid ett selektivt eller förhandlat förfarande, i en konkurrenspräglad dialog eller i ett innovationspartnerskap.
 9. *upphandlingsdokument*: alla dokument som utarbetas av den upphandlande enheten eller som den upphandlande enheten hänvisar till för att beskriva eller fastställa innehållet i upphandlingen eller förfarandet, inbegripet meddelanden om upphandling, förhandsmeddelanden eller meddelanden om att det finns ett kvalificeringssystem, om sådana används som anbudsinfordran, tekniska specifikationer, det beskrivande dokumentet, förslag till kontraktsvillkor, format för de handlingar som ska lämnas in av anbudssökande och anbudsgivare, upplysningar om allmänt tillämpliga skyldigheter samt eventuella kompletterande dokument.
 10. *centraliserad inköpsverksamhet*: verksamhet som bedrivs stadigvarande i någon av följande former:
 - a) Anskaffning av varor och/eller tjänster som är avsedda för upphandlande enheter.
 - b) Tilldelning av kontrakt eller ingående av ramavtal om byggentreprenader, varor eller tjänster som är avsedda för upphandlande enheter.
 11. *stödverksamhet för inköp*: verksamheter för tillhandahållande av stöd för inköp, särskilt i följande former:
 - a) Teknisk infrastruktur som gör det möjligt för upphandlande enheter att tilldela offentliga kontrakt eller ingå ramavtal för byggentreprenader, varor eller tjänster.

▼ B

- b) Rådgivning om genomförande eller utformning av upphandlingsförfaranden.
 - c) Förberedande och administration av upphandlingsförfaranden på den upphandlande enhetens vägnar och för denna.
12. *inköpscentral*: en upphandlande enhet i den mening som avses i artikel 4.1 i det här direktivet eller en upphandlande myndighet i den mening som avses i artikel 2.1 i direktiv 2014/24/EU som tillhandahåller centraliserad inköpsverksamhet och eventuellt också stödverksamhet för inköp.
- Upphandling som genomförs av en inköpscentral för att den ska kunna bedriva centraliserad inköpsverksamhet ska betraktas som upphandling i samband med utövandet av en verksamhet av den typ som beskrivs i artiklarna 8–14. Artikel 18 ska inte tillämpas på upphandling som genomförs av en inköpscentral för att den ska kunna bedriva centraliserad inköpsverksamhet.
13. *leverantör av upphandlingstjänster*: ett offentligt eller privat organ som erbjuder stödverksamhet för inköp på marknaden.
14. *skriftlig*: varje enhet av ord eller siffror som kan läsas, återges och sedan meddelas, inklusive uppgifter som går att överföra eller lagras med elektroniska medel.
15. *elektroniska medel*: elektronisk utrustning för behandling (även digital komprimering) och lagring av data som sänds, överförs och mottas via kabel, radiovågor, på optisk eller annan elektromagnetisk väg.
16. *livscykel*: alla på varandra följande och/eller inbördes sammankopplade skeden, inklusive forskning och utveckling som ska genomföras, produktion, handel och dess villkor, transport, användning och underhåll, som ingår i livslängden för en vara eller ett byggnadsverk eller tillhandahållandet av en tjänst, från råvaruanskaffning eller generering av resurser till bortskaflande, sanering och tjänstens eller användningens slut.
17. *projekttävling*: förfarande på främst sådana områden som fysisk planering, arkitekt- och ingenjörstjänster eller databehandling som innebär att den upphandlande enheten får en ritning eller en projektbeskrivning som en jury utsett till vinnande bidrag i en tävling med eller utan priser.
18. *innovation*: genomförande av en ny eller väsentligt förbättrad vara, tjänst eller process, som inbegriper men inte begränsar sig till produktions-, byggnads- eller anläggningsprocesser, en ny marknadsföringsmetod eller en ny organisationsmetod inom affärspraxis, arbetsplatsorganisation eller yttre förbindelser bland annat i syfte att bidra till att lösa samhällsutmaningar eller stödja Europa 2020-strategin för smart och hållbar tillväxt för alla.

▼B

19. *märke*: alla dokument, certifikat eller intyg som bekräftar att byggentreprenader, varor, tjänster eller processer eller berörda förfaranden uppfyller vissa krav.
20. *märkeskrav*: de krav som ska uppfyllas av byggentreprenader, varor, tjänster eller processer eller berörda förfaranden för att det berörda märket ska få användas.

*Artikel 3***Upphandlande myndigheter**

1. I detta direktiv avses med *upphandlande myndigheter* statliga, regionala eller lokala myndigheter och offentligrättsliga organ eller sammanslutningar av en eller flera sådana myndigheter eller ett eller flera sådana organ.
2. *Regionala myndigheter* inbegriper alla myndigheter i de administrativa enheter som anges i en icke uttömmande förteckning i kategorierna Nuts 1 och Nuts 2 i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1059/2003 ⁽¹⁾.
3. *Lokala myndigheter* omfattar alla myndigheter för administrativa enheter som anges i kategori Nuts 3 och mindre administrativa enheter enligt förordning (EG) nr 1059/2003.
4. Med *offentligrättsliga organ* menas varje organ som har samtliga följande egenskaper:
 - a) De har särskilt inrättats för att tillgodose behov i det allmännas intresse, utan industriell eller kommersiell karaktär.
 - b) De är juridiska personer.
 - c) De finansieras till största delen av statliga, regionala eller lokala myndigheter, eller av andra offentligrättsliga organ, eller står under administrativ tillsyn av sådana myndigheter eller organ; eller de har ett förvaltnings-, lednings- eller kontrollorgan där mer än hälften av ledamöterna utses av statliga, regionala eller lokala myndigheter, eller av andra offentligrättsliga organ.

*Artikel 4***Upphandlande enheter**

1. Detta direktiv ska tillämpas på upphandlande enheter som
 - a) är upphandlande myndigheter eller offentliga företag och som bedriver någon av de verksamheter som avses i artiklarna 8–14,

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1059/2003 av den 26 maj 2003 om inrättande av en gemensam nomenklatur för statistiska territoriella enheter (NUTS) (EUT L 154, 21.6.2003, s. 1).

▼B

- b) om de inte är upphandlande myndigheter eller offentliga företag, bedriver någon av de verksamheter som avses i artiklarna 8–14 eller någon kombination av dessa, och vilkas verksamhet bygger på särskilda rättigheter eller ensamrätt, som beviljats av en behörig myndighet i en medlemsstat.

2. Med *offentligt företag* menas varje företag över vilket en upphandlande myndighet kan utöva ett direkt eller indirekt bestämmande inflytande till följd av ägarförhållande, finansiellt deltagande eller de regler som styr företaget.

De upphandlande myndigheterna ska anses utöva bestämmande inflytande i följande fall när dessa myndigheter, direkt eller indirekt

- a) äger större delen av företagets tecknade kapital,
- b) kontrollerar majoriteten av de rösträtter som är knutna till företagets emitterade aktier, eller
- c) kan utse mer än halva antalet ledamöter i företagets administrativa, styrande eller övervakande organ.

3. I denna artikel avses med *särskild rättighet eller ensamrätt* en rättighet som beviljats av en behörig myndighet i en medlemsstat enligt lag eller annan författning, som begränsar utövandet av någon av de verksamheter som avses i artiklarna 8–14 till en eller flera enheter och som väsentligt påverkar andra enheters möjligheter att bedriva sådan verksamhet.

Rättigheter som har beviljats genom ett förfarande som offentliggjorts på lämpligt sätt och där beviljandet av dessa rättigheter har grundats på objektiva kriterier ska inte utgöra särskilda rättigheter eller ensamrätt i den mening som avses i första stycket.

Sådana förfaranden innefattar

- a) upphandlingsförfaranden med föregående meddelande om upphandling i enlighet med direktiv 2014/24/EU, direktiv 2009/81/EG, direktiv 2014/23/EU eller detta direktiv, och
- b) förfaranden i enlighet med andra unionsrättsakter som förtecknas i bilaga II och säkerställer tillräcklig föregående öppenhet i samband med beviljande av tillstånd på grundval av objektiva kriterier.

4. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 103 med avseende på ändring av förteckningen över unionsrättsakter i bilaga II om ändringarna visar sig vara nödvändiga på grund av att nya rättsakter antagits eller att sådana rättsakter upphävts eller ändrats.

▼B*Artikel 5***Blandad upphandling som omfattar samma verksamhet**

1. Punkt 2 ska tillämpas på blandade kontrakt som avser olika typer av upphandlingar som alla omfattas av detta direktiv.

Punkterna 3–5 ska tillämpas på blandade kontrakt som avser upphandlingar som omfattas av detta direktiv och upphandlingar som omfattas av andra rättsregler.

2. Kontrakt som avser två eller flera slag av upphandling (byggtrenader, tjänster eller varor) ska tilldelas i enlighet med tillämpliga bestämmelser för den typ av upphandling som karakteriserar huvudföremålet för den berörda upphandlingen.

För blandade kontrakt bestående delvis av tjänster i den mening som avses i avdelning III kapitel I och delvis av andra tjänster, eller blandade kontrakt bestående delvis av tjänster och delvis av varor, ska huvudföremålet bestämmas utifrån vilket av de uppskattade värdena för tjänster respektive varor som är det högsta.

3. Om de olika delarna av ett visst kontrakt objektivt sett kan särskiljas ska punkt 4 tillämpas. Om de olika delarna i ett visst kontrakt objektivt sett inte kan särskiljas ska punkt 5 tillämpas.

Om en del av ett visst kontrakt omfattas av artikel 346 i EUF-fördraget eller direktiv 2009/81/EG ska artikel 25 i det här direktivet tillämpas.

4. De upphandlande enheterna får välja att tilldela separata kontrakt för de olika delarna eller att tilldela ett enda kontrakt när det gäller kontrakt som avser både upphandling som omfattas av detta direktiv och upphandling som inte omfattas av detta direktiv. Om de upphandlande enheterna väljer att tilldela separata kontrakt för de olika delarna ska beslut om vilka rättsregler som ska gälla för de olika kontrakten fattas på grundval av de egenskaper som varje del har.

Om de upphandlande enheterna väljer att tilldela ett enda kontrakt ska detta direktiv tillämpas, om inte annat följer av artikel 25, på det blandade kontrakt som ingås, oberoende av värdet av de delar som annars skulle omfattas av andra rättsregler och oberoende av vilka rättsregler dessa delar annars skulle ha omfattats av.

För blandade kontrakt bestående av varu-, byggtrenaders- och tjänstekontrakt och av koncessioner ska det blandade kontraktet tilldelas i enlighet med detta direktiv, förutsatt att det uppskattade värdet av den del av kontraktet som utgör ett kontrakt som omfattas av detta direktiv, som beräknats i enlighet med artikel 16, uppgår till minst det relevanta tröskelvärdet som anges i artikel 15.

5. Om de olika delarna av ett visst kontrakt objektivt sett inte kan särskiljas ska de tillämpliga rättsreglerna fastställas på grundval av huvudföremålet för kontraktet.

▼B*Artikel 6***Upphandling som omfattar flera verksamheter**

1. Vad gäller kontrakt som avser flera verksamheter får upphandlande enheter välja att tilldela separata kontrakt för varje verksamhet eller att tilldela ett enda kontrakt. Om de upphandlande enheterna väljer att tilldela separata kontrakt ska beslut om vilka rättsregler som ska gälla för de olika separata kontrakten fattas på grundval av de egenskaper som varje verksamhet har.

Trots vad som sägs i artikel 5 ska, om de upphandlande enheterna väljer att tilldela ett enda kontrakt ska punkterna 2 och 3 i denna artikel, tillämpas. Om någon av de berörda verksamheterna omfattas av artikel 346 i EUF-fördraget eller direktiv 2009/81/EG ska emellertid artikel 26 i det här direktivet tillämpas.

Valet mellan att tilldela ett enda kontrakt eller att tilldela ett antal separata kontrakt får dock inte fattas i syfte att undanta kontraktet eller kontrakten från tillämpningsområdet för detta direktiv eller, i tillämpliga fall, direktiv 2014/24/EU eller direktiv 2014/23/EU.

2. För ett kontrakt som avser att omfatta flera verksamheter ska de bestämmelser gälla som är tillämpliga på den verksamhet som kontraktet huvudsakligen är avsett för.

3. Vad gäller kontrakt där det är omöjligt att på objektiva grunder avgöra vilken verksamhet kontraktet främst avser, ska de tillämpliga bestämmelserna fastställas i enlighet med leden a, b och c:

- a) Kontraktet ska tilldelas i enlighet med direktiv 2014/24/EU om en av de verksamheter som kontraktet avser omfattas av detta direktiv, och övriga verksamheter av det ovan nämnda direktiv 2014/24/EU.
- b) Kontraktet ska tilldelas i enlighet med detta direktiv om en av de verksamheter som kontraktet avser omfattas av detta direktiv och övriga verksamheter av direktivet 2014/23/EU.
- c) Kontraktet ska tilldelas i enlighet med detta direktiv om en av de verksamheter som kontraktet avser omfattas av detta direktiv och övriga verksamheter varken omfattas av detta direktiv eller direktiv 2014/24/EU eller direktiv 2014/23/EU.

*KAPITEL II****Verksamheter****Artikel 7***Gemensamma bestämmelser**

Vid tillämpning av artiklarna 8, 9 och 10 avses med *leverans* generering/produktion, grossistförsäljning och detaljförsäljning.

Produktion av gas i form av utvinning omfattas dock av artikel 14.

▼B*Artikel 8***Gas och värme**

1. När det gäller gas och värme ska detta direktiv tillämpas på följande typer av verksamhet:

a) Tillhandahållande eller drift av fasta nät i syfte att tillhandahålla tjänster för allmänheten i samband med produktion, transport eller distribution av gas eller värme.

b) Leverans av gas eller värme till sådana nät.

2. Om en annan upphandlande enhet än en upphandlande myndighet levererar gas eller värme till fasta nät som tillhandahåller tjänster för allmänheten, ska detta inte betraktas som en verksamhet i den mening som avses i punkt 1 om samtliga följande villkor är uppfyllda:

a) Den upphandlande enhetens produktion av gas eller värme är en oundviklig följd av utövandet av en annan verksamhet än någon av dem som avses i punkt 1 i denna artikel eller i artiklarna 9–11.

b) Leveransen till det publika nätet syftar endast till att använda denna produktion ekonomiskt och utgör högst 20 % av den upphandlande enhetens omsättning, beräknat på de tre närmast föregående årens genomsnitt, innevarande år medräknat.

*Artikel 9***El**

1. När det gäller el ska detta direktiv tillämpas på följande typer av verksamhet:

a) Tillhandahållande eller drift av fasta nät i syfte att tillhandahålla tjänster för allmänheten i samband med produktion, transport eller distribution av el.

b) Leverans av el till sådana nät.

2. Om en annan upphandlande enhet än en upphandlande myndighet levererar el till fasta nät som tillhandahåller tjänster för allmänheten, ska detta inte betraktas som en verksamhet i den mening som avses i punkt 1 om samtliga följande villkor är uppfyllda:

a) Den upphandlande enhetens produktion av el behövs för utövandet av en annan verksamhet än någon av dem som avses i punkt 1 i denna artikel eller i artiklarna 8, 10 och 11.

b) Leveransen till det publika nätet beror endast på den upphandlande enhetens egen förbrukning och har inte överstigit 30 % av dess totala produktion av energi, beräknat på de tre närmast föregående årens genomsnitt, innevarande år medräknat.

▼B*Artikel 10***Vatten**

1. Vad gäller vatten ska detta direktiv tillämpas på följande typer av verksamhet:

a) Tillhandahållande eller drift av fasta nät i syfte att tillhandahålla tjänster för allmänheten i samband med produktion, transport eller distribution av dricksvatten.

b) Leverans av dricksvatten till sådana nät.

2. Detta direktiv ska även tillämpas på kontrakt eller projekttävlingar som tilldelas eller anordnas av upphandlande enheter som bedriver någon av de verksamheter som avses i punkt 1 och som har anknytning till en av följande verksamheter:

a) Vattenbyggnadsprojekt, konstbevattning eller dränering, förutsatt att den volym vatten som avses för dricksvattenförsörjningen utgör mer än 20 % av den totala volym vatten som tillhandahålls genom dessa projekt eller konstbevattnings- och dräneringsanläggningar.

b) Bortföring eller rening av avloppsvatten.

3. Om en annan upphandlande enhet än en upphandlande myndighet levererar dricksvatten till fasta nät som tillhandahåller tjänster för allmänheten, ska detta inte betraktas som en verksamhet i den mening som avses i punkt 1 om samtliga följande villkor är uppfyllda:

a) Den upphandlande enhetens produktion av dricksvatten äger rum för att det behövs för utövandet av en annan verksamhet än dem som avses i artiklarna 8–11.

b) Leveransen till det publika nätet beror endast på den upphandlande enhetens egen förbrukning och har inte överstigit 30 % av dess totala produktion av dricksvatten, beräknat på de tre närmast föregående årens genomsnitt, innevarande år medräknat.

*Artikel 11***Transporttjänster**

Detta direktiv ska tillämpas på verksamhet som avser tillhandahållande eller drift av nät i syfte att tillhandahålla tjänster för allmänheten på områdena järnvägstransporter, automatiserade system, spårvagnar, trådbussar, bussar eller linbana.

Ett nät för transporttjänster ska anses föreligga om tjänsten tillhandahålls enligt driftsvillkor som fastställs av en behörig myndighet i en medlemsstat, t.ex. i fråga om linjedragning, kapacitet som ska finnas tillgänglig eller turtäthet.

*Artikel 12***Hamnar och flygplatser**

Detta direktiv ska tillämpas på verksamhet som avser utnyttjande av ett geografiskt område i syfte att tillhandahålla flygplatser och kusthamnar eller inlandshamnar eller andra terminaler för transport i luften, till havs eller på inre vattenvägar.

*Artikel 13***Posttjänster**

1. Detta direktiv ska tillämpas på verksamhet som avser tillhandahållande av

a) posttjänster,

b) andra tjänster än posttjänster, förutsatt att sådana tjänster tillhandahålls av en enhet som också tillhandahåller posttjänster i den mening som avses i punkt 2 b i den här artikeln och att de villkor som fastställs i artikel 34.1 inte är uppfyllda med avseende på de tjänster som omfattas av punkt 2 b i den här artikeln.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 97/67/EG ⁽¹⁾ gäller följande definitioner i denna artikel:

a) *postförsändelse*: en adresserad försändelse i den slutliga utformning som den ska överlämnas i, oavsett vikt. Sådana försändelser omfattar, förutom brev- och tidskriftsförsändelser, till exempel böcker, kataloger, tidningar och tidskrifter samt postpaket som innehåller varor med eller utan kommersiellt värde, oavsett vikt.

b) *posttjänster*: insamling, sortering, transport och överlämnande av postförsändelser. Detta omfattar både tjänster inom och utanför de samhällsomfattande tjänsternas räckvidd i enlighet med direktiv 97/67/EG.

c) *andra tjänster än posttjänster*: tjänster som tillhandahålls på följande områden:

i) tjänster som innebär förvaltning av posttjänster (tjänster både före och efter försändelsen, inklusive närservice),

ii) tjänster som gäller försändelser som inte innefattas i led a, till exempel oadresserad direktreklam.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 97/67/EG av den 15 december 1997 om gemensamma regler för utvecklingen av gemenskapens inre marknad för posttjänster och för förbättring av kvaliteten på tjänsterna (EGT L 15, 21.1.1998, s. 14).

▼B*Artikel 14***Utvinning av olja och gas samt prospektering efter eller utvinning av kol eller andra fasta bränslen**

Detta direktiv ska tillämpas på verksamhet som avser utnyttjande av ett geografiskt område i syfte att

- a) utvinna olja eller gas,
- b) prospektera efter eller utvinna kol eller andra fasta bränslen.

*KAPITEL III***Materiellt tillämpningsområde**

Avsnitt 1

Tröskelvärden*Artikel 15***Tröskelvärden**

Detta direktiv ska tillämpas på all upphandling som inte ska undantas enligt artiklarna 18–23 eller artikel 34 när det gäller utövande av verksamheten i fråga, och vars värde exklusive mervärdesskatt beräknas uppgå till minst följande tröskelvärden:

- a) ► **M5** 443 000 EUR ◀ för varu- och tjänstekontrakt samt för projekttävlingar.
- b) ► **M5** 5 538 000 EUR ◀ för byggentreprenadkontrakt.
- c) 1 000 000 EUR för de tjänstekontrakt för sociala och andra särskilda tjänster som förtecknas i bilaga XVII.

*Artikel 16***Metoder för beräkning av det uppskattade värdet av en upphandling**

1. Beräkningen av det uppskattade värdet av en upphandling ska grundas på det totala beloppet exklusive mervärdesskatt som ska betalas enligt den upphandlande enhetens egen uppskattning, inbegripet varje form av eventuell optionsrätt och de eventuella klausuler om förlängning av kontrakten som uttryckligen anges i upphandlingsdokumenten.

Om den upphandlande enheten planerar för premier eller ersättningar till anbudssökande eller anbudsgivare ska den beakta dessa när den beräknar det uppskattade upphandlingsvärdet.

2. Om en upphandlande enhet består av ett antal separata operativa enheter ska det uppskattade totala värdet för alla enskilda operativa enheter beaktas.

Trots vad som sägs i första stycket får värdena uppskattas för den berörda enheten om en separat operativ enhet självständigt ansvarar för sin upphandling eller vissa kategorier av denna.

▼B

3. Metoden för beräkning av det uppskattade värdet av en upphandling får inte väljas i syfte att undanta den från detta direktivs tillämpningsområde. En upphandling får inte delas upp för att förhindra att upphandlingen omfattas av detta direktiv, såvida inte detta motiveras av objektiva skäl.

4. Det uppskattade värdet ska gälla vid den tidpunkt då anbudsinfördran skickas ut eller, om en anbudsinfördran inte krävs, vid den tidpunkt då den upphandlande enheten inleder upphandlingsförfarandet, exempelvis, när så är lämpligt, genom att man kontaktar ekonomiska aktörer i samband med upphandlingen.

5. För ramavtal och dynamiska inköpssystem är det värde som ska beaktas det högsta uppskattade värdet exklusive mervärdesskatt av samtliga planerade kontrakt under avtalets eller systemets hela löptid.

6. För innovationspartnerskap är det värde som ska beaktas det högsta uppskattade värdet exklusive mervärdesskatt av de forsknings- och utvecklingsverksamheter som ska genomföras under alla stadier av det planerade partnerskapet samt de varor, tjänster eller byggtreprenader som ska utvecklas och upphandlas i slutet av det planerade partnerskapet.

7. Vid tillämpning av artikel 15 ska den upphandlande enheten i det uppskattade värdet av ett byggtreprenadkontrakt inbegripa såväl kostnaden för byggtreprenaden som hela det uppskattade värdet av alla varor eller tjänster som den upphandlande enheten tillhandahåller entreprenören, förutsatt att de är nödvändiga för att byggtreprenaden ska kunna genomföras.

8. Om ett planerat byggnadsverk eller ett planerat tillhandahållande av tjänster kan innebära att flera kontrakt tilldelas i form av delkontrakt, ska det uppskattade totala värdet av samtliga delkontrakt beaktas.

Om det sammanlagda värdet av delkontrakten uppgår till minst det tröskelvärde som anges i artikel 15, ska detta direktiv tillämpas på tilldelningen av varje delkontrakt.

9. Om en planerad anskaffning av likartade varor kan innebära att flera kontrakt tilldelas i form av delkontrakt, ska det uppskattade totala värdet av samtliga delkontrakt beaktas vid tillämpningen av artikel 15 b och c.

Om det sammanlagda värdet av delkontrakten uppgår till minst det tröskelvärde som anges i artikel 15, ska detta direktiv tillämpas på tilldelningen av varje delkontrakt.

10. Trots vad som sägs i punkterna 8 och 9 får upphandlande enheter tilldela kontrakt för enskilda delar utan att tillämpa de förfaranden som föreskrivs i detta direktiv, förutsatt att det uppskattade värdet exklusive mervärdesskatt för den berörda delen är lägre än 80 000 EUR för varor eller tjänster eller 1 miljon EUR för byggtreprenader. Det sammanlagda värdet av de delar som därigenom tilldelas utan att tillämpa detta direktiv får dock inte överskrida 20 % av det sammanlagda värdet av alla delar som den föreslagna byggtreprenaden, den föreslagna anskaffningen av likartade varor eller det föreslagna tillhandahållandet av tjänster har delats upp i.

▼B

11. För varu- eller tjänstekontrakt som regelbundet återkommer eller som ska förnyas inom en viss period, ska det uppskattade kontraktsvärdet beräknas utifrån

- a) antingen det reella totala värdet av en följd av liknande kontrakt som tilldelats under de föregående tolv månaderna eller under det föregående räkenskapsåret, om möjligt korrigerat för att ta hänsyn till eventuella ändringar i kvantitet eller värde under loppet av de tolv månader som följer efter det första kontraktet,
- b) eller det uppskattade totala värdet av en följd av kontrakt som avses att tilldelas under loppet av de tolv månader som följer efter den första leveransen eller under räkenskapsåret om detta är längre än tolv månader.

12. För varukontrakt som avser leasing, hyra eller hyrköp, ska det uppskattade kontraktsvärdet beräknas utifrån följande värde:

- a) För kontrakt på bestämd tid som uppgår till högst tolv månader, det uppskattade totala värdet för hela kontraktstiden eller om denna är längre än tolv månader, det totala värdet, inbegripet uppskattat restvärde.
- b) För kontrakt på obestämd tid eller kontrakt som inte kan tidsbestämmas, månadsvärdet multiplicerat med 48.

13. För tjänstekontrakt ska det uppskattade kontraktsvärdet beräknas utifrån följande värde i förekommande fall:

- a) Försäkringstjänster: den premie som ska betalas och andra former av ersättning.
- b) Banktjänster och andra finansiella tjänster: arvoden, provisioner som ska betalas, ränta och andra former av ersättning.
- c) Kontrakt som avser projektering: arvoden, provisioner som ska betalas och andra former av ersättning.

14. För tjänstekontrakt där det inte anges något totalpris, ska det uppskattade kontraktsvärdet beräknas utifrån följande värde:

- a) För kontrakt på bestämd tid som uppgår till högst 48 månader: det totala värdet under hela kontraktstiden.
- b) För kontrakt på obestämd tid eller kontrakt med mer än 48 månaders löptid: månadsvärdet multiplicerat med 48.

*Artikel 17***Revidering av tröskelvärdena**

1. Kommissionen ska vartannat år från och med den 30 juni 2013 kontrollera att de tröskelvärden som fastställs i artikel 15 a och b motsvarar dem som fastställs i Världshandelsorganisationens avtal om offentlig upphandling (nedan kallat *WTO-avtalet*), och ska vid behov revidera dem i enlighet med den här artikeln.

I enlighet med den beräkningsmetod som anges i WTO-avtalet ska kommissionen beräkna tröskelvärdena utifrån genomsnittlig dagskurs för euro, uttryckt i särskilda dragningsrätter (SDR), under en period på 24 månader som slutar den 31 augusti omedelbart före den revidering som börjar gälla den 1 januari. Om det behövs ska de reviderade tröskelvärdena avrundas nedåt till närmaste tusental euro för att säkerställa iakttagandet av de gällande tröskelvärdena enligt WTO-avtalet, uttryckta i SDR.

2. Kommissionen ska vartannat år från och med den 1 januari 2014 fastställa motvärdet till de tröskelvärden som avses i artikel 15 a och b i nationella valutor när det gäller de medlemsstater som inte har euron som valuta, och som ska revideras i enlighet med punkt 1 i den här artikeln.

Samtidigt ska kommissionen fastställa motvärdet till det tröskelvärde som avses i artikel 15 c i nationella valutor när det gäller de medlemsstater som inte har euron som valuta.

I enlighet med den beräkningsmetod som anges i WTO-avtalet ska dessa motvärden fastställas på grundval av den genomsnittliga dagskursen för dessa valutor motsvarande det tillämpliga tröskelvärdet uttryckt i euro under de 24 månader som slutar den 31 augusti omedelbart före den revidering som börjar gälla den 1 januari.

3. Kommissionen ska offentliggöra de reviderade tröskelvärdena enligt punkt 1, deras motvärden i de nationella valutor som avses i punkt 2 första stycket och det motvärde som fastställts i enlighet med punkt 2 andra stycket i *Europeiska unionens officiella tidning* i början av november månad efter revideringen.

4. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 103 för att anpassa de metoder som anges i andra stycket i punkt 1 i den här artikeln till eventuella ändringar i den metod som anges i WTO-avtalet för en revidering av de tröskelvärden som avses i artikel 15 a och b, och för att fastställa de motsvarande beloppen i nationella valutor när det gäller de medlemsstater som inte har euron som valuta i enlighet med punkt 2 i den här artikeln.

Kommissionen ska också ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 103 för att vid behov revidera de tröskelvärden som avses i artikel 15 a och b.

▼B

5. Om det är nödvändigt att revidera de tröskelvärden som avses i artikel 15 a och b, och det på grund av tidsbrist inte går att använda förfarandet i artikel 103 och det därför föreligger tvingande skäl till skyndsamhet, ska det förfarande som anges i artikel 104 tillämpas på delegerade akter som antas enligt punkt 4 andra stycket i den här artikeln.

Avsnitt 2

**Undantagna kontrakt och projektävlingar –
särskilda bestämmelser för upphandling som
avser försvars- och säkerhetsaspekter**

Underavsnitt 1

**Undantag som gäller alla upphandlande enheter och
särskilda undantag för vatten- och energisektorerna***Artikel 18***Kontrakt som tilldelas för återförsäljning eller uthyrning till tredje
man**

1. Detta direktiv ska inte tillämpas på kontrakt som tilldelats för återförsäljning eller uthyrning till tredje parter, förutsatt att den upphandlande enheten inte har någon särskild rättighet eller ensamrätt att sälja eller hyra ut kontraktsföremålet samt att andra enheter fritt kan sälja eller hyra ut det på samma villkor som den upphandlande enheten.

2. De upphandlande enheterna ska på begäran anmäla alla kategorier av varor eller verksamheter som de anser undantagna enligt punkt 1 till kommissionen. Kommissionen får, i informationssyfte, regelbundet i *Europeiska unionens officiella tidning* offentliggöra förteckningar över de kategorier av varor och verksamheter som den anser omfattas av undantaget. Kommissionen ska då ta hänsyn till eventuella känsliga kommersiella aspekter som den upphandlande enheten påpekar när den överlämnar informationen.

*Artikel 19***Kontrakt och projektävlingar som tilldelas eller organiseras för
annat än utövandet av verksamhet som omfattas av detta direktiv
eller för utövandet av sådan verksamhet i ett tredjeland**

1. Detta direktiv är inte tillämpligt på kontrakt som den upphandlande enheten tilldelar för något annat än utövande av de typer av verksamhet som anges i artiklarna 8–14 eller för utövande av sådana verksamheter i ett tredjeland när verksamheten bedrivs utan fysisk användning av något nät eller geografiskt område inom unionen, och det är heller inte tillämpligt på projektävlingar som organiseras i sådana syften.

▼B

2. De upphandlande enheterna ska på begäran anmäla alla verksamheter som de anser undantagna enligt punkt 1 till kommissionen. Kommissionen får, i informationssyfte, regelbundet i *Europeiska unionens officiella tidning* offentliggöra förteckningar över de verksamhetskategorier som den anser omfattas av detta undantag. Kommissionen ska då ta hänsyn till eventuella känsliga kommersiella aspekter som den upphandlande enheten påpekar när den överlämnar informationen.

*Artikel 20***Tilldelning av kontrakt och anordnande av projekttävlingar i enlighet med internationella regler**

1. Detta direktiv ska inte tillämpas på kontrakt eller projekttävlingar som den upphandlande enheten är skyldig att tilldela eller anordna enligt andra upphandlingsförfaranden än de som föreskrivs i detta direktiv, som fastställts genom något av följande:

a) Ett rättsligt instrument som medför internationella rättsliga skyldigheter, såsom ett internationellt avtal som i överensstämmelse med fördragen har ingåtts mellan en medlemsstat och ett eller flera tredjeländer eller delar av sådana och som omfattar byggentreprenader, varor eller tjänster som är avsedda för ett projekt som signatärerna ska genomföra eller utnyttja gemensamt.

b) En internationell organisation.

Medlemsstaterna ska lämna alla rättsliga instrument som avses i första stycket led a i denna punkt till kommissionen, som får rådfråga den rådgivande kommitté för offentliga upphandlingskontrakt som avses i artikel 105.

2. Detta direktiv ska inte tillämpas på kontrakt och projekttävlingar som en upphandlande enhet tilldelar eller anordnar i enlighet med upphandlingsregler som fastställts av en internationell organisation eller ett internationellt finansinstitut när berörda kontrakt eller projekttävlingar helt finansieras av den organisationen eller det institutet; när det gäller kontrakt eller projekttävlingar som till största delen medfinansieras av en internationell organisation eller ett internationellt finansinstitut, ska parterna enas om tillämpliga upphandlingsförfaranden.

3. Artikel 27 ska tillämpas på kontrakt och projekttävlingar som avser försvars- eller säkerhetsaspekter och som tilldelas eller anordnas i enlighet med internationella regler. Punkterna 1 och 2 i den här artikeln ska inte tillämpas på dessa kontrakt och projekttävlingar.

*Artikel 21***Särskilda undantag för tjänstekontrakt**

Detta direktiv ska inte tillämpas på tjänstekontrakt som avser

a) förvärv eller hyra, oavsett finansieringsform, av mark, befintliga byggnader eller annan fast egendom eller rättigheter till sådan egendom,

▼B

- b) skiljemanna- och förlikningstjänster,
- c) någon av följande juridiska tjänster, nämligen
 - i) företrädande av en klient av en advokat i den mening som avses i artikel 1 i rådets direktiv 77/249/EEG ⁽¹⁾, vid
 - skiljeförfarande eller förlikning i en medlemsstat, ett tredjeland eller en internationell skiljeförfarande- eller förlikningsinstans, eller
 - rättsliga förfaranden i domstolar, i tribunaler eller hos myndigheter i en medlemsstat eller ett tredjeland eller vid internationella domstolar, tribunaler eller institutioner,
 - ii) juridisk rådgivning i förberedande syfte inför något av de förfaranden som avses i led i i detta led eller när det finns en påtaglig indikation om och en stor sannolikhet för att det ärende som rådgivningen gäller kommer att bli föremål för sådana förfaranden, förutsatt att rådgivningen ges av en advokat i den mening som avses i artikel 1 i direktiv 77/249/EEG,
 - iii) tjänster inom certifiering och autentisering av dokument som måste tillhandahållas av notarier,
 - iv) juridiska tjänster som tillhandahålls av förvaltare eller förmyndare eller andra juridiska tjänster vars leverantörer är utsedda av en domstol eller tribunal i medlemsstaten i fråga eller enligt lag är utsedda att utföra särskilda uppgifter under överinseende av sådana tribunaler eller domstolar,
 - v) andra juridiska tjänster som i medlemsstaten i fråga har anknytning, om än tillfälligt, till officiellt myndighetsutövande,
- d) finansiella tjänster i samband med utfärdande, försäljning, förvärv eller överlåtelse av värdepapper eller andra finansiella instrument i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG ⁽²⁾ samt transaktioner som genomförs med Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten och Europeiska stabilitetsmekanismen,
- e) lån, även i samband med emission, försäljning, förvärv eller överlåtelse av värdepapper eller andra finansiella instrument,
- f) anställningskontrakt,
- g) kollektivtrafik på järnväg eller tunnelbana,

⁽¹⁾ Rådets direktiv 77/249/EEG av den 22 mars 1977 om underlättande för advokater att effektivt begagna sig av friheten att tillhandahålla tjänster (EGT L 78, 26.3.1977, s. 17).

⁽²⁾ Europa parlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG (EUT L 145, 30.4.2004, s. 1).

▼B

- h) civilförsvartjänster, räddningstjänster och tjänster för förebyggande av fara som tillhandahålls av icke-vinstdrivande organisationer eller sammanslutningar och som omfattas av CPV-koderna: 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8, 98113100-9 och 85143000-3 utom ambulanstjänster för transport av patienter,
- i) kontrakt för sändningstid eller tillhandahållande av program som tilldelas leverantörer av audiovisuella medietjänster eller radiotjänster. I detta led har *leverantörer av medietjänster* samma betydelse som i artikel 1.1 d i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU ⁽¹⁾. *Program* ska ha samma betydelse som i artikel 1.1 b i det direktivet, men ska också omfatta radioprogram och radioprogrammaterial. Dessutom ska *programmaterial* i denna bestämmelse ha samma betydelse som *program*.

*Artikel 22***Tjänstekontrakt som tilldelas på grundval av en ensamrätt**

Detta direktiv ska inte tillämpas på tjänstekontrakt som tilldelas en enhet som själv är en upphandlande myndighet eller en sammanslutning av upphandlande myndigheter på grundval av en ensamrätt som dessa innehar enligt offentliggjorda lagar eller andra författningar som är förenliga med EUF-fördraget.

*Artikel 23***Kontrakt tilldelade av vissa upphandlande enheter för anskaffning av vatten och leverans av energi eller bränslen avsedda för energiproduktion**

Detta direktiv ska inte tillämpas på

- a) kontrakt som avser anskaffning av vatten om de tilldelas av en upphandlande enhet som utövar en eller båda av de verksamheter rörande dricksvatten som avses i artikel 10.1,
- b) kontrakt som tilldelas av upphandlande enheter som själva är verksamma inom energisektorn genom att utöva någon av de verksamheter som avses i artiklarna 8.1, 9.1 eller 14 för leverans av
- i) energi,
- ii) bränslen avsedda för energiproduktion.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU av den 10 mars 2010 om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster (direktiv om audiovisuella medietjänster) (EUT L 95, 15.4.2010, s. 1).

▼B

Underavsnitt 2

Upphandling som avser försvars- och säkerhetsaspekter*Artikel 24***Försvar och säkerhet**

1. För tilldelade kontrakt och projekttävlingar som organiseras på försvars- och säkerhetsområdet ska detta direktiv inte tillämpas på

- a) kontrakt som omfattas av tillämpningsområdet för direktiv 2009/81/EG,
- b) kontrakt på vilka direktiv 2009/81/EG inte är tillämpligt i enlighet med artiklarna 8, 12 och 13 i det direktivet.

2. Detta direktiv ska inte tillämpas på kontrakt och projekttävlingar som inte annars omfattas av ett undantag enligt punkt 1, om skyddet av en medlemsstats väsentliga säkerhetsintressen inte kan garanteras genom mindre ingripande åtgärder, exempelvis genom att det ställs krav för att skydda den konfidentiella karaktären hos den information som den upphandlande enheten lämnar ut i ett förfarande för kontraktstilldelning som genomförs i enlighet med detta direktiv.

Detta direktiv ska dessutom, i överensstämmelse med artikel 346.1 a i EUF-fördraget, inte tillämpas på offentliga kontrakt och projekttävlingar som inte annars omfattas av ett undantag enligt punkt 1 i den här artikeln, om tillämpningen av detta direktiv skulle innebära en skyldighet för en medlemsstat att tillhandahålla information vars avslöjande den anser strida mot medlemsstatens väsentliga säkerhetsintressen.

3. Om upphandlingen och fullgörandet av kontraktet eller projekttävlingen omfattas av sekretess eller ska åtföljas av särskilda säkerhetsåtgärder i enlighet med lagar och andra författningar som gäller i en medlemsstat, ska detta direktiv inte tillämpas, förutsatt att medlemsstaten har fastslagit att de berörda väsentliga intressena inte kan garanteras genom mindre ingripande åtgärder, såsom de som avses i punkt 2 första stycket.

*Artikel 25***Blandad upphandling som omfattar samma verksamhet och som avser försvars- eller säkerhetsaspekter**

1. Denna artikel ska tillämpas på blandade kontrakt som omfattar samma verksamhet och som avser både upphandling som omfattas av detta direktiv och upphandling eller andra inslag som omfattas av artikel 346 i EUF-fördraget eller direktiv 2009/81/EG.

2. Om de olika delarna av ett visst kontrakt objektivt sett kan särskiljas får de upphandlande enheterna välja att tilldela separata kontrakt för de olika delarna eller att tilldela ett enda kontrakt.

▼B

Om de upphandlande enheterna väljer att tilldela separata kontrakt för de olika delarna ska beslut om vilka rättsregler som ska gälla för de olika kontrakten fattas på grundval av de egenskaper som varje del har.

Om de upphandlande enheterna väljer att tilldela ett enda kontrakt ska följande kriterier tillämpas för att fastställa de tillämpliga rättsreglerna:

- a) Om en del av ett visst kontrakt omfattas av artikel 346 i EUF-fördraget får kontraktet tilldelas utan tillämpning av detta direktiv, förutsatt att tilldelning av ett enda kontrakt motiveras av objektiva skäl.
- b) Om en del av ett visst kontrakt omfattas av direktiv 2009/81/EG får kontraktet tilldelas i enlighet med det direktivet, förutsatt att tilldelning av ett enda kontrakt motiveras av objektiva skäl. Detta led påverkar inte de tröskelvärden och undantag som föreskrivs i det direktivet.

Beslutet att tilldela ett enda kontrakt får emellertid inte fattas i syfte att förhindra att kontraktet omfattas av antingen detta direktiv eller direktiv 2009/81/EG.

3. Punkt 2 tredje stycket a ska tillämpas på blandade kontrakt på vilka både led a och led b i det stycket annars skulle kunna vara tillämpliga.

4. Om de olika delarna av ett visst kontrakt objektivt sett inte kan särskiljas får kontraktet tilldelas utan tillämpning av detta direktiv när det inbegriper delar på vilka artikel 346 i EUF-fördraget är tillämplig; annars får det tilldelas i enlighet med direktiv 2009/81/EG.

*Artikel 26***Upphandling som omfattar flera verksamheter och som avser försvars- eller säkerhetsaspekter**

1. Vad gäller kontrakt som avser flera verksamheter får upphandlande enheter välja att tilldela separata kontrakt för varje verksamhet eller att tilldela ett enda kontrakt. Om de upphandlande enheterna väljer att tilldela separata kontrakt för de olika delarna ska beslut om vilka regler som ska gälla för de olika kontrakten fattas på grundval av de egenskaper som varje verksamhet har.

Om de upphandlande enheterna väljer att tilldela ett enda kontrakt ska punkt 2 i denna artikel tillämpas. Valet mellan att tilldela ett enda kontrakt eller att tilldela ett antal separata kontrakt får inte göras i syfte att undanta kontraktet eller kontrakten från tillämpningsområdet för detta direktiv eller direktiv 2009/81/EG.

2. Vad gäller kontrakt som avser en verksamhet som omfattas av detta direktiv och en annan verksamhet som

▼B

- a) omfattas av direktiv 2009/81/EG, eller
- b) omfattas av artikel 346 i EUF-fördraget

får kontraktet, i de fall som anges ovan i led a i första stycket, tilldelas i enlighet med direktiv 2009/81/EG, och, i de fall som anges i led b, tilldelas utan tillämpning av detta direktiv. Detta stycke påverkar inte de tröskelvärden och undantag som föreskrivs i direktiv 2009/81/EG.

Kontrakt som anges i led a i första stycket som dessutom omfattar upphandling eller andra inslag som omfattas av artikel 346 i EUF-fördraget får tilldelas utan tillämpning av detta direktiv.

Ett villkor för tillämpningen av första och andra stycket är emellertid att tilldelningen av ett enda kontrakt motiveras av objektiva skäl och att beslutet att tilldela ett enda kontrakt inte fattas i syfte att förhindra att kontraktet omfattas av detta direktiv.

*Artikel 27***Kontrakt och projektävlingar som avser försvars- eller säkerhetsaspekter och som tilldelas eller anordnas i enlighet med internationella regler**

1. Detta direktiv ska inte tillämpas på kontrakt eller projektävlingar som avser försvars- och säkerhetsaspekter och som den upphandlande enheten är skyldig att tilldela eller anordna enligt andra upphandlingsförfaranden än de som föreskrivs i detta direktiv, som fastställts genom något av följande:

- a) Ett internationellt avtal eller arrangemang som i överensstämmelse med fördragen har ingåtts mellan en medlemsstat och ett eller flera tredjeländer eller delar av sådana och som omfattar byggentreprenader, varor eller tjänster som är avsedda för ett projekt som signatärerna ska genomföra eller utnyttja gemensamt.
- b) Internationellt avtal eller arrangemang om stationering av trupper och som avser åtaganden i en medlemsstats eller ett tredjeland.
- c) En internationell organisation.

Alla avtal och alla arrangemang som avses i första stycket a i denna punkt ska lämnas till kommissionen som får rådfråga den rådgivande kommitté för offentlig upphandling som avses i artikel 105.

2. Detta direktiv ska inte tillämpas på kontrakt och projektävlingar som avser försvars- eller säkerhetsaspekter och som de upphandlande enheterna tilldelar i enlighet med upphandlingsregler som fastställts av en internationell organisation eller ett internationellt finansinstitut, när de berörda kontrakten eller projektävlingarna helt finansieras av den organisationen eller det institutet. När det gäller kontrakt eller projektävlingar som till största delen medfinansieras av en internationell organisation eller ett internationellt finansinstitut, ska parterna enas om tillämpliga upphandlingsförfaranden.

▼B

Underavsnitt 3

Särskilda relationer (samarbete, anknutna företag och samriskföretag)*Artikel 28***Kontrakt mellan upphandlande myndigheter**

1. Kontrakt som en upphandlande myndighet tilldelar en privaträttslig eller offentligrättslig juridisk person ska inte omfattas av tillämpningsområdet för detta direktiv om samtliga följande villkor är uppfyllda:

- a) Den upphandlande myndigheten utövar kontroll över den berörda juridiska personen motsvarande den som den utövar över sin egen förvaltning.
- b) Den kontrollerade juridiska personen utför mer än 80 % av sin verksamhet för den kontrollerande upphandlande myndighetens räkning eller för andra juridiska personer som den upphandlande myndigheten utövar kontroll över.
- c) Det finns inget direkt privat ägarintresse i den kontrollerade juridiska personens kapital med undantag för icke-kontrollerande och icke-blockerande former av privat ägarintresse i det kapital som krävs enligt bestämmelser i nationell lagstiftning, i överensstämmelse med fördragen, och som inte utövar ett avgörande inflytande över den kontrollerade juridiska personen.

En upphandlande myndighet ska anses utöva kontroll över en juridisk person motsvarande den kontroll som den utövar över sin egen förvaltning i den mening som avses i första stycket a om myndigheten har ett avgörande inflytande över både den kontrollerade juridiska personens strategiska mål och viktiga beslut. Sådan kontroll får också utövas av en annan juridisk person, som själv kontrolleras på samma sätt av den upphandlande myndigheten.

2. Punkt 1 gäller också när den kontrollerade personen är en upphandlande myndighet, och myndigheten tilldelar ett kontrakt till den kontrollerande upphandlande myndigheten eller till en annan juridisk person som kontrolleras av samma upphandlande myndighet, förutsatt att det inte finns något direkt privat ägarintresse i kapitalet i den juridiska person som tilldelas det offentliga kontraktet med undantag för icke-kontrollerande och icke-blockerande former av privat ägarintresse i kapital som krävs enligt nationell lagstiftning, i överensstämmelse med fördragen, och som inte utövar ett avgörande inflytande över den kontrollerade juridiska personen.

3. En upphandlande myndighet som inte utövar kontroll över en privaträttslig eller offentligrättslig juridisk person i den mening som avses i punkt 1 kan emellertid tilldela ett kontrakt till denna juridiska person utan att tillämpa detta direktiv, om samtliga följande villkor är uppfyllda:

- a) Den upphandlande myndigheten utövar tillsammans med andra upphandlande myndigheter kontroll över den berörda juridiska personen motsvarande den som de utövar över sina egna förvaltningar.
- b) Den juridiska personen utför mer än 80 % av sin verksamhet för de kontrollerande upphandlande myndigheternas räkning eller för andra juridiska personer som samma upphandlande myndigheter utövar kontroll över.

▼B

- c) Det finns inget direkt privat ägarintresse i den kontrollerade juridiska personens kapital med undantag för icke-kontrollerande och icke-blockerande former av privat ägarintresse i det kapital som krävs enligt bestämmelser i nationell lagstiftning, i överensstämmelse med fördragen, och som inte utövar ett avgörande inflytande över den kontrollerade juridiska personen.

För tillämpningen av första stycket a ska de upphandlande myndigheterna anses utöva gemensam kontroll över en juridisk person om samtliga följande villkor är uppfyllda:

- i) Den kontrollerade juridiska personens beslutsorgan består av representanter från samtliga deltagande upphandlande myndigheter. Enskilda representanter får företräda flera eller samtliga av de deltagande upphandlande myndigheterna.
- ii) Dessa upphandlande myndigheter har tillsammans ett avgörande inflytande såväl över den kontrollerade juridiska personens strategiska mål som över dess viktiga beslut.
- iii) Den kontrollerade juridiska personen har inget eget intresse som strider mot de kontrollerande upphandlande myndigheternas intressen.

4. Ett kontrakt som ingåtts uteslutande mellan två eller flera upphandlande myndigheter ska inte omfattas av tillämpningsområdet för detta direktiv, om samtliga följande villkor är uppfyllda:

- a) Kontraktet inrättar eller genomför ett samarbete mellan de deltagande upphandlande myndigheterna för att säkerställa att de offentliga tjänster som de ska fullgöra tillhandahålls med målet att uppnå myndigheternas gemensamma mål.
- b) Genomförandet av samarbetet styrs endast av överväganden som sammanhänger med allmänintresset.
- c) De deltagande upphandlande myndigheterna utövar verksamhet på den öppna marknaden i en omfattning som understiger 20 % av de verksamheter som berörs av samarbetet.

5. När procentsatsen för de verksamheter som avses i punkterna 1 första stycket b, 3 första stycket b och 4 c fastställs ska man beakta den genomsnittliga totala omsättningen eller ett lämpligt alternativt verksamhetsbaserat mått, såsom kostnader som uppstått hos den relevanta juridiska personen i fråga om tjänster, varor och byggtreprenader under de tre åren som föregår kontraktets tilldelning.

När omsättningen, eller det alternativa verksamhetsbaserade måttet såsom kostnader, för de föregående tre åren inte är tillgängliga eller inte längre är relevanta på grund av tidpunkten för den relevanta juridiska personens etablering eller inledandet av verksamheten eller en omorganisation av dess verksamheter, ska det vara tillräckligt att företaget kan påvisa att verksamhetsmålet är trovärdigt, särskilt genom prognoser för verksamheten.

▼ B*Artikel 29***Kontrakt som tilldelas anknutna företag**

1. I denna artikel avses med *anknutet företag* alla företag vars årsräkenskaper konsolideras med den upphandlande enhetens årsräkenskaper enligt kraven i direktiv 2013/34/EU.
2. När det gäller enheter som inte omfattas av direktiv 2013/34/EU, avses med *anknutet företag* alla företag som uppfyller något av följande villkor:
 - a) Den upphandlande enheten kan direkt eller indirekt utöva ett bestämmande inflytande över det.
 - b) Företaget får utöva ett bestämmande inflytande över den upphandlande enheten.
 - c) Det är gemensamt med den upphandlande enheten underkastat ett bestämmande inflytande från ett annat företag på grund av ägarförhållanden, finansiellt deltagande eller de regler företaget lyder under.

I denna punkt ska begreppet bestämmande inflytande ha samma betydelse som i artikel 4.2 andra stycket.

3. Utan hinder av artikel 28 och under förutsättning att villkoren i punkt 4 i den här artikeln är uppfyllda ska detta direktiv inte gälla kontrakt som
 - a) av en upphandlande enhet tilldelas ett anknutet företag, eller
 - b) av ett samriskföretag, bildat uteslutande av ett antal upphandlande enheter för att bedriva sådana verksamheter som avses i artiklarna 8–14, tilldelas ett företag som är anknutet till någon av dessa upphandlande enheter.
4. Punkt 3 ska tillämpas på
 - a) tjänstekontrakt, under förutsättning att minst 80 % av det anknutna företagets genomsnittliga omsättning de föregående tre åren, med beaktande av alla tjänster som det företaget tillhandahållit härrör från tillhandahållande av sådana tjänster till den upphandlande enheten eller andra företag till vilka det är anknutet,
 - b) varukontrakt, under förutsättning att minst 80 % av det anknutna företagets genomsnittliga omsättning, med beaktande av alla varor som det företaget levererat de föregående tre åren härrör från leverans av sådana varor till den upphandlande enheten eller andra företag till vilka det är anknutet,
 - c) byggtreprenadkontrakt, under förutsättning att minst 80 % av det anknutna företagets genomsnittliga omsättning med beaktande av alla byggtreprenader som tillhandahållits av det företaget under de föregående tre åren härrör från utförande av sådana byggtreprenader för den upphandlande enheten eller andra företag till vilka det är anknutet.

▼B

5. När ett anknutet företag inte kan uppvisa sin omsättning för de senaste tre åren beroende på tidpunkten för dess etablering eller verksamhetens påbörjande, ska det vara tillräckligt att företaget kan påvisa att den omsättning som avses i punkt 4 a, b eller c är trovärdig, särskilt genom prognoser för verksamheten.

6. Om fler än ett företag som är anknutet till den upphandlande enheten med vilken de utgör en ekonomisk grupp tillhandahåller samma eller liknande tjänster, varor eller byggentreprenader, ska procenttalen beräknas med hänsyn till den totala omsättning som härrör från tillhandahållandet av tjänster, varor respektive byggentreprenader från dessa anknutna företag.

*Artikel 30***Kontrakt som tilldelas ett samriskföretag eller en upphandlande enhet som ingår i ett samriskföretag**

Utan hinder av artikel 28, och förutsatt att samriskföretaget har bildats för att utföra den aktuella verksamheten under en tid av minst tre år och att det i den handling som upprättats för bildandet av samriskföretaget föreskrivs att de upphandlande enheter som det består av kommer att ingå i samriskföretaget under minst samma tid, ska detta direktiv inte gälla kontrakt som tilldelas av

- a) ett samriskföretag, bildat uteslutande av ett antal upphandlande enheter för att bedriva verksamheter i den mening som avses i artiklarna 8–14, till någon av dessa upphandlande enheter, eller
- b) en upphandlande enhet till ett sådant samriskföretag som enheten ingår i.

*Artikel 31***Anmälan av upplysningar**

En upphandlande enhet ska på begäran till kommissionen lämna följande upplysningar när det gäller tillämpningen av artiklarna 29.2, 29.3 och 30.

- a) Namnen på de berörda företagen eller samriskföretagen.
- b) De berörda kontraktens beskaffenhet och värde.
- c) Det underlag som kommissionen anser vara nödvändigt för att bevisa att relationerna mellan företaget eller samriskföretaget som tilldelas kontraktet och den upphandlande enheten motsvarar kraven i artikel 29 eller artikel 30.

▼B

Underavsnitt 4

Särskilda situationer*Artikel 32***Forsknings- och utvecklingstjänster**

Detta direktiv ska endast tillämpas på tjänstekontrakt för forsknings- och utvecklingstjänster som omfattas av CPV-koderna 73000000-2 till 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 och 73430000-5, under förutsättning att följande två villkor är uppfyllda:

- a) Resultaten tillkommer endast den upphandlande enheten i dess egen verksamhet.
- b) Den tillhandahållna tjänsten betalas helt och hållet av den upphandlande enheten.

*Artikel 33***Kontrakt som omfattas av särskilda bestämmelser**

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 34 i detta direktiv ska Republiken Österrike och Förbundsrepubliken Tyskland genom villkor för tillstånd eller genom andra lämpliga åtgärder se till att enheter som är verksamma på de områden som anges i kommissionens beslut 2002/205/EG ⁽¹⁾ och kommissionens beslut 2004/73/EG ⁽²⁾

- a) iakttar principerna om icke-diskriminering och konkurrensutsatt upphandling när det gäller tilldelning av varu-, byggentreprenad- och tjänstekontrakt, särskilt när det gäller de upplysningar som enheten ska lämna till de ekonomiska aktörerna om planerade upphandlingar,
- b) lämnar upplysningar till kommissionen om kontraktstilldelningen enligt de villkor som fastställs i kommissionens beslut 93/327/EEG ⁽³⁾.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 34 ska Förenade kungariket, genom villkor för tillstånd eller genom andra lämpliga åtgärder se till att enheter som är verksamma på de områden som anges i beslut 97/367/EEG tillämpar punkt 1 a och b i den här artikeln på kontrakt som tilldelas för utövande av verksamheten i fråga i Nordirland.

⁽¹⁾ Kommissionens beslut 2002/205/EG av den 4 mars 2002 avseende Österrikes ansökan om att få tillämpa de särskilda bestämmelser som avses i artikel 3 i direktiv 93/38/EEG (EGT L 68, 12.3.2002, s. 31).

⁽²⁾ Kommissionens beslut 2004/73/EG av den 15 januari 2004 om Tysklands ansökan om tillämpning av den särskilda bestämmelsen i artikel 3 i direktiv 93/38/EEG (EUT L 16, 23.1.2004, s. 57).

⁽³⁾ Kommissionens beslut 93/327/EEG av den 13 maj 1993 om förutsättningarna för att upphandlande enheter som utnyttjar geografiska områden i syfte att leta efter eller att utvinna olja, gas, kol eller andra fasta bränslen skall vara skyldiga att lämna upplysningar till kommissionen om de upphandlingar gör (EGT L 129, 27.5.1993, s. 25).

▼B

3. Punkterna 1 och 2 gäller inte för kontrakt som tilldelas för prospektering av olja eller gas.

Underavsnitt 5

Verksamheter som är direkt konkurrensutsatta och tillhörande förfaranderegler*Artikel 34***Verksamheter som är direkt konkurrensutsatta**

1. Kontrakt som syftar till att medge utförandet av en verksamhet enligt artiklarna 8–14 ska inte omfattas av detta direktiv om den medlemsstat eller de upphandlande enheter som har ingett en begäran i enlighet med artikel 35 kan visa att verksamheten i den medlemsstat där den utövas är direkt konkurrensutsatt på marknader med fritt tillträde. Projekttävlingar som anordnas för utövande av en sådan verksamhet i det geografiska området ska inte heller omfattas av detta direktiv. Verksamheten kan ingå i en större sektor eller utövas endast i vissa delar av den berörda medlemsstaten. Den bedömning av konkurrensutsättningen som avses i första meningen i denna punkt, som ska utföras på grundval av den information som kommissionen förfogar över och i enlighet med detta direktiv, ska inte påverka tillämpningen av konkurrenslagstiftningen. En sådan bedömning ska göras med beaktande av marknaden för verksamheten i fråga och den geografiska referensmarknaden i den mening som avses i punkt 2.

2. Vid tillämpning av punkt 1 i denna artikel ska det avgöras om en verksamhet är direkt konkurrensutsatt på grundval av kriterier som överensstämmer med EUF-fördragets konkurrensbestämmelser. Dessa kan avse varornas eller tjänsternas egenskaper, förekomsten av alternativa varor eller tjänster som anses vara utbytbara på utbudssidan eller efterfrågesidan, priser och den faktiska eller potentiella närvaron av mer än en leverantör av de berörda varorna eller tillhandahållare av de berörda tjänsterna.

Den geografiska referensmarknad som ska utgöra grunden för bedömningen av om en verksamhet är konkurrensutsatt ska vara det område inom vilket de berörda företagen medverkar i utbudet av och efterfrågan på varor eller tjänster, där konkurrensförhållandena är tillräckligt likartade och kan skiljas från angränsande områden framför allt därför att konkurrensvillkoren är väsentligt annorlunda inom de områdena. Vid denna bedömning ska hänsyn tas särskilt till de berörda varornas eller tjänsternas beskaffenhet och egenskaper, hinder för tillträde till marknaden eller konsumentpreferenser, väsentliga skillnader i företagens marknadsandelar mellan det berörda området och angränsande områden eller betydande prisskillnader.

3. Vid tillämpning av punkt 1 i denna artikel ska tillträdet till marknaden betraktas som fritt om medlemsstaten har genomfört och tillämpar den unionslagstiftning som anges i bilaga III.

▼B

Om fritt tillträde till en viss marknad inte kan förutsättas med stöd av första stycket, måste det påvisas att tillträdet till marknaden är fritt, rättsligt och faktiskt.

*Artikel 35***Förfarande för att fastställa om artikel 34 är tillämplig**

1. Om en medlemsstat eller, om det föreskrivs i den berörda medlemsstatens lagstiftning, en upphandlande enhet anser att en viss verksamhet är direkt konkurrensutsatt på marknader med fritt tillträde på grundval av de kriterier som föreskrivs i artikel 34.2 och 34.3, får den ansöka om att kommissionen ska fastställa att detta direktiv inte ska vara tillämpligt på tilldelning av kontrakt eller anordnande av projektävlingar för utövandet av den verksamheten, i förekommande fall tillsammans med ett yttrande från en oberoende nationell myndighet med behörighet för den berörda verksamheten. Sådana ansökningar kan gälla verksamheter som ingår i en större sektor eller utövas endast i vissa delar av den berörda medlemsstaten.

I sin ansökan ska den berörda medlemsstaten eller upphandlande enheten informera kommissionen om alla relevanta sakförhållanden, i synnerhet alla lagar, förordningar eller avtal som rör efterlevnaden av de villkor som fastställs i artikel 34.1.

2. Såvida inte en ansökan från en upphandlande myndighet åtföljs av ett motiverat och välgrundat yttrande från en oberoende nationell myndighet med behörighet för den berörda verksamheten, där villkoren för den eventuella tillämpligheten i enlighet med artikel 34.2 och 34.3 på den berörda verksamheten analyseras ingående, ska kommissionen omedelbart informera den berörda medlemsstaten. Den berörda medlemsstaten ska i dessa fall informera kommissionen om alla relevanta sakförhållanden, i synnerhet alla lagar, förordningar eller avtal som rör efterlevnaden av de villkor som fastställs i artikel 34.1.

3. På grundval av en begäran som lämnats in i enlighet med punkt 1 i denna artikel får kommissionen genom genomförandeakter, som ska antas inom de tidsfrister som anges i bilaga IV, fastställa huruvida en sådan verksamhet som avses i artiklarna 8–14 är direkt konkurrensutsatt på grundval av de kriterier som anges i artikel 34. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 105.2.

Kontrakt för att utföra den berörda verksamheten och projektävlingar som anordnas för utövandet av en sådan verksamhet ska upphöra att omfattas av detta direktiv i följande fall:

- a) Om kommissionen inom den period som föreskrivs i bilaga IV har antagit genomförandeakten om fastställande av tillämpligheten av artikel 34.1.
- b) Om kommissionen inte har antagit genomförandeakten inom den period som föreskrivs i bilaga IV.

▼ B

4. Efter det att en ansökan har inlämnats får den berörda medlemsstaten eller upphandlande enheten, med kommissionens samtycke, väsentligen ändra ansökan, i synnerhet med avseende på den berörda verksamheten eller de berörda geografiska områdena. Om detta sker ska genomförandeakten antas inom ramen för en ny tidsfrist, som ska beräknas i enlighet med punkt 1 i bilaga IV, såvida inte kommissionen och den medlemsstat eller upphandlande enhet som har lämnat in ansökan enas om en kortare tidsfrist.

5. Om en verksamhet i en viss medlemsstat redan är föremål för ett förfarande i enlighet med punkterna 1, 2 och 4, ska ytterligare ansökningar rörande samma verksamhet i samma medlemsstat innan den tidsfrist som gäller för den första ansökan har löpt ut, inte betraktas som nya förfaranden utan behandlas inom ramen för den första ansökan.

6. Kommissionen ska anta en genomförandeakt för att fastställa detaljerade regler för tillämpningen av punkterna 1–5. Denna genomförandeakt ska åtminstone innehålla regler om följande:

- a) Offentliggörande i *Europeiska unionens officiella tidning* för information om den dag då den period som föreskrivs i punkt 1 i bilaga IV inleds och avslutas, inklusive eventuella förlängningar eller upphävande av dessa perioder i enlighet med den bilagan.
- b) Offentliggörande av eventuell tillämplighet av artikel 34.1 i enlighet med punkt 3 andra stycket b i denna artikel.
- c) Tillämpningsföreskrifter om form, innehåll och andra närmare bestämmelser för en ansökan enligt punkt 1 i denna artikel.

Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 105.2.

*KAPITEL IV**Allmänna principer**Artikel 36***Principer för upphandling**

1. Upphandlande enheter ska behandla ekonomiska aktörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt förfara på ett öppet och proportionerligt sätt.

Upphandlingen får inte utformas i syfte att undanta den från tillämpningsområdet för detta direktiv eller att på ett konstgjort sätt begränsa konkurrensen. Konkurrensen ska anses ha begränsats på ett konstgjort sätt om upphandlingen har utformats i syfte att på ett otillbörligt sätt favorisera eller missgynna vissa ekonomiska aktörer.

▼B

2. Medlemsstaterna ska vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att ekonomiska aktörer vid fullgörande av offentliga kontrakt iakttar tillämpliga miljö-, social- och arbetsrättsliga skyldigheter som fastställts i unionsrätten, nationell rätt, kollektivavtal eller i internationella miljö-, social- och arbetsrättsliga bestämmelser som anges i bilaga XIV.

*Artikel 37***Ekonomiska aktörer**

1. Ekonomiska aktörer som enligt lagstiftningen i den medlemsstat där de är etablerade har rätt att tillhandahålla den aktuella tjänsten får inte uteslutas endast på grund av att lagstiftningen i den medlemsstat där kontraktet tilldelas kräver att de ska vara antingen fysiska eller juridiska personer.

Juridiska personer kan likväl åläggas att, när det gäller tjänstekontrakt och byggentreprenadkontrakt samt varukontrakt som dessutom omfattar tjänster eller monterings- och installationsarbeten, i anbudet eller anbudsansökan uppge namn och relevanta yrkeskvalifikationer för den personal som ska fullgöra kontraktet i fråga.

2. Grupper av ekonomiska aktörer, inbegripet tillfälliga sammanslutningar, får delta i upphandlingsförfaranden. De upphandlande enheterna får inte kräva att de ska ha en viss juridisk form för att få lämna ett anbud eller en anbudsansökan.

De upphandlande enheterna får vid behov i upphandlingsdokumenten klargöra hur grupper av ekonomiska aktörer ska uppfylla de kriterier och krav avseende kvalificering och urvalsbedömning som avses i artiklarna 77–81, förutsatt att detta motiveras av objektiva skäl och är proportionellt. Medlemsstaterna får fastställa standardvillkor för hur grupper av ekonomiska aktörer ska uppfylla dessa krav.

De villkor för dessa grupper av ekonomiska aktörers fullgörande av ett kontrakt, som skiljer sig från dem som gäller för enskilda deltagare ska också motiveras av objektiva skäl och vara proportionella.

3. Trots vad som sägs i punkt 2 får upphandlande enheter kräva att grupper av ekonomiska aktörer antar en viss juridisk form när de har blivit tilldelade kontraktet, om det är nödvändigt för att kontraktet ska kunna utföras på ett tillfredsställande sätt.

*Artikel 38***Reserverade kontrakt**

1. Medlemsstaterna får reservera deltagandet i upphandlingsförfaranden för skyddade verkstäder och ekonomiska aktörer vars främsta syfte är social och yrkesmässig integration av personer med funktionsnedsättning eller missgynnade personer, eller föreskriva att kontrakten ska

▼B

fullgöras inom ramen för program för skyddad anställning, förutsatt att minst 30 % av arbetstagarna i sådana verkstäder, ekonomiska aktörer eller program är personer med funktionsnedsättning eller missgynnade arbetstagare.

2. Anbudsinfordran ska innehålla en hänvisning till denna artikel.

*Artikel 39***Sekretess**

1. Om inte annat föreskrivs i detta direktiv eller nationell rätt som den upphandlande enheten omfattas av, särskilt lagstiftning om tillgång till information, och utan att det påverkar upplysningsskyldigheten i fråga om tilldelade kontrakt och information till anbudssökande och anbudsgivare enligt artiklarna 70 och 75, får den upphandlande enheten inte offentliggöra uppgifter som lämnats in och förklarats konfidentiella av de ekonomiska aktörerna, inklusive men inte begränsat till tekniska hemligheter, affärshemligheter och konfidentiella aspekter i anbudet.

2. En upphandlande enhet får ställa krav på ekonomiska aktörer för att under hela upphandlingsförfarandet skydda den konfidentiella karaktären hos de uppgifter som den lämnar ut, inklusive uppgifter som tillhandahålls i samband med driften av ett kvalificeringssystem, oavsett om denna information har offentliggjorts i ett meddelande om att det finns ett kvalificeringssystem vilket används som anbudsinfordran.

*Artikel 40***Regler för kommunikation**

1. Medlemsstaterna ska se till att all kommunikation och allt informationsutbyte enligt detta direktiv, särskilt elektronisk inlämning, sker med hjälp av elektroniska medel för kommunikation i enlighet med kraven i denna artikel. De verktyg och anordningar som ska användas för kommunikation med elektroniska medel, liksom deras tekniska egenskaper, ska vara icke-diskriminerande, allmänt tillgängliga och driftskompatibla med allmänt använda IKT-produkter och får inte begränsa de ekonomiska aktörernas tillträde till upphandlingsförfarandet.

Trots vad som sägs i första stycket ska de upphandlande enheterna inte vara skyldiga att kräva att elektroniska medel för kommunikation används vid inlämning i följande situationer:

- a) På grund av upphandlingens specialiserade beskaffenhet skulle användningen av elektroniska medel för kommunikation kräva särskilda verktyg, anordningar eller filformat som inte finns allmänt tillgängliga eller inte stöds av allmänt tillgängliga applikationer.

▼B

- b) Applikationer som stöder filformat som är lämpliga för beskrivningen av anbudet använder filformat som inte kan användas av några andra öppna eller allmänt tillgängliga applikationer eller omfattas av en licensordning och kan inte göras tillgänglig för nedladdning eller fjärranvändning av den upphandlande enheten.
- c) Användningen av elektroniska medel för kommunikation skulle kräva specialiserad kontorsutrustning som inte är allmänt tillgänglig för upphandlande enheter.
- d) I upphandlingsdokumenten efterfrågas det fysiska modeller eller arkitektmodeller som inte kan översändas med hjälp av elektroniska medel.

Den kommunikation där elektroniska medel för kommunikation inte används enligt andra stycket ska ske via post eller annan lämplig transportör eller en kombination av post eller annan lämplig transportör och elektroniska medel.

Trots vad som sägs i första stycket i denna punkt är de upphandlande enheterna inte skyldiga att kräva att elektroniska medel för kommunikation används vid inlämning i den mån som användning av andra än elektroniska medel för kommunikation är nödvändig antingen på grund av brott mot säkerheten i elektroniska medel för kommunikation eller i syfte att skydda den särskilt känsliga karaktären hos information som kräver en så hög skyddsnivå att den inte kan säkerställas på korrekt sätt genom användning av elektroniska verktyg och anordningar som antingen är allmänt tillgängliga för ekonomiska aktörer eller kan göras tillgängliga för dem genom alternativa medel för tillgång i den mening som avses i punkt 5.

Det är de upphandlande enheterna som i enlighet med andra stycket i denna punkt ska kräva andra än elektroniska medel för kommunikation för inlämning som i den enskilda rapport som avses i artikel 100 ska ange skälen till detta krav. I tillämpliga fall ska de upphandlande enheterna i den enskilda rapporten visa varför man har ansett det vara nödvändigt att använda andra än elektroniska medel för kommunikation vid tillämpning av fjärde stycket i denna punkt.

2. Trots vad som sägs i punkt 1 får muntlig kommunikation användas vid annan kommunikation än den som avser de väsentliga delarna av upphandlingsförfarandet, förutsatt att innehållet i den muntliga kommunikationen har dokumenterats i tillfredsställande utsträckning. I detta syfte ska de väsentliga delarna av ett upphandlingsförfarande inbegripa upphandlingsdokument, anbudsansökningar, intresseförklaringar och anbud. Särskilt ska sådan muntlig kommunikation med anbudsgivare som väsentligen kan påverka innehållet i och bedömningen av anbudet dokumenteras i tillräcklig utsträckning och på lämpligt sätt, såsom skriftliga eller inspelade redogörelser eller sammanfattningar av huvudinnehållet i kommunikationen.

3. De upphandlande enheterna ska säkerställa att kommunikationen, informationsutbytet och lagringen av uppgifterna sker på ett sådant sätt att alla uppgifters integritet och den sekretess som gäller för anbudet och anbudsansökningarna bevaras. De får inte ta del av innehållet i anbudet och anbudsansökningarna förrän tidsfristen för att lämna anbud har löpt ut.

▼B

4. För offentliga byggtreprenadkontrakt och projekttävlingar får medlemsstaterna kräva att särskilda elektroniska verktyg, t.ex. elektroniska modellverktyg för bygginformation eller liknande, används. I sådana fall ska de upphandlande enheterna erbjuda alternativa medel för tillgång enligt punkt 5 fram till dess att dessa verktyg blir allmänt tillgängliga i den mening som avses i punkt 1 första stycket andra meningen.

5. De upphandlande enheterna får vid behov kräva användning av verktyg som inte är allmänt tillgängliga, förutsatt att de upphandlande enheterna erbjuder alternativa medel för tillgång.

De upphandlande enheterna ska anses erbjuda passande alternativa medel för tillgång i följande situationer, om de

a) på elektronisk väg ger oinskränkt, direkt, fullständig och kostnadsfri tillgång till dessa verktyg och anordningar från och med dagen för offentliggörandet av meddelandet i enlighet med bilaga IX eller från den dag då inbjudan att bekräfta intresse avsänds; den webbadress där dessa verktyg och anordningar finns tillgängliga ska anges i meddelandet eller inbjudan att bekräfta intresse,

b) ser till att anbudsgivare som inte har tillgång till de verktyg och anordningar som berörs, eller inte har möjlighet att erhålla dem inom aktuella tidsfrister, förutsatt att detta inte kan tillskrivas berörd anbudsgivare, får tillträde till upphandlingsförfarandet genom användning av provisoriska anordningar som görs tillgängliga kostnadsfritt online, eller

c) stöder en alternativ kanal för elektronisk inlämning av anbud.

6. Utöver de krav som anges i bilaga V ska följande regler gälla för verktyg och anordningar för elektronisk överföring och mottagning av anbud och för elektronisk mottagning av anbudsansökningar:

a) Information om de specifikationer som är nödvändiga för elektronisk inlämning av anbud och anbudsansökningar, inbegripet kryptering och tidsstämpling, ska finnas tillgänglig för alla berörda parter.

b) Medlemsstaterna, eller de upphandlande enheter som agerar inom en övergripande ram som har fastställts av den berörda medlemsstaten, ska ange den säkerhetsnivå som krävs för de elektroniska medlen för kommunikation i olika skeden av upphandlingsförfarandet; nivån ska stå i proportion till de risker som är förknippade med förfarandet.

c) Om medlemsstaterna, eller de upphandlande enheter som agerar inom en övergripande ram som har fastställts av den berörda medlemsstaten, konstaterar att risknivån, bedömd i enlighet med led

▼B

b i denna punkt, är sådan att avancerade elektroniska signaturer enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/93/EG ⁽¹⁾ krävs, ska de upphandlande enheterna godta avancerade elektroniska signaturer som stöds av ett kvalificerat certifikat, med beaktande av om dessa certifikat tillhandahålls av en tillhandahållare av certifieringstjänster som är med i en tillförlitlig förteckning som föreskrivs i kommissionens beslut 2009/767/EG ⁽²⁾, med eller utan en säker anordning för skapande av signaturer, förutsatt att de uppfyller följande villkor:

- i) De upphandlande enheterna ska fastställa det format för avancerade signaturer som krävs på grundval av de format som fastställs i kommissionens beslut 2011/130/EU ⁽³⁾ och ska vidta nödvändiga åtgärder för den tekniska behandlingen av dessa format. Om ett annat format för elektroniska signaturer används ska den elektroniska signaturen eller de medier som innehåller det elektroniska dokumentet innehålla information om de existerande valideringsmöjligheterna, som ska falla under medlemsstatens ansvarsområde. Valideringsmöjligheterna ska göra det möjligt för den upphandlande enheten att online, kostnadsfritt och på ett sätt som är begripligt för personer med ett annat modersmål validera den mottagna elektroniska signaturen som en avancerad elektronisk signatur som stöds av ett kvalificerat certifikat. Medlemsstaterna ska överlämna information om tillhandahållaren av valideringstjänster till kommissionen, som ska göra den information som erhållits från medlemsstaterna tillgänglig för allmänheten på internet.
- ii) Om ett anbud är försett med en signatur som stöds av ett kvalificerat certifikat som finns med i en tillförlitlig förteckning får de upphandlande enheterna inte införa ytterligare krav som kan förhindra anbudsgivarna att använda dessa signaturer.

När det gäller dokument som används vid ett upphandlingsförfarande som är signerade av en behörig myndighet i en medlemsstat eller av en annan utfärdande enhet, får den behöriga utfärdande myndigheten eller enheten fastställa det format för avancerade signaturer som krävs på grundval av de krav som anges i artikel 1.2 i beslut 2011/130/EU. De ska vidta nödvändiga åtgärder för den tekniska behandlingen av detta format genom att inkludera den information som krävs för behandlingen av signaturen i det berörda dokumentet. Sådana dokument ska i den elektroniska signaturen eller i de medier som innehåller de elektroniska dokumenten innehålla information om de existerande valideringsmöjligheterna som gör det möjligt att validera den mottagna elektroniska signaturen online, kostnadsfritt och på ett sätt som är begripligt för personer med ett annat modersmål.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/93/EG av den 13 december 1999 om ett gemenskapsramverk för elektroniska signaturer (EGT L 13, 19.1.2000, s. 12).

⁽²⁾ Kommissionens beslut av den 16 oktober 2009 om åtgärder som underlättar användningen av förfaranden på elektronisk väg genom gemensamma kontaktpunkter i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden (EUT L 274, 20.10.2009, s. 36).

⁽³⁾ Kommissionens beslut 2011/130/EU av den 25 februari 2011 om fastställande av minimikrav för behandling över gränserna av dokument som signerats elektroniskt av behöriga myndigheter i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden (EUT L 53, 26.2.2011, s. 66).

▼B

7. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 103 för att ändra de tekniska detaljer och egenskaper som anges i bilaga V för att beakta den tekniska utvecklingen.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 103 för att ändra förteckningen i punkt 1 andra stycket a–d i den här artikeln om den tekniska utvecklingen innebär att fortsatta undantag från användningen av elektroniska medel för kommunikation blir olämpliga eller, i undantagsfall, om nya undantag måste föreskrivas på grund av den tekniska utvecklingen.

För att se till att tekniska format samt process- och meddelandestandarder är driftskompatibla, särskilt i ett gränsöverskridande sammanhang, ska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 103 för att besluta om obligatorisk användning av sådana specifika tekniska standarder, särskilt i fråga om elektronisk inlämning, elektroniska kataloger och medel för elektronisk autentisering, endast när de tekniska standarderna noggrant har testats och deras användbarhet har bevisats i praktiken. Innan kommissionen gör användningen av en teknisk standard obligatorisk ska den också noggrant överväga vilka kostnader detta kan medföra, särskilt i fråga om anpassningar till befintliga lösningar på e-upphandlingsområdet, inklusive infrastruktur, processer och programvara.

*Artikel 41***Nomenklatur**

1. Alla hänvisningar till nomenklatur inom ramen för offentlig upphandling ska göras genom användning av den gemensamma terminologin vid offentlig upphandling (*Common Procurement Vocabulary, CPV*) som fastställs i förordning (EG) nr 2195/2002.

2. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 103 för att anpassa de CPV-koder som avses i detta direktiv när ändringar av CPV-nomenklaturen ska införas i detta direktiv och inte medför en ändring av direktivets tillämpningsområde.

*Artikel 42***Intressekonflikter**

Medlemsstaterna ska se till att de upphandlande myndigheterna vidtar lämpliga åtgärder för att effektivt förebygga, identifiera och avhjälpa intressekonflikter som uppstår under genomförandet av upphandlingsförfaranden i syfte att undvika snedvridning av konkurrensen och säkerställa lika behandling av alla ekonomiska aktörer.

Begreppet intressekonflikt ska minst omfatta situationer där sådan personal hos den upphandlande myndigheten eller en leverantör av upphandlingstjänster som agerar på den upphandlande myndighetens vägnar som deltar i genomförandet av upphandlingsförfarandet eller kan påverka resultatet av förfarandet direkt eller indirekt har ett finansiellt, ekonomiskt eller annat personligt intresse som kan ses som komprometterande för dess opartiskhet och oavhängighet under upphandlingsförfarandet.

▼BAVDELNING II
BESTÄMMELSER OM UPPHANDLING*KAPITEL I***Förfaranden***Artikel 43***Villkor som rör WTO-avtalet och andra internationella avtal****▼C1**

I den mån de omfattas av bilagorna 3, 4 och 5 samt de allmänna anmärkningarna i Europeiska unionens tillägg I till WTO-avtalet och av andra internationella avtal som unionen är bunden av, ska upphandlande enheter i den mening som avses i artikel 4.1 a bevilja byggtreprenader, varor, tjänster och ekonomiska aktörer från de parter som har undertecknat dessa avtal en behandling som inte är mindre gynnsam än den som beviljas byggtreprenader, varor, tjänster och ekonomiska aktörer i unionen.

▼B*Artikel 44***Val av förfaranden**

1. Vid tilldelning av varu-, byggtreprenad- eller tjänstekontrakt ska de upphandlande enheterna tillämpa förfaranden som anpassats i enlighet med detta direktiv, under förutsättning att, och utan att det påverkar artikel 47, en anbudsinfordran har offentliggjorts i enlighet med detta direktiv.
2. Medlemsstaterna ska föreskriva att upphandlande enheter får tillämpa öppna, selektiva eller förhandlade förfaranden med föregående anbudsinfordran enligt bestämmelserna i detta direktiv.
3. Medlemsstaterna ska föreskriva att de upphandlande enheterna får tillämpa konkurrenspräglade dialoger och innovationspartnerskap enligt bestämmelserna i detta direktiv.
4. En anbudsinfordran får göras på något av följande sätt:
 - a) Genom ett förhandsmeddelande enligt artikel 67, om kontraktet tilldelas genom ett selektivt eller ett förhandlat förfarande.
 - b) Genom ett meddelande om att det finns ett kvalificeringssystem enligt artikel 68, om kontraktet tilldelas genom ett selektivt förfarande, ett förhandlat förfarande eller genom en konkurrenspräglad dialog eller ett innovationspartnerskap.
 - c) Genom ett meddelande om upphandling enligt artikel 69.

I det fall som avses i led a i denna punkt ska de ekonomiska aktörer som har anmält intresse efter offentliggörande av ett förhandsmeddelande uppmanas att lämna in en skriftlig bekräftelse av sitt intresse genom en ”inbjudan att bekräfta intresse” i enlighet med artikel 74.

▼B

5. Medlemsstaterna kan föreskriva att upphandlande enheter, i de särskilda fall och under de särskilda omständigheter som uttryckligen anges i artikel 50, får tillämpa ett förhandlat förfarande utan föregående anbudsinfördran. Medlemsstaterna får inte tillåta att detta förfarande tillämpas i andra fall än de som anges i artikel 50.

*Artikel 45***Öppet förfarande**

1. Vid öppna förfaranden får alla intresserade ekonomiska aktörer lämna anbud efter en anbudsinfördran.

Fristen för mottagande av anbud ska vara minst 35 dagar från den dag då meddelandet om upphandling avsändes.

Anbudet ska innehålla de upplysningar som den upphandlande enheten kräver för det kvalitativa urvalet.

2. Om de upphandlande enheterna har offentliggjort ett förhandsmeddelande som inte i sig användes som en anbudsinfördran får den minimifrist för mottagande av anbud som fastställs i punkt 1 andra stycket i denna artikel minska till 15 dagar, under förutsättning att samtliga följande villkor är uppfyllda:

a) Förhandsmeddelandet innehöll, utöver de uppgifter som krävs enligt del A avsnitt I i bilaga VI, alla de uppgifter som krävs enligt del A avsnitt II i bilaga VI, i den mån de sistnämnda uppgifterna fanns att tillgå när förhandsmeddelandet offentliggjordes.

b) Förhandsmeddelandet avsändes för offentliggörande minst 35 dagar och högst 12 månader före den dag då meddelandet om upphandling avsändes.

3. Om det i en brådskande situation som bestyrks på lämpligt sätt av de upphandlande enheterna, är omöjligt att tillämpa den tidsfrist som fastställs i punkt 1 andra stycket, får de fastställa en tidsfrist på minst 15 dagar från den dag då meddelandet om upphandling avsändes.

4. Den upphandlande enheten får minska den tidsfrist för mottagande av anbud som anges i punkt 1 andra stycket i denna artikel med fem dagar om den tillåter att anbuden skickas in med hjälp av elektroniska medel i enlighet med artikel 40.4 första stycket och artikel 40.5 och 40.6.

*Artikel 46***Selektivt förfarande**

1. Vid selektiva förfaranden får alla ekonomiska aktörer ansöka om att få delta efter en anbudsinfördran genom att lämna de upplysningar som krävs för det kvalitativa urvalet och som den upphandlande enheten begärt.

▼B

Minimitidsfristen för mottagande av anbudsansökan ska i regel vara minst 30 dagar från den dag då meddelandet om upphandling eller inbjudan att bekräfta intresse avsändes och får inte i något fall vara kortare än 15 dagar.

2. Endast de ekonomiska aktörer som inbjuds att delta av den upphandlande enheten efter det att den bedömt de inlämnade upplysningarna får lämna anbud. De upphandlande enheterna får i enlighet med artikel 78.2 begränsa antalet lämpliga anbudssökande som kommer att inbjudas att delta i förfarandet.

Tidsfristen för mottagande av anbud får fastställas enligt överenskommelse mellan den upphandlande enheten och utvalda anbudssökande, under förutsättning att alla utvalda anbudssökande har haft lika lång tid på sig att utarbeta och lämna anbud.

Om det inte går att komma överens om en tidsfrist för mottagande av anbud ska tidsfristen vara minst tio dagar från den dag då inbjudan att lämna anbud avsändes.

*Artikel 47***Förhandlat förfarande med föregående anbudsinfördran**

1. Vid förhandlat förfarande med föregående anbudsinfördran får alla ekonomiska aktörer ansöka om att få delta efter en anbudsinfördran genom att lämna de upplysningar som krävs för det kvalitativa urvalet och som den upphandlande enheten begärt.

Minimitidsfristen för mottagande av anbudsansökan ska i regel vara minst 30 dagar från den dag då meddelandet om upphandling eller, om ett förhandsmeddelande används som anbudsinfördran, inbjudan att bekräfta intresse avsändes och får inte i något fall vara kortare än 15 dagar.

2. Endast de ekonomiska aktörer som inbjuds att delta av den upphandlande enheten efter det att den bedömt de inlämnade upplysningarna får delta i förhandlingarna. De upphandlande enheterna får i enlighet med artikel 78.2 begränsa antalet lämpliga anbudssökande som kommer att inbjudas att delta i förfarandet.

Tidsfristen för mottagande av anbud får fastställas enligt överenskommelse mellan den upphandlande enheten och utvalda anbudssökande, under förutsättning att de alla har haft lika lång tid på sig att utarbeta och lämna anbud.

Om det inte går att komma överens om en tidsfrist för mottagande av anbud ska tidsfristen vara minst tio dagar från den dag då inbjudan att lämna anbud avsändes.

▼B*Artikel 48***Konkurrenspräglad dialog**

1. I konkurrenspräglade dialoger får alla ekonomiska aktörer ansöka om att få delta efter en anbudsinfordran enligt artikel 44.4 b och c genom att lämna de upplysningar som krävs för det kvalitativa urvalet och som den upphandlande enheten begärt.

Minimitidsfristen för mottagande av anbudsansökan ska i regel vara minst 30 dagar från den dag då meddelandet om upphandling eller, om ett förhandsmeddelande används som anbudsinfordran, inbjudan att bekräfta intresse avsändes och får inte i något fall vara kortare än 15 dagar.

Endast de ekonomiska aktörer som får en inbjudan av den upphandlande enheten efter en bedömning av de inlämnade upplysningarna får delta i dialogen. De upphandlande enheterna får i enlighet med artikel 78.2 begränsa antalet lämpliga anbudssökande som kommer att inbjudas att delta i förfarandet. Det enda kriteriet för tilldelning av kontrakt ska vara det anbud som har det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet i enlighet med artikel 82.2.

2. Upphandlande enheter ska ange och definiera sina behov och krav i anbudsinfordran och/eller i ett beskrivande dokument. Samtidigt och i samma dokument ska de upphandlande enheterna också ange och definiera de valda tilldelningskriterierna samt ange en preliminär tidsplan.

3. De upphandlande enheterna ska inleda en dialog med de deltagare som valts ut enligt de relevanta bestämmelserna i artiklarna 76–81, där dialogens syfte ska vara att identifiera och definiera hur deras behov bäst ska kunna tillgodoses. Under denna dialog får de diskutera alla aspekter av upphandlingen med de utvalda deltagarna.

De upphandlande enheterna ska under dialogen garantera likabehandling av samtliga deltagare. De får inte särbehandla någon genom att lämna ut information som kan gynna vissa deltagare i förhållande till andra.

I enlighet med artikel 39 får de upphandlande enheterna inte röja för de övriga deltagarna vilka lösningar en deltagare har föreslagit eller annan konfidentiell information som någon anbudssökande eller anbudsgivare som deltar i dialogen har lämnat utan dennes samtycke. Ett sådant samtycke får inte ha formen av ett allmänt avstående från rättigheter utan ska lämnas specifikt för kommunikation av viss information.

4. En konkurrenspräglad dialog får äga rum i successiva steg för att minska det antal lösningar som ska diskuteras under dialogen, genom tillämpning av de tilldelningskriterier som anges i anbudsinfordran eller i det beskrivande dokumentet. Den upphandlande enheten ska i anbudsinfordran eller i det beskrivande dokumentet ange om den kommer att utnyttja denna möjlighet.

5. Den upphandlande enheten ska fortsätta denna dialog till dess att den kan identifiera den eller de lösningar som kan tillgodose dess behov.

▼ B

6. Efter att ha förklarat dialogen avslutad och efter att ha informerat de återstående deltagarna om detta ska den upphandlande enheten uppmana dem att lämna sina slutgiltiga anbud på grundval av den eller de lösningar som lagts fram och specificerats under dialogen. Dessa anbud ska innehålla alla de faktorer och villkor som är nödvändiga för projektets genomförande.

På begäran av den upphandlande enheten får dessa anbud klarläggas, preciseras och optimeras. Sådana klarlägganden, preciseringar, optimeringar eller kompletteringar får dock inte omfatta ändringar av väsentliga aspekter av anbudet eller upphandlingen, däribland de behov och krav som anges i anbudsinfördran eller i det beskrivande dokumentet, om ändringar av dessa aspekter, behov och krav riskerar att snedvrیدا konkurrensen eller ha en diskriminerande effekt.

7. Upphandlande enheter ska bedöma de inkomna anbuden på grundval av de tilldelningskriterier som fastställs i anbudsinfördran eller i det beskrivande dokumentet.

På den upphandlande enhetens begäran får förhandlingar med den anbudsgivare som har lämnat det anbud som har bästa förhållandet mellan pris och kvalitet i enlighet med artikel 82.2 föras i syfte att bekräfta de finansiella åtaganden eller andra villkor som anges i anbudet genom att slutgiltigt fastställa kontraktsvillkoren, under förutsättning att detta inte leder till att väsentliga aspekter i anbudet eller upphandlingen ändras i sak, inklusive de behov och krav som anges i anbudsinfördran eller i det beskrivande dokumentet, och inte riskerar att snedvrیدا konkurrensen eller orsaka diskriminering.

8. Upphandlande enheter får besluta om tävlingspriser eller betalningar till deltagarna i dialogen.

*Artikel 49***Innovationspartnerskap**

1. När det gäller innovationspartnerskap får alla ekonomiska aktörer lämna in en ansökan om att delta efter en anbudsinfördran enligt artikel 44.4 b och c genom att lämna de upplysningar som krävs för det kvalitativa urvalet som den upphandlande enheten begärt.

I upphandlingsdokumenten ska den upphandlande enheten identifiera behovet av en innovativ vara, tjänst eller byggtreprenad som inte kan tillgodoses genom inköp av varor, tjänster eller byggtreprenader som redan finns tillgängliga på marknaden. Den ska ange vilka delar av beskrivningen som fastställer de minimikrav som ska uppfyllas av alla anbud. Den information som lämnas ska vara tillräckligt precis för att de ekonomiska aktörerna ska kunna bedöma den begärda lösningens art och räckvidd och besluta om de ska ansöka om att få delta i förfarandet.

Den upphandlande enheten får besluta att inrätta innovationspartnerskapet med en eller flera partner som bedriver separat forsknings- och utvecklingsverksamhet.

▼B

Minimitidsfristen för mottagande av anbudsansökningar ska i regel vara minst 30 dagar från den dag då meddelandet om upphandling avsändes och får inte i något fall vara kortare än 15 dagar. Endast sådana ekonomiska aktörer som får en inbjudan av den upphandlande enheten efter en bedömning av de inlämnade upplysningarna får delta i förfarandet. De upphandlande enheterna får i enlighet med artikel 78.2 begränsa antalet lämpliga anbudssökande som kommer att inbjudas att delta i förfarandet. Det enda kriteriet för tilldelning av kontrakt ska vara det anbud som har bästa förhållandet mellan pris och kvalitet i enlighet med artikel 82.2.

2. Innovationspartnerskapen ska syfta till utvecklingen av en innovativ vara, tjänst eller byggentreprenad och därpå följande inköp av dessa varor, tjänster eller byggentreprenader, under förutsättning att de motsvarar de prestandanivåer och maximikostnader som överenskommit mellan de upphandlande enheterna och deltagarna.

Innovationspartnerskapet ska delas upp i successiva etapper som följer stegen i forsknings- och innovationsprocessen, och som kan inkludera tillverkning av varorna, tillhandahållande av tjänsterna eller slutförande av byggentreprenaderna. Innovationspartnerskapet ska ha mellanliggande mål som parterna i fråga ska uppfylla och föreskriva utbetalning av ersättning genom lämpliga delbetalningar.

Baserat på dessa mål kan den upphandlande enheten efter varje avslutad etapp besluta att avsluta innovationspartnerskapet eller, om innovationspartnerskapet omfattar flera partner, minska antalet partner genom att avsluta enskilda kontrakt, under förutsättning att den upphandlande enheten i upphandlingsdokumenten har angett dessa möjligheter och på vilka villkor de kan utnyttjas.

3. Om inte annat anges i denna artikel ska de upphandlande enheterna förhandla med anbudsgivarna om det ursprungliga och alla efterföljande anbud som de lämnat, förutom det slutliga anbudet, för att förbättra innehållet i anbudet.

Minimikraven och tilldelningskriterierna får inte vara föremål för förhandling.

4. De upphandlande enheterna ska under förhandlingarna garantera lika behandling av samtliga anbudsgivare. De får inte särbehandla någon genom att lämna ut information som kan gynna vissa anbudsgivare i förhållande till andra. De ska skriftligen informera alla anbudsgivare vars anbud inte har uteslutits i enlighet med punkt 5 om eventuella ändringar av de tekniska specifikationerna eller andra upphandlingsdokument än de där minimikraven anges. Efter dessa ändringar ska de upphandlande enheterna ge anbudsgivarna tillräckligt med tid för att vid behov kunna ändra sina anbud och skicka in de ändrade anbudet.

I enlighet med artikel 39 får de upphandlande enheterna inte röja för de övriga deltagarna konfidentiell information som någon anbudssökande eller anbudsgivare som deltar i förhandlingarna har lämnat utan dennes samtycke. Ett sådant samtycke får inte ha formen av ett allmänt avstående från rättigheter utan ska lämnas specifikt för kommunikation av viss information.

▼B

5. Förhandlingar under förfarandet för innovationspartnerskap får genomföras i successiva steg för att minska det antal anbud som ska förhandlas, på grundval av de tilldelningskriterier som anges i meddelandet om upphandling, i inbjudan att bekräfta intresse eller i upphandlingsdokumenten. Den upphandlande enheten ska i meddelandet om upphandling, i inbjudan att bekräfta intresse eller i upphandlingsdokumenten ange om den kommer att använda sig av denna möjlighet eller inte.

6. Vid urvalet av anbudssökande ska de upphandlande enheterna särskilt tillämpa kriterier för de anbudssökandes kapacitet på FoU-området och när det gäller att utveckla och genomföra innovativa lösningar.

Endast de ekonomiska aktörer som bjuds in att delta av den upphandlande enheten efter en bedömning av de begärda uppgifterna får lämna in forsknings- och innovationsprojekt, vars syfte ska vara att tillgodose de behov som enligt den upphandlande enhetens bedömning inte kan tillgodoses genom befintliga lösningar.

I upphandlingsdokumenten ska den upphandlande enheten fastställa vilka arrangemang för immateriell äganderätt som ska tillämpas. Vid innovationspartnerskap med flera partner får den upphandlande enheten i enlighet med artikel 39 inte röja för övriga partner vilka lösningar som har föreslagits eller annan konfidentiell information som har förmedlats av en partner inom ramen för partnerskapet utan dennes samtycke. Ett sådant samtycke får inte ha formen av ett allmänt avstående från rättigheter utan ska lämnas specifikt för kommunikation av viss information.

7. Den upphandlande enheten ska se till att partnerskapets struktur, särskilt varaktigheten av och värdet på de olika etapperna, avspeglar graden av innovation hos den föreslagna lösningen och de forsknings- och innovationsverksamheter som krävs för att utveckla en innovativ lösning som ännu inte finns tillgänglig på marknaden. Det uppskattade värdet av inköpta varor, tjänster eller byggentreprenader får inte vara oproportionerligt i förhållande till investeringarna för deras framtagande.

*Artikel 50***Användning av förhandlat förfarande utan föregående anbudsinfördran**

De upphandlande enheterna får tillämpa det förhandlade förfarandet utan föregående anbudsinfördran i följande fall:

- a) Om inga anbud eller inga lämpliga anbud eller inga anbudsansökningar eller inga lämpliga anbudsansökningar har lämnats efter ett förfarande med föregående anbudsinfördran, under förutsättning att de ursprungliga villkoren för kontraktet inte ändras väsentligt.

▼B

Ett anbud ska anses vara olämpligt om det är irrelevant för kontraktet och därför uppenbart inte utan väsentliga ändringar kan tillgodose den upphandlande enhetens behov och krav enligt upphandlingsdokumenten. En anbudsansökan ska anses vara olämplig om den berörda ekonomiska aktören ska eller får uteslutas enligt artikel 78.1 eller 80.1 eller inte uppfyller de urvalskriterier som fastställts av den upphandlande enheten i enlighet med artikel 78 eller 80.

b) Om kontraktet endast avser forsknings-, experiment-, studie- eller utvecklingsändamål och inte syftar till vinst eller till att täcka forsknings- och utvecklingskostnader samt på villkor att tilldelningen av kontraktet inte påverkar efterföljande konkurrensutsatt kontraktstildelning, avsedd särskilt för sådana ändamål.

c) Om byggentreprenaden, varorna eller tjänsterna endast kan tillhandahållas av en viss ekonomisk aktör, av något av följande skäl:

i) Syftet med upphandlingen är att skapa eller förvärva ett unikt konstverk eller en unik konstnärlig prestation.

ii) Det av tekniska skäl inte finns någon konkurrens.

iii) Skydd av ensamrätt, inklusive immateriella rättigheter.

De undantag som anges i leden ii och iii ska endast gälla när inget rimligt alternativ eller substitut finns och om avsaknaden av konkurrens inte beror på en konstgjord begränsning av upphandlingsparametrarna.

d) Om det, när det är absolut nödvändigt och på grund av synnerlig brådskande till följd av omständigheter som den upphandlande enheten inte har kunnat förutse, är omöjligt att iaktta de tidsfrister som gäller vid öppet förfarande, selektivt förfarande eller förhandlat förfarande med föregående anbudsinfordran. De omständigheter som åberopas som skäl för synnerlig brådskande får inte i något fall tillskrivas den upphandlande enheten.

e) Om det rör sig om varukontrakt för kompletterande leveranser som utförs av den ursprungliga varuleverantören och som antingen syftar till att delvis ersätta varuleveranser eller anläggningar, eller till att utöka befintliga varuleveranser eller anläggningar, i de fall ett byte av varuleverantör skulle tvinga den upphandlande enheten att anskaffa varor med andra tekniska egenskaper med åtföljande inkompatibilitet eller oproportionerliga tekniska svårigheter vid drift och underhåll.

f) Om det rör sig om nya byggentreprenader eller tjänster som är en upprepning av liknande byggentreprenader eller tjänster och som anförtros den entreprenör som av samma upphandlande enhet har tilldelats ett tidigare kontrakt, under förutsättning att de nya byggentreprenaderna eller tjänsterna är i överensstämmelse med ett grundläggande projekt, för vilket ett första kontrakt tilldelats genom ett förfarande i enlighet med artikel 44.1.

▼ B

Det ursprungliga projektet ska ange omfattningen av möjliga kompletterande byggtreprenader eller tjänster samt villkoren för tilldelning. Så snart som det första projektet blir föremål för upphandling ska den upphandlande enheten ange att detta förfarings sätt kan bli aktuellt och i beräkningen ta med den uppskattade totala kostnaden för kommande byggtreprenader eller tjänster vid tillämpning av artiklarna 15 och 16.

- g) Om det rör sig om varor som noterats och förvärvats på en råvarumarknad.
- h) Vid förmånliga inköp, när det är möjligt att anskaffa varor genom att utnyttja särskilt förmånliga erbjudanden som gäller under mycket kort tid, när priset ligger betydligt under det normala marknadspriset.
- i) Om det rör sig om inköp av varor eller tjänster på särskilt gynnsamma villkor, antingen hos en varuleverantör eller tjänsteleverantör som slutgiltigt avslutar sin affärsverksamhet eller hos en förvaltare eller en likvidator vid insolvensförfarande, offentligt ackord eller förfarande av liknande slag som finns i nationella lagar och andra författningar.
- j) Om det aktuella tjänstekontraktet följer på en projekttävling som anordnats enligt detta direktiv och enligt de regler som föreskrivits i projekttävlingen ska gå till vinnaren eller en av vinnarna i tävlingen; i det senare fallet ska samtliga vinnare inbjudas att delta i förhandlingarna.

*KAPITEL II****Tekniker och instrument för elektronisk och gemensam upphandling****Artikel 51***Ramavtal**

1. Upphandlande enheter får sluta ramavtal under förutsättning att de tillämpar de förfaranden som anges i detta direktiv.

Ett ramavtal avser ett avtal som ingås mellan en eller flera upphandlande enheter och en eller flera ekonomiska aktörer i syfte att fastställa villkoren för tilldelningen av kontrakt under en given tidsperiod, särskilt i fråga om tänkt pris och, i tillämpliga fall, uppskattade kvantiteter.

Ett ramavtal får inte löpa längre än åtta år, utom i undantagsfall som vederbörligen motiverats, särskilt genom föremålet för ramavtalet.

2. Kontrakt som grundas på ett ramavtal ska tilldelas på grundval av objektiva regler och kriterier, som får inbegripa en förnyad konkurrensutsättning för de ekonomiska aktörer som är parter i det ingångna ramavtalet. Dessa regler och kriterier ska anges i upphandlingsdokumenten för ramavtalet.

▼B

De objektiva regler och kriterier som avses i första stycket ska säkerställa likabehandling av de ekonomiska aktörer som är parter i ramavtalet. Om en förnyad konkurrensutsättning ingår ska de upphandlande enheterna fastställa en tidsfrist som är tillräckligt lång för att anbud för varje enskilt kontrakt ska kunna lämnas in, och de ska tilldela varje kontrakt till den anbudsgivare som har lämnat in det bästa anbudet på grundval av tilldelningskriterierna i specifikationerna i ramavtalet.

En upphandlande enhet får inte använda ramavtal på otillbörligt sätt eller på ett sådant sätt att konkurrensen förhindras, begränsas eller snedvrids.

*Artikel 52***Dynamiska inköpssystem**

1. De upphandlande enheterna får använda ett dynamiskt inköpssystem för köp av sådant som används frekvent och vars egenskaper, så som de är allmänt tillgängliga på marknaden, tillfredsställer den upphandlande enhetens behov. Ett dynamiskt inköpssystem ska drivas som en helt elektronisk process, och ska under inköpssystemets hela giltighetstid vara öppet för varje ekonomisk aktör som uppfyller urvalskriterierna. Det kan delas in i kategorier av varor, byggentreprenader eller tjänster som är objektivt definierade på grundval av egenskaperna för den upphandling som ska genomföras inom den berörda kategorin. Sådana egenskaper kan omfatta en hänvisning till största tillåtna storlek på senare ingångna specifika kontrakt eller till ett specifikt geografiskt område inom vilket det senare ingångna specifika kontraktet ska fullgöras.

2. För att genomföra en upphandling enligt ett dynamiskt inköpssystem ska en upphandlande enhet följa reglerna för selektiva förfaranden. Samtliga anbudssökande som uppfyller urvalskriterierna ska få delta i systemet, och antalet anbudssökande som ska få delta i systemet får inte begränsas i enlighet med artikel 78.2. När upphandlande enheter har delat upp systemet i olika kategorier av varor, byggentreprenader eller tjänster i enlighet med punkt 1 i denna artikel, ska de specificera tillämpliga urvalskriterier för varje kategori.

Trots vad som sägs i artikel 46 ska följande tidsfrister gälla:

- a) Minimitidsfristen för mottagande av anbudsansökan ska i regel vara minst 30 dagar från den dag då meddelandet om upphandling eller, om ett förhandsmeddelande används som anbudsinfordran, inbjudan att bekräfta intresse avsändes och får inte i något fall vara kortare än 15 dagar. Inga ytterligare tidsfrister ska gälla för mottagande av anbudsansökningar när inbjudan att lämna anbud för den första specifika upphandlingen enligt det dynamiska inköpssystemet har skickats ut.
- b) Minimitidsfristen för mottagande av anbud ska vara minst 10 dagar från den dag då inbjudan att lämna anbud avsändes. Artikel 46.2 andra och tredje stycket ska gälla.

3. All kommunikation inom ramen för ett dynamiskt inköpssystem ska ske endast med elektroniska medel i enlighet med artikel 40.1, 40.3, 40.5 och 40.6.

▼B

4. För att tilldela kontrakt enligt ett dynamiskt inköpssystem ska den upphandlande enheten

a) offentliggöra en anbudsinfordran och ange att det är fråga om ett dynamiskt inköpssystem,

b) i upphandlingsdokumenten minst ange vilken typ av köp och vilka kvantiteter som detta system avser samt lämna all nödvändig information om det dynamiska inköpssystemet, inbegripet hur det dynamiska inköpssystemet fungerar, den elektroniska utrustning som används, tekniska arrangemang för anslutning samt tekniska specifikationer,

c) ange alla indelningar i olika kategorier av varor, byggentreprenader eller tjänster och vad som karakteriserar dessa,

d) ge fri, direkt och fullständig tillgång till upphandlingsdokumenten så länge systemet är giltigt i enlighet med artikel 73.

5. Den upphandlande enheten ska under hela den tid som det dynamiska inköpssystemet är giltigt ge alla ekonomiska aktörer möjlighet att ansöka om att få delta i systemet på de villkor som anges i punkt 2. Den ska fullfölja sin utvärdering av sådana anbudsansökningar i enlighet med urvalskriterierna inom 10 arbetsdagar från och med mottagandet. Tidsfristen kan i enskilda fall förlängas till 15 arbetsdagar när detta är motiverat, särskilt om det finns ett behov av att granska kompletterande dokumentation eller att annars kontrollera om urvalskriterierna har uppfyllts.

Trots vad som sägs i första stycket får upphandlande enheter, så länge som inbjudan att lämna anbud för den första specifika upphandlingen inom det dynamiska inköpssystemet inte har skickats ut, förlänga utvärderingsperioden om ingen inbjudan att lämna anbud har utfärdats under den förlängda utvärderingsperioden. De upphandlande enheterna ska i upphandlingsdokumenten ange längden på den förlängda period som de avser att tillämpa.

Den upphandlande enheten ska snarast möjligt informera den berörda ekonomiska aktören huruvida denne tagits med i det dynamiska inköpssystemet.

6. Den upphandlande enheten ska inbjuda alla deltagare som tas med i det dynamiska inköpssystemet att lämna ett anbud för varje enskilt kontrakt som ska tilldelas inom systemet i enlighet med artikel 74. Om det dynamiska inköpssystemet har delats in i olika kategorier av byggnadsentreprenader, varor eller tjänster ska den upphandlande enheten uppmana samtliga deltagare som har inbjudits inom den kategori som motsvarar berörd specifik upphandling att lämna in ett anbud.

Den upphandlande enheten ska tilldela kontraktet till den anbudsgivare som har lämnat det bästa anbudet på grundval av de tilldelningskriterier som anges i det meddelande om upphandling som använts för att inrätta det dynamiska inköpssystemet, i inbjudan att bekräfta intresse eller, när ett meddelande om att det finns ett kvalificeringssystem används som anbudsinfordran, i inbjudan att lämna anbud. Dessa kriterier får vid behov preciseras i inbjudan att lämna anbud.

▼B

7. Upphandlande enheter som i enlighet med artikel 80 tillämpar skäl för uteslutning och urvalskriterier i enlighet med direktiv 2014/24/EU får när som helst under det dynamiska inköpssystemets giltighetstid begära att inbjudna deltagare inom fem arbetsdagar från den dag då begäran avsändes lämna in en ny och uppdaterad version av den egna försäkran som avses i artikel 59.1 i det direktivet.

Artikel 59.2–59.4 i det direktivet ska tillämpas under det dynamiska inköpssystemets hela giltighetstid.

8. Den upphandlande enheten ska i anbudsinfördran ange hur länge det dynamiska inköpssystemet är giltigt. Den ska anmäla eventuella ändringar av giltighetstiden till kommissionen genom att använda följande standardformulär:

- a) Om giltighetstiden ändras utan att systemet avslutas, det formulär som ursprungligen användes för anbudsinfördran avseende det dynamiska inköpssystemet.
- b) Om systemet har avslutats, det meddelande om kontraktstilldelning som avses i artikel 70.

9. Inga administrativa avgifter får före eller under det dynamiska inköpssystemets giltighetstid tas ut från de ekonomiska aktörer som vill delta i eller är parter i det dynamiska inköpssystemet.

*Artikel 53***Elektroniska auktioner**

1. En upphandlande enhet får använda elektroniska auktioner för att presentera nya lägre priser, och/eller nya värden för vissa delar av anbudet.

I detta syfte ska den upphandlande enheten strukturera den elektroniska auktionen som en upprepad elektronisk process, vilken genomförs efter en första fullständig utvärdering av anbudet och möjliggör en rangordning på grundval av automatiska utvärderingsmetoder.

Vissa tjänstekontrakt och vissa byggtjänstkontrakt som innehåller intellektuella prestationer, såsom projektering av byggtjänstkontrakt, som inte kan rangordnas på grundval av automatiska utvärderingsmetoder, ska inte bli föremål för elektronisk auktion.

2. Vid öppna eller selektiva förfaranden eller förhandlade förfaranden med föregående anbudsinfördran får den upphandlande enheten besluta att tilldelningen av ett kontrakt ska föregås av en elektronisk auktion om innehållet i upphandlingsdokumenten, särskilt de tekniska specifikationerna, kan fastställas med tillräcklig exakthet.

Under samma omständigheter får elektronisk auktion användas vid förnyad konkurrensutsättning för parter i ett ramavtal enligt artikel 51.2, och vid inbjudan att lämna anbud beträffande kontrakt som ska tilldelas inom ramen för det dynamiska inköpssystemet enligt artikel 52.

▼B

3. En elektronisk auktion ska grundas på något av följande inslag i anbudet:

- a) Enbart priser, om kontraktet tilldelas enbart på grundval av priset.
- b) Priser och/eller nya värden på de aspekter i anbudet som angetts i upphandlingsdokumenten, om kontraktet tilldelas på grundval av det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet eller ges till anbudet med den lägsta kostnaden genom en analys av kostnadseffektiviteten.

4. En upphandlande enhet som beslutar att använda elektronisk auktion ska ange detta i meddelandet om upphandling, i inbjudan att bekräfta intresse eller, när ett meddelande om att det finns ett kvalificeringssystem används som anbudsinfördran, i inbjudan att lämna anbud. Upphandlingsdokumenten ska innehålla åtminstone de upplysningar som anges i bilaga VII.

5. Innan den elektroniska auktionen inleds ska den upphandlande enheten genomföra en första fullständig utvärdering av anbudet i enlighet med kriteriet eller kriterierna för tilldelning och den fastställda viktningen.

Ett anbud ska anses vara godtagbart om det har lämnats in av en anbudsgivare som inte har uteslutits enligt artikel 78.1 eller 80.1 och som uppfyller de urvalskriterier som fastställts i artiklarna 78 och 80 och vars anbud överensstämmer med de tekniska specifikationerna utan att vara ogiltigt eller oacceptabelt eller olämpligt.

I synnerhet anbud som inte överensstämmer med upphandlingsdokumenten, som inkommit för sent, där det finns bevis för hemligt samförstånd eller korruption, eller som den upphandlande myndigheten funnit onormalt låga, ska anses vara ogiltiga. I synnerhet ska anbud som lämnats in av anbudsgivare som saknar de kvalifikationer som fordras, och anbud vars pris överskrider den budget som beslutats och dokumenterats av den upphandlande myndigheten innan upphandlingsförfarandet inleds anses vara oacceptabla.

Ett anbud ska anses vara olämpligt om det är irrelevant för kontraktet och därför uppenbart inte utan väsentliga ändringar kan tillgodose den upphandlande myndighetens behov och krav enligt upphandlingsdokumenten. En anbudsansökan ska anses vara olämplig om den berörda ekonomiska aktören ska eller får uteslutas enligt artikel 78.1 eller 80.1 eller inte uppfyller de urvalskriterier som fastställts av den upphandlande myndigheten i enlighet med artikel 78 eller 80.

Alla anbudsgivare som har lämnat in godtagbara anbud ska samtidigt och med elektroniska medel bjudas in att delta i den elektroniska auktionen genom att från och med den angivna dagen och tidpunkten använda de anslutningssätt som anges i instruktionerna i inbjudan. Den elektroniska auktionen får genomföras under flera på varandra följande etapper. Den elektroniska auktionen får inte inledas tidigare än två arbetsdagar efter det att inbjudan har skickats ut.

6. Inbjudan ska åtföljas av resultatet av en fullständig bedömning av det berörda anbudet som genomförts i enlighet med viktningen i artikel 82.5 första stycket.

▼B

I inbjudan ska även den matematiska formel anges som kommer att användas vid den elektroniska auktionen för att bestämma den nya automatiska rangordningen med avseende på de nya priser och/eller värden som lämnas. Utom när det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet fastställs enbart på grund av priset, ska denna formel innefatta viktningen av alla de kriterier som fastställts för att avgöra vilket som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, i enlighet med meddelandet som använts som anbudsinfordran eller andra upphandlingsdokument. I detta syfte ska emellertid eventuellt förekommande intervall i förväg reduceras till ett bestämt värde.

Om alternativa anbud är tillåtna ska separata formler ges för varje alternativ.

7. Under varje etapp i den elektroniska auktionen ska den upphandlande enheten omedelbart lämna alla anbudsgivare tillräckliga upplysningar för att de vid varje tidpunkt ska ha kännedom om sin plats i rangordningen. Den får också lämna andra upplysningar om andra priser eller värden som har lämnats, under förutsättning att detta anges i specifikationerna. Den får också när som helst meddela antalet deltagare i den aktuella auktionsetappen. Den får emellertid under inga omständigheter röja anbudsgivarnas identitet under genomförandet av de olika etapperna i den elektroniska auktionen.

8. Den upphandlande enheten ska avsluta den elektroniska auktionen på något eller flera av följande sätt:

- a) På den dag och den tidpunkt som tidigare angetts.
- b) När den inte längre erhåller några nya priser eller nya värden som motsvarar kraven på minsta skillnader, under förutsättning att den upphandlande enheten tidigare har angett hur långt efter det att den har mottagit det sista priset eller värdet som den kommer att avsluta den elektroniska auktionen.
- c) När det antal auktionsetapper som tidigare angetts har genomförts.

Om den upphandlande enheten avser att avsluta den elektroniska auktionen enligt första stycket c, eventuellt i kombination med villkoren i led b i det stycket, ska tidsplanen för varje auktionsetapp anges i inbjudan att delta i auktionen.

9. Efter att ha avslutat den elektroniska auktionen ska den upphandlande enheten tilldela kontraktet i enlighet med artikel 82 på grundval av resultaten av den elektroniska auktionen.

*Artikel 54***Elektroniska kataloger**

1. Om det krävs att elektroniska medel för kommunikation ska användas får den upphandlande enheten kräva att anbudena ska inlämnas i form av en elektronisk katalog eller att de ska innefatta en elektronisk katalog.

▼ B

Medlemsstaterna får besluta att användning av elektroniska kataloger ska vara obligatorisk i samband med vissa typer av upphandlingar.

Anbud som lämnas in i form av en elektronisk katalog får åtföljas av andra handlingar som kompletterar anbudet.

2. Elektroniska kataloger ska upprättas av anbudssökande eller anbudsgivare för deltagande i ett visst upphandlingsförfarande enligt de tekniska specifikationer och det format som fastställs av den upphandlande enheten.

Dessutom ska de elektroniska katalogerna uppfylla kraven för elektroniska medel för kommunikation samt eventuella kompletterande krav som fastställs av den upphandlande enheten i enlighet med artikel 40.

3. När inlämnande av anbud i form av en elektronisk katalog godtas eller krävs ska den upphandlande enheten

a) ange detta i meddelandet om upphandling, i inbjudan att bekräfta intresse eller, när ett meddelande om att det finns ett kvalificeringssystem används som anbudsinfördran, i inbjudan att lämna anbud eller förhandla,

b) i upphandlingsdokumenten ange alla nödvändiga uppgifter i enlighet med artikel 40.6 om format, den elektroniska utrustning som används samt tekniska arrangemang för anslutning och specifikationer för katalogen.

4. Om ett ramavtal har slutits med fler än en ekonomisk aktör efter inlämnande av anbud i form av en elektronisk katalog, får den upphandlande enheten besluta att en förnyad konkurrensutsättning för specifika kontrakt genomförs på grundval av uppdaterade kataloger. I sådana fall ska den upphandlande enheten använda en av följande metoder:

a) Uppmana anbudsgivarna att på nytt lämna in sina elektroniska kataloger som anpassats till kraven i det berörda kontraktet.

b) Meddela anbudsgivarna att den har för avsikt att samla in de uppgifter som behövs för att upprätta anbud som är anpassade till kraven i det berörda kontraktet från de elektroniska kataloger som redan inlämnats, förutsatt att det anges i upphandlingsdokumenten för ramavtalet att denna metod ska användas.

5. Om en upphandlande enhet går ut med en förnyad konkurrensutsättning för specifika kontrakt i enlighet med punkt 4 b ska den meddela anbudsgivarna den dag och den tidpunkt då den har för avsikt att samla in de uppgifter som behövs för att upprätta anbud som är anpassade till kraven i kontraktet i fråga, och ska ge anbudsgivare möjlighet att säga nej till en sådan insamling av uppgifter.

Den upphandlande enheten ska fastställa en lämplig tidsperiod mellan meddelandet och insamlingen av uppgifter.

▼ B

Innan kontraktet tilldelas ska den upphandlande enheten presentera de insamlade uppgifterna för de berörda anbudsgivarna för att ge dem möjlighet att ifrågasätta eller bekräfta att det anbud som upprättas inte innehåller några materiella fel.

6. Den upphandlande enheten får tilldela kontrakt som grundas på ett dynamiskt inköpssystem genom att kräva att erbjudanden avseende specifika kontrakt ska inlämnas i form av en elektronisk katalog.

Den upphandlande enheten får också tilldela kontrakt som grundas på ett dynamiskt inköpssystem i enlighet med punkterna 4 b och 5, under förutsättning att ansökan om deltagande i det dynamiska inköpssystemet åtföljs av en elektronisk katalog enligt de tekniska specifikationer och det format som fastställts av den upphandlande enheten. Katalogen ska därefter kompletteras av de anbudssökande när de informeras om att den upphandlande enheten har för avsikt att upprätta anbud genom förfarandet i punkt 4 b.

*Artikel 55***Centraliserad inköpsverksamhet och inköpscentraler****▼ C2**

1. Medlemsstaterna får fastställa att den upphandlande enheten får anskaffa varor och/eller tjänster från en inköpscentral som erbjuder den centraliserade inköpsverksamhet som avses i led 10 a i artikel 2.

▼ B

Medlemsstaterna får också fastställa att den upphandlande enheten får anskaffa byggtreprenader, varor och tjänster med hjälp av kontrakt som tilldelas av en inköpscentral, med hjälp av dynamiska inköpssystem som drivs av en inköpscentral eller med hjälp av ett ramavtal som ingås av en inköpscentral som erbjuder den centraliserade inköpsverksamhet som avses i led 10 b i artikel 2. Om ett dynamiskt inköpssystem som drivs av en inköpscentral får användas av andra upphandlande enheter ska detta nämnas i den anbudsinfordran som upprättar det dynamiska inköpssystemet.

I fråga om första och andra styckena får medlemsstaterna fastställa att vissa upphandlingar ska genomföras med anlitande av inköpscentraler eller en eller flera specifika inköpscentraler.

2. En upphandlande enhet fullgör sina skyldigheter enligt detta direktiv när den anskaffar varor eller tjänster från en inköpscentral som erbjuder den centraliserade inköpsverksamhet som avses i led 10 a i artikel 2.

En upphandlande enhet fullgör dessutom sina skyldigheter enligt detta direktiv när den anskaffar byggtreprenader, varor eller tjänster med hjälp av kontrakt som tilldelas av en inköpscentral, med hjälp av dynamiska inköpssystem som drivs av inköpscentralen eller med hjälp av ett ramavtal som ingås av en inköpscentral som erbjuder den centraliserade inköpsverksamhet som avses i led 10 b i artikel 2.

▼B

Den berörda upphandlande enheten ska dock ansvara för att fullgöra skyldigheterna i detta direktiv när det gäller de delar som den själv genomför, såsom

- a) tilldelning av ett kontrakt inom ramen för ett dynamiskt inköps-system som drivs av en inköpscentral,
- b) genomförande av en förnyad konkurrensutsättning enligt ett ramavtal som en inköpscentral har ingått.

3. En inköpscentrals samtliga upphandlingsförfaranden ska genomföras med hjälp av elektroniska medel för kommunikation i enlighet med kraven i artikel 40.

4. De upphandlande enheterna får, utan att tillämpa de förfaranden som anges i detta direktiv, tilldela ett tjänstekontrakt för tillhandahållande av centraliserad inköpsverksamhet till en inköpscentral.

Sådana tjänstekontrakt får också omfatta en bestämmelse om tillhandahållande av stödverksamhet för inköp.

*Artikel 56***Tillfällig gemensam upphandling**

1. Två eller flera upphandlande enheter får komma överens om att genomföra vissa specifika upphandlingar gemensamt.

2. När ett upphandlingsförfarande i sin helhet genomförs gemensamt av de berörda upphandlande enheterna för alla upphandlande enheters räkning och i deras namn ska de gemensamt ansvara för att fullgöra skyldigheterna i detta direktiv. Detta gäller också i de fall där en upphandlande enhet ensam administrerar upphandlingsförfarandet och då agerar för egen och för de andra berörda upphandlande enheternas räkning.

När ett upphandlingsförfarande inte i sin helhet genomförs för de berörda upphandlande enheternas räkning och i deras namn ska de gemensamt endast ansvara för de delar som genomförs gemensamt. Varje upphandlande enhet ska ensam ansvara för att fullgöra sina skyldigheter enligt detta direktiv när det gäller de delar som den genomför för egen räkning och i eget namn.

*Artikel 57***Upphandling med deltagande av upphandlande enheter från olika medlemsstater**

1. Utan att det påverkar artiklarna 28–31 får upphandlande enheter från olika medlemsstater agera gemensamt vid tilldelningen av kontrakt genom att tillämpa något av de förfaranden som anges i denna artikel.

Upphandlande enheter får inte tillämpa de förfaranden som anges i denna artikel i syfte att undvika att tillämpa med unionsrätten förenliga tvingande lagregler som är tillämpliga på dem i deras medlemsstat.

▼B

2. En medlemsstat får inte förbjuda sina upphandlande enheter att använda centraliserad inköpsverksamhet som erbjuds av inköpscentraler som är belägna i en annan medlemsstat.

När det gäller centraliserad inköpsverksamhet som erbjuds av en inköpscentral som är belägen i en annan medlemsstat än den upphandlande enheten, får medlemsstaterna dock välja att ange att deras upphandlande enheter endast får utnyttja tjänster inom ramen för den centraliserade inköpsverksamhet som avses i led 10 a eller b i artikel 2.

3. Om en inköpscentral som är belägen i en annan medlemsstat tillhandahåller centraliserad inköpsverksamhet, ska detta ske i enlighet med nationella bestämmelser i den medlemsstat där inköpscentralen är belägen.

De nationella bestämmelserna i den medlemsstat där inköpscentralen är belägen ska också tillämpas på följande:

- a) Tilldelning av kontrakt inom ramen för ett dynamiskt inköpssystem.
- b) Genomförande av en förnyad konkurrensutsättning enligt ett ramavtal.

4. Flera upphandlande enheter från olika medlemsstater får gemensamt tilldela ett kontrakt, ingå ett ramavtal eller driva ett dynamiskt inköpssystem. De får också tilldela kontrakt som grundas på ramavtalet eller det dynamiska inköpssystemet. Såvida nödvändiga delar inte regleras genom ett internationellt avtal som ingåtts mellan de berörda medlemsstaterna, ska upphandlande enheter som deltar ingå ett avtal där följande fastställs:

- a) Parternas ansvarsområden och de relevanta nationella bestämmelser som är tillämpliga på dessa.
- b) Intern organisation av upphandlingsförfarandet, inklusive ledning, fördelning av de byggentreprenader, varor eller tjänster som ska upphandlas samt ingående av kontrakt.

En deltagande upphandlande enhet fullgör sina skyldigheter enligt detta direktiv när den köper byggentreprenader, varor eller tjänster av en upphandlande enhet som har ansvar för upphandlingsförfarandet. Vid fastställande av ansvarsområden och tillämplig nationell rätt enligt led a får de deltagande upphandlande enheterna fördela särskilda ansvarsområden mellan sig och fastställa de tillämpliga nationella bestämmelserna i deras respektive medlemsstats nationella rätt. Fördelningen av ansvarsområden och tillämplig nationell rätt ska omnämnas i upphandlingsdokumenten för gemensamt tilldelade kontrakt.

5. När flera upphandlande enheter från olika medlemsstater har inrättat en gemensam enhet, inklusive europeiska grupperingar för territoriellt samarbete (EGTS) i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1082/2006 ⁽¹⁾ eller andra enheter som inrättats enligt unionsrätten, ska de deltagande upphandlande enheterna genom ett beslut som fattas av den gemensamma enhetens behöriga organ enas om tillämpliga nationella upphandlingsregler, dvs. de regler som gäller i en av följande medlemsstater:

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1082/2006 av den 5 juli 2006 om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete (EGTS) (EUT L 210, 31.7.2006, s. 19).

▼B

- a) De nationella bestämmelserna i den medlemsstat där den gemensamma enheten har sitt registrerade säte.
- b) De nationella bestämmelserna i den medlemsstat där den gemensamma enheten bedriver sin verksamhet.

Den överenskommelse som avses i första stycket kan antingen gälla tills vidare när detta fastställs i den gemensamma enhetens konstituerande akt, eller begränsas till en viss tidsperiod, till vissa typer av kontrakt eller till en eller flera enskilda tilldelningar av kontrakt.

*KAPITEL III**Upphandlingsförfarandets gång*

Avsnitt 1

Förberedelse*Artikel 58***Preliminära marknadsundersökningar**

Innan en upphandlande enhet inleder ett upphandlingsförfarande kan den genomföra marknadsundersökningar för att förbereda upphandlingen och för att informera de ekonomiska aktörerna om den planerade upphandlingen och kraven för denna.

I detta syfte får den upphandlande enheten till exempel rådfråga eller godta råd från oberoende experter eller myndigheter eller från marknadsaktörer. Dessa råd får användas vid planering och genomförande av upphandlingsförfarandet, under förutsättning att dessa råd inte snedvrider konkurrensen eller bryter mot principerna om icke-diskriminering och öppenhet.

*Artikel 59***Anbudssökandes och anbudsgivares tidigare deltagande**

Om en anbudssökande eller anbudsgivare eller anknutna företag till en anbudssökande eller en anbudsgivare har bistått den upphandlande enheten med rådgivning, oavsett om det skett enligt vad som föreskrivs i artikel 58 eller inte, eller på annat sätt har deltagit i förberedelserna av upphandlingsförfarandet, ska den upphandlande enheten vidta lämpliga åtgärder för att se till att konkurrensen inte snedvrids till följd av att den berörda anbudssökanden eller anbudsgivaren deltar.

Andra anbudssökande och anbudsgivare ska informeras om utbytet av relevanta upplysningar inom ramen för eller till följd av att en anbudssökande eller en anbudsgivare har varit involverad i förberedelserna av upphandlingsförfarandet, och lämpliga tidsfrister för mottagande av anbud ska fastställas. Den berörda anbudssökanden eller anbudsgivaren ska endast uteslutas från förfarandet om det inte finns något annat sätt att garantera att principen om likabehandling efterlevs.

▼B

Innan anbudssökande eller anbudsgivare utesluts från förfarandet ska de ges möjlighet att bevisa att deras deltagande i förberedelserna av upphandlingsförfarandet inte kan leda till en snedvridning av konkurrensen. De åtgärder som vidtas ska dokumenteras i den enskilda rapport som krävs enligt artikel 100.

*Artikel 60***Tekniska specifikationer**

1. Tekniska specifikationer enligt definitionen i punkt 1 i bilaga VIII ska ingå i upphandlingsdokumenten. De egenskaper som krävs av byggentreprenader, varor eller tjänster ska anges i de tekniska specifikationerna.

Egenskaperna kan också avse den specifika processen eller metoden för att producera eller tillhandahålla de berörda byggentreprenaderna, varorna eller tjänsterna eller en specifik process som avser ett annat skede i deras livscykel, även då sådana faktorer inte utgör en del av dem, förutsatt att de är kopplade till kontraktets föremål och att de står i proportion till kontraktets värde och målsättningar.

I de tekniska specifikationerna får det också anges om överföring av immateriella rättigheter kommer att krävas.

För alla upphandlingar där kontraktets föremål ska användas av fysiska personer, oavsett om det rör sig om allmänheten eller personal vid den upphandlande enheten, ska de tekniska specifikationerna, utom i vederbörligen motiverade fall, fastställas med hänsyn till kriterier avseende tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning eller formgivning med tanke på samtliga användares behov.

Om obligatoriska krav för tillgänglighet har antagits genom en unionsrättsakt ska de tekniska specifikationerna avseende tillgänglighetskriterier för personer med funktionsnedsättning eller formgivning med tanke på samtliga användares behov utformas med hänvisning till den rättsakten.

2. De tekniska specifikationerna ska tillåta att de ekonomiska aktörerna deltar på lika villkor i upphandlingsförfarandet och får inte innebära omotiverade hinder mot att offentlig upphandling öppnas för konkurrens.

3. Utan att det påverkar bindande nationella tekniska regler, i den utsträckning som de är förenliga med unionsrätten, ska de tekniska specifikationerna vara utformade på något av följande sätt:

a) I form av prestanda- eller funktionskrav, inbegripet miljöegenskaper, förutsatt att parametrarna är tillräckligt exakta för att anbudsgivarna ska kunna fastställa föremålet för kontraktet och för att den upphandlande enheten ska kunna tilldela kontraktet.

▼B

- b) Genom en hänvisning till tekniska specifikationer och i prioriteringsordning till sådana nationella standarder som genomför europeiska standarder, till europeiska tekniska bedömningar, till gemensamma tekniska specifikationer, till internationella standarder, till andra tekniska referenssystem som utarbetats av de europeiska standardiseringsorganen eller, om sådana inte finns, till nationella standarder, till nationella tekniska godkännanden eller till nationella tekniska specifikationer för projektering, beräkning och utförande av byggentreprenader samt användning av varor, varvid varje hänvisning ska åtföljas av orden ”eller likvärdigt”.
- c) I form av de prestanda- eller funktionskrav som avses i led a och, för att påvisa att dessa prestanda- eller funktionskrav antas vara uppfyllda, med en hänvisning till de tekniska specifikationer som avses i led b.
- d) Genom en hänvisning till de tekniska specifikationer som avses i led b i fråga om vissa egenskaper och genom en hänvisning till de prestanda- eller funktionskrav som avses i led a i fråga om andra egenskaper.

4. Om det inte motiveras av föremålet för kontraktet, får tekniska specifikationer inte innehålla hänvisningar till ett särskilt fabrikat, en särskild källa eller ett särskilt framställningsförfarande som karakteriserar de varor eller tjänster som tillhandahålls av en specifik ekonomisk aktör, och inte heller hänvisningar till varumärke, patent eller typ, särskilt ursprung eller särskild tillverkning, om det får till följd att vissa företag eller varor gynnas eller att andra inte kan komma i fråga. Sådana hänvisningar ska i undantagsfall vara tillåtna om en tillräckligt preciserad och begriplig beskrivning av föremålet för kontraktet inte är möjlig genom tillämpning av punkt 3. Sådana hänvisningar ska följas av orden ”eller likvärdigt”.

5. Om en upphandlande enhet väljer att hänvisa till de tekniska specifikationer som avses i punkt 3 b, får den inte förkasta ett anbud med motiveringen att de erbjudna byggentreprenaderna, varorna eller tjänsterna inte överensstämmer med de tekniska specifikationer som den har hänvisat till, om anbudsgivaren på lämpligt sätt, inklusive med hjälp av de bevismedel som avses i artikel 62, i sitt anbud bevisar att de föreslagna lösningarna på ett likvärdigt sätt uppfyller kraven i de angivna tekniska specifikationerna.

6. Om en upphandlande enhet väljer att i enlighet med punkt 3 a utforma tekniska specifikationer i form av prestanda- eller funktionskrav, får den inte förkasta ett anbud i fråga om varor, tjänster eller byggentreprenader som överensstämmer med en nationell standard som genomför en europeisk standard, med ett europeiskt tekniskt godkännande, med en gemensam teknisk specifikation, med en internationell standard eller med ett tekniskt referenssystem som har utarbetats av ett europeiskt standardiseringsorgan, om dessa specifikationer avser de prestanda- eller funktionskrav som den har fastställt.

Det åligger anbudsgivaren att på ett lämpligt sätt, inklusive med hjälp av de bevismedel som avses i artikel 62, i sitt anbud bevisa att varan, tjänsten eller byggentreprenaden standardenligt uppfyller den upphandlande enhetens prestanda- eller funktionskrav.

▼B*Artikel 61***Märken**

1. Om de upphandlande enheterna har för avsikt att köpa byggtreprenader, varor eller tjänster med särskilda miljömässiga eller sociala egenskaper eller andra kännetecknande egenskaper, får de i de tekniska specifikationerna, tilldelningskriterierna eller villkoren för fullgörande av kontraktet kräva ett särskilt märke som bevismedel för att byggtreprenaderna, varorna eller tjänsterna motsvarar de egenskaper som krävs, förutsatt att samtliga följande villkor är uppfyllda:

- a) Märkeskraven rör endast kriterier som är kopplade till kontraktets föremål och är lämpliga för att definiera egenskaperna hos de byggtreprenader, varor eller tjänster som är föremål för kontraktet.
- b) Märkeskraven grundas på objektiva kontrollerbara och icke-diskriminerande kriterier.
- c) Märkena har antagits genom ett öppet och transparent förfarande i vilket samtliga berörda parter, inklusive statliga organ, konsumenter, arbetsmarknadens parter, tillverkare, distributörer och icke-statliga organisationer, kan delta.
- d) Märkena är tillgängliga för samtliga berörda parter.
- e) Märkeskraven fastställs av en tredje part över vilken den ekonomiska aktör som ansöker om märket inte kan ha ett avgörande inflytande.

Om de upphandlande enheterna inte kräver att byggtreprenaderna, varorna eller tjänsterna uppfyller alla krav som följer av märket, ska de ange vilka märkeskrav som avses.

Upphandlande enheter som kräver att ett särskilt märke ska användas ska godta alla märken som bekräftar att byggtreprenaderna, varorna eller tjänsterna uppfyller likvärdiga märkeskrav.

Om en ekonomisk aktör bevisligen inte hade möjlighet att få tillgång till det särskilda märket som angetts av den upphandlande enheten eller ett likvärdigt märke inom de berörda tidsfristerna och detta inte kan tillskrivas den berörda ekonomiska aktören, ska den upphandlande enheten godta andra lämpliga bevismedel, bland annat teknisk dokumentation från tillverkaren, under förutsättning att den berörda ekonomiska aktören bevisar att de byggtreprenader, varor och tjänster som den ska tillhandahålla uppfyller kraven för det särskilda märket eller de specifika krav som angetts av den upphandlande enheten.

2. Om ett märke uppfyller villkoren i punkt 1 b, c, d och e, men även omfattar andra krav som inte är kopplade till kontraktets föremål, får den upphandlande enheten inte kräva märket i sig men får fastställa tekniska specifikationer genom hänvisning till de för märket detaljerade specifikationerna, eller vid behov delar av dessa, som är kopplade till kontraktets föremål och är lämpliga för att definiera egenskaperna hos kontraktets föremål.

▼B*Artikel 62***Provningsrapporter, certifiering och andra bevismedel**

1. En upphandlande enhet får kräva att ekonomiska aktörer ska uppvisa en provningsrapport från ett organ för bedömning av överensstämmelse eller ett intyg från ett sådant organ som bevismedel för överensstämmelse med kraven eller kriterierna i de tekniska specifikationerna, tilldelningskriterierna eller villkoren för fullgörande av kontraktet.

Om en upphandlande enhet kräver inlämnande av intyg som upprättats av ett specifikt organ för bedömning av överensstämmelse, ska den upphandlande enheten även godta intyg från andra likvärdiga organ för bedömning av överensstämmelse.

I denna punkt avses med organ för bedömning av överensstämmelse ett organ som utför bedömning av överensstämmelse, bland annat kalibrering, provning, certifiering och kontroll, och som är ackrediterat i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 ⁽¹⁾.

2. Den upphandlande enheten ska godta andra lämpliga bevismedel än dem som anges i punkt 1, såsom teknisk dokumentation från tillverkaren, om den berörda ekonomiska aktören inte hade tillgång till sådana intyg eller provningsrapporter som avses i punkt 1 eller inte har möjlighet att erhålla dem inom de berörda tidsfristerna, under förutsättning att detta inte kan tillskrivas den berörda ekonomiska aktören, och under förutsättning att den berörda ekonomiska aktören därigenom bevisar att byggtreprenaderna, varorna eller tjänsterna uppfyller kraven eller kriterierna i de tekniska specifikationerna, tilldelningskriterierna eller villkoren för fullgörande av kontraktet.

3. Medlemsstaterna ska på begäran göra alla uppgifter om bevismedel och handlingar som har lämnats i enlighet med artiklarna 60.6 och 61 samt punkterna 1 och 2 i denna artikel tillgängliga för andra medlemsstater. De behöriga myndigheterna i den medlemsstat där den ekonomiska aktören är etablerad ska lämna dessa uppgifter i enlighet med artikel 102.

*Artikel 63***Tillhandahållande av tekniska specifikationer**

1. Upphandlande enheter ska på begäran från ekonomiska aktörer som är intresserade av att erhålla ett kontrakt göra tillgängliga de tekniska specifikationer som normalt förekommer i deras varu-, byggtreprenad- eller tjänstekontrakt, alternativt de tekniska specifikationer som de har för avsikt att tillämpa på kontrakt för vilka anbudsinfordran är ett förhandsmeddelande. Specifikationerna ska tillhandahållas med elektroniska medel som ger fri, direkt, fullständig och kostnadsfri tillgång.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 (EUT L 218, 13.8.2008, s. 30).

▼B

Om fri, direkt, fullständig och kostnadsfri tillgång till vissa upphandlingsdokument inte kan ges med elektroniska medel av något av de skäl som anges i artikel 40.1 andra stycket eller om fri, direkt, fullständig och kostnadsfri tillgång till vissa upphandlingsdokument inte kan ges med elektroniska medel på grund av att en upphandlande enhet avser att tillämpa artikel 39.2, ska de tekniska specifikationerna dock tillhandahållas på annat sätt än med elektroniska medel.

2. Om sådana tekniska specifikationer finns i handlingar som är tillgängliga för intresserade ekonomiska aktörer med elektroniska medel som ger fri, direkt, fullständig och kostnadsfri tillgång, räcker det med en hänvisning till dessa handlingar.

*Artikel 64***Alternativa anbud**

1. En upphandlande enhet får tillåta eller kräva att anbudsgivare lägger fram alternativa anbud som uppfyller de minimikrav som den upphandlande enheten har fastställt.

Den upphandlande enheten ska i upphandlingsdokumenten ange huruvida den tillåter eller kräver alternativa anbud och, när detta tillåts, vilka minimikrav som alternativa anbud måste uppfylla samt informera om eventuella krav som gäller för hur de ska presenteras, särskilt huruvida alternativa anbud får lämnas endast om ett anbud som inte utgör ett alternativ också har lämnats. Om alternativa anbud är tillåtna eller krävs ska den upphandlande enheten också se till att de valda tilldelningskriterierna kan tillämpas såväl på alternativa anbud som uppfyller minimikraven som på anbud som uppfyller kraven men som inte utgör alternativ.

2. Vid förfaranden för tilldelning av varu- eller tjänstekontrakt får en upphandlande enhet som har tillåtit eller krävt alternativa anbud inte förkasta ett alternativt anbud enbart på grund av att anbudet, om det antas, skulle bli antingen ett tjänstekontrakt och inte ett varukontrakt, eller ett varukontrakt och inte ett tjänstekontrakt.

*Artikel 65***Uppdelning av kontrakt i delar**

1. Upphandlande enheter får besluta att tilldela ett kontrakt i form av separata delar, och får fastställa storleken på och föremålet för dessa delar.

De upphandlande enheterna ska i meddelandet om upphandling, i inbjudan att bekräfta intresse eller, när ett meddelande om kvalificeringssystem används som anbudsinfördran, i inbjudan att lämna anbud eller förhandla, ange om anbud får lämnas in för en del, flera delar eller samtliga delar.

▼B

2. Även om anbud får lämnas för flera eller alla delar får de upphandlande enheterna begränsa antalet delar som kan tilldelas en anbudsgivare, under förutsättning att det högsta antalet delar per anbudsgivare anges i meddelandet om upphandling eller i inbjudan att bekräfta intresse, lämna anbud eller förhandla. Upphandlande enheter ska i upphandlingsdokumenten ange de objektiva och icke-diskriminerande kriterier eller regler som de avser att tillämpa när de fastställer vilka delar som ska tilldelas om tillämpningen av tilldelningskriterierna skulle leda till att en anbudsgivare tilldelas fler delar än det högsta tillåtna antalet delar.

3. Om fler än en del får tilldelas samma anbudsgivare får medlemsstaterna fastställa att den upphandlande enheten får tilldela kontrakt som kombinerar flera eller alla delar, om den i meddelandet om upphandling eller i inbjudan att bekräfta intresse, lämna anbud eller förhandla har uppgett att den förbehåller sig möjligheten att göra detta, och ange de delar eller grupper av delar som kan kombineras.

4. Medlemsstaterna får göra det obligatoriskt att tilldela kontrakt i form av separata delar enligt villkor som ska specificeras i enlighet med nationell rätt och med beaktande av unionsrätten. Punkt 1 andra stycket och, i tillämpliga fall, punkt 3 ska gälla.

*Artikel 66***Fastställande av tidsfrister**

1. När en upphandlande enhet fastställer tidsfristerna för mottagande av anbudsansökningar och anbud ska den ta särskild hänsyn till hur komplext kontraktet är och hur lång tid som behövs för att utarbeta ett anbud, utan att detta påverkar de minimitidsfrister som fastställs i artiklarna 45–49.

2. Om anbud inte kan lämnas annat än efter ett besök på plats eller efter en granskning på plats av underlaget till upphandlingsdokumenten, ska tidsfristerna för mottagande av anbud, som ska vara längre än de minimitidsfrister som fastställts i artiklarna 45–49, fastställas så att alla berörda ekonomiska aktörer ska kunna få kännedom om all den information som behövs för att utarbeta ett anbud.

3. De upphandlande enheterna ska förlänga tidsfristerna för mottagande av anbud så att alla berörda ekonomiska aktörer ska kunna få kännedom om all den information som behövs för att utarbeta ett anbud i följande fall:

a) Om kompletterande information som av den ekonomiska aktören begärts i god tid av något skäl inte lämnas senast sex dagar före den tidsfrist som fastställts för mottagande av anbud. Vid det påskyndade öppna förfarande som avses i artikel 45.3 ska denna tidsperiod vara fyra dagar.

b) Om väsentliga ändringar görs i upphandlingsdokumenten.

▼B

Förlängningen ska stå i proportion till informationens eller ändringens betydelse.

Om kompletterande information inte har begärts i god tid eller om informationen saknar betydelse för utarbetandet av väl underbyggda anbud ska de upphandlande enheterna inte vara skyldiga att förlänga tidsfristerna.

Avsnitt 2

Offentliggörande och öppenhet*Artikel 67***Förhandsmeddelanden**

1. En upphandlande enhet får med hjälp av ett förhandsmeddelande informera om planerade upphandlingar. Dessa meddelanden ska innehålla den information som anges i del A avsnitt I i bilaga VI. De ska offentliggöras antingen av Europeiska unionens publikationsbyrå eller på den upphandlade enhetens upphandlarprofil i enlighet med punkt 2 b i bilaga IX. Om den upphandlande enheten offentliggör ett förhandsmeddelande på sin upphandlarprofil ska den skicka ett meddelande till Europeiska unionens publikationsbyrå om att ett förhandsmeddelande har offentliggjorts på en upphandlarprofil i enlighet med punkt 3 i bilaga IX. Dessa meddelanden ska innehålla den information som anges i del B i bilaga VI.

2. Om anbudsinfordran görs genom ett förhandsmeddelande vid selektiva förfaranden och förhandlade förfaranden med föregående anbudsinfordran ska förhandsmeddelandet uppfylla samtliga följande krav:

- a) Det ska framgå vilka varor, byggtreprenader eller tjänster som kontraktet kommer att omfatta.
- b) Det ska anges att kontraktstilldelning kommer att ske genom selektivt förfarande eller förhandlat förfarande utan att någon ytterligare anbudsinfordran offentliggörs och att intresserade ekonomiska aktörer ska anmäla sitt intresse.
- c) Förutom de uppgifter som anges i del A avsnitt I i bilaga VI, ska förhandsmeddelandet innehålla de uppgifter som anges i del A avsnitt II i bilaga VI.
- d) Meddelandet ska ha avsänts för offentliggörande mellan 35 dagar och tolv månader före den dag då inbjudan att bekräfta intresse avsändes.

Sådana meddelanden ska inte offentliggöras på en upphandlarprofil. Ett eventuellt ytterligare offentliggörande på nationell nivå enligt artikel 72 får dock göras på en upphandlarprofil.

Den period som omfattas av förhandsmeddelandet ska vara högst tolv månader från den dag då meddelandet överlämnades för offentliggörande. För kontrakt för sociala och andra särskilda tjänster får det förhandsmeddelande som avses i artikel 92.1 b dock omfatta mer än tolv månader.

▼B*Artikel 68***Meddelande om att det finns ett kvalificeringssystem**

1. Om en upphandlande enhet väljer att upprätta ett kvalificeringssystem i enlighet med artikel 77 ska systemet offentliggöras genom ett sådant meddelande som avses i bilaga X, där det ska anges vad kvalificeringssystemet har för syfte och var reglerna för systemet finns tillgängliga.

2. Den upphandlande enheten ska i meddelandet om att det finns ett kvalificeringssystem ange hur länge det är giltigt. Den ska anmäla eventuella ändringar av giltighetstiden till Europeiska unionens publikationsbyrå genom att använda följande standardformulär:

a) Om giltighetstiden ändras utan att systemet avslutas, det formulär som används för meddelanden om att det finns ett kvalificeringssystem.

b) Om systemet avslutas, det meddelande om kontraktstilldelning som avses i artikel 70.

*Artikel 69***Meddelanden om upphandling**

Meddelanden om upphandling får användas som anbudsinfordran för alla förfaranden. De ska innehålla de uppgifter som anges i den relevanta delen av bilaga XI och ska offentliggöras i enlighet med artikel 71.

*Artikel 70***Meddelanden om kontraktstilldelning**

1. Den upphandlande enheten ska sända ett meddelande om kontraktstilldelning om resultatet av upphandlingsförfarandet senast 30 dagar efter det att ett kontrakt eller ett ramavtal, som följer efter beslutet om tilldelning eller ingående, har ingåtts.

Dessa meddelanden ska innehålla de uppgifter som anges i bilaga XII och ska offentliggöras i enlighet med artikel 71.

2. Om anbudsinfordran för det berörda kontraktet har gjorts i form av ett förhandsmeddelande och den upphandlande enheten har beslutat att inte tilldela ytterligare kontrakt under den period som omfattas av förhandsmeddelandet, ska meddelandet om kontraktstilldelning innehålla en särskild hänvisning till detta.

När det gäller ramavtal som ingåtts i enlighet med artikel 51 ska den upphandlande enheten inte vara skyldig att skicka något meddelande om resultatet av upphandlingsförfarandet för varje kontrakt som grundas på ramavtalet. Medlemsstaterna får fastställa att upphandlande enhet varje kvartal ska samla meddelandena om resultatet av upphandlingsförfarandet för kontrakt som grundas på ramavtalet. I detta fall ska den upphandlande enheten sända de samlade meddelandena senast 30 dagar efter utgången av varje kvartal.

▼B

Den upphandlande enheten ska sända ett meddelande om kontraktstilldelning på grundval av ett dynamiskt inköpssystem senast 30 dagar efter tilldelningen av varje kontrakt. Den får dock gruppera dessa meddelanden per kvartal. I detta fall ska den sända de samlade meddelandena senast 30 dagar efter utgången av varje kvartal.

3. De uppgifter som lämnas enligt bilaga XII i syfte att offentliggöras ska offentliggöras i enlighet med bilaga IX. Viss information som rör kontraktstilldelningen eller ingåendet av ett ramavtal får undanhållas om ett utlämnande av sådan information skulle kunna hindra tillämpning av lagen eller i övrigt strida mot allmänintresset, skada berättigade kommersiella intressen för en viss offentlig eller privat ekonomisk aktör eller motverka sund konkurrens mellan ekonomiska aktörer.

För tjänstekontrakt om forskning och utveckling (FoU) får uppgifterna om tjänsternas art och kvantitet begränsas till

a) angivelsen ”forsknings- och utvecklingstjänster” om kontraktet har tilldelats genom ett förhandlat förfarande utan anbudsinfördran i enlighet med artikel 50 b,

b) minst lika detaljerad information som lämnades i anbudsinfördran.

4. De uppgifter som lämnas i enlighet med bilaga XII med angivelsen att de inte är avsedda att offentliggöras ska endast offentliggöras i förenklad form och i enlighet med bilaga IX för statistiska ändamål.

*Artikel 71***Utformning och offentliggörande av meddelanden**

1. De meddelanden som avses i artiklarna 67–70 ska innehålla de upplysningar som anges i bilagorna VI del A, VI del B X, XI och XII i samma format som standardformulären, inbegripet standardformulär för rättelser.

Kommissionen ska fastställa dessa standardformulär genom genomförandeakter. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 105.

2. De meddelanden som avses i artiklarna 67–70 ska utarbetas, skickas med elektroniska medel till Europeiska unionens publikationsbyrå och offentliggöras i enlighet med bilaga IX. Meddelandena ska offentliggöras senast fem dagar efter det att de avsänts. Kostnaderna för Europeiska unionens publikationsbyrås offentliggörande av meddelanden ska belasta unionen.

3. De meddelanden som avses i artiklarna 67–70 ska offentliggöras i sin helhet på det eller de av unionens institutioners officiella språk som den upphandlande enheten väljer. Endast den eller de språkversionerna ska gälla. Ett sammandrag av de väsentliga delarna i varje meddelande ska offentliggöras på de andra officiella språken vid unionens institutioner.

▼B

4. Europeiska unionens publikationsbyrå ska se till att förhandsmeddelanden i sin helhet samt sammanfattningar av sådana förhandsmeddelanden enligt artikel 67.2, anbudsinfordringar som rör ett dynamiskt inköpssystem enligt artikel 52.4 a och meddelanden om att det finns ett kvalificeringssystem som används som anbudsinfordran i enlighet med artikel 44.4 b fortsätter att offentliggöras

a) när det gäller förhandsmeddelanden: i tolv månader eller till dess att ett meddelande om kontraktstilldelning har mottagits i enlighet med artikel 70.2, där det anges att inga ytterligare kontrakt kommer att tilldelas under den tolv månadersperiod som omfattas av anbudsinfordran. När det gäller kontrakt för sociala och andra särskilda tjänster ska dock det förhandsmeddelande som avses i artikel 92.1 b fortsätta att offentliggöras till dess att den ursprungligen angivna giltighetstiden löper ut eller till dess att ett meddelande om kontraktstilldelning har mottagits i enlighet med artikel 70, där det anges att inga ytterligare kontrakt kommer att tilldelas under den period som omfattas av anbudsinfordran.

b) när det gäller anbudsinfordringar som rör ett dynamiskt inköpssystem: under den tid som det dynamiska inköpssystemet är giltigt.

c) när det gäller meddelanden om att det finns ett kvalificeringssystem: under den tid som kvalificeringssystemet är giltigt.

5. Den upphandlande enheten ska kunna bevisa vilken dag ett meddelande har avsänts.

Europeiska unionens publikationsbyrå ska till den upphandlande enheten lämna en bekräftelse på att meddelandet har mottagits och att den översända informationen har offentliggjorts och ange dag för offentliggörandet. Denna bekräftelse ska tjäna som bevis för offentliggörandet.

6. Den upphandlande enheten får offentliggöra meddelanden om byggtreprenad-, varu- eller tjänstekontrakt som inte omfattas av de krav på offentliggörande som fastställs i detta direktiv, under förutsättning att dessa meddelanden skickas till Europeiska unionens publikationsbyrå med elektroniska medel i överensstämmelse med de format och förfaranden för överföring som anges i bilaga IX.

*Artikel 72***Offentliggörande på nationell nivå**

1. De meddelanden som avses i artiklarna 67–70 samt informationen i dem får inte offentliggöras på nationell nivå före den dag då de har offentliggjorts i enlighet med artikel 71. Offentliggörande får dock under alla omständigheter ske på nationell nivå om den upphandlande enheten inte har underrättats om offentliggörandet inom 48 timmar efter bekräftelse av mottagandet av meddelandet i enlighet med artikel 71.

▼B

2. Meddelanden som offentliggörs på nationell nivå får inte innehålla någon annan information än den som finns i meddelandena som skickas till Europeiska unionens publikationsbyrå eller offentliggörs på en upphandlarprofil och ska innehålla uppgift om vilken dag meddelandet skickats till Europeiska unionens publikationsbyrå eller offentliggjorts på upphandlarprofilen.

3. Förhandsmeddelanden får inte offentliggöras på en upphandlarprofil innan ett meddelande har skickats till Europeiska unionens publikationsbyrå som anger att offentliggörandet sker i denna form, och meddelandena ska innehålla en uppgift om vilken dag de har skickats dit.

*Artikel 73***Elektronisk tillgång till upphandlingsdokument**

1. Den upphandlande enheten ska med elektroniska medel ge fri, direkt, fullständig och kostnadsfri tillgång till upphandlingsdokumenten från och med den dag då ett meddelande offentliggörs i enlighet med artikel 71, eller den dag då en inbjudan att bekräfta intresse avsändes.

Om anbudsinfordran utgörs av ett meddelande om att det finns ett kvalificeringssystem ska tillgång ges så snart som möjligt och senast när inbjudan att lämna anbud eller inbjudan att förhandla avsänds. Den webbadress där upphandlingsdokumenten kan hämtas ska anges i meddelandet eller inbjudan.

Om fri, direkt, fullständig och kostnadsfri tillgång till vissa upphandlingsdokument inte kan ges med elektroniska medel av något av de skäl som anges i artikel 40.1 andra stycket får upphandlande enheter i meddelandet eller inbjudan att bekräfta intresse ange att berörda upphandlingsdokument kommer att översändas på annat sätt än med elektroniska medel i enlighet med punkt 2 i denna artikel. I sådana fall ska tidsfristen för inlämning av anbud förlängas med fem dagar, utom i brådskande situationer som bestyrks på lämpligt sätt i enlighet med artikel 45.3 och när tidsfristen fastställs genom ömsesidig överenskommelse i enlighet med artikel 46.2 andra stycket eller artikel 47.2 andra stycket.

Om fri, direkt, fullständig och kostnadsfri tillgång till vissa upphandlingsdokument inte kan ges med elektroniska medel på grund av att den upphandlande enheten avser att tillämpa artikel 39.2, ska den i meddelandet eller inbjudan att bekräfta intresse eller, om anbudsinfordran utgörs av ett meddelande om att det finns ett kvalificeringssystem, i upphandlingsdokumenten ange vilka åtgärder till skydd för uppgifternas konfidentiella karaktär som den kräver, och hur tillgång kan ges till de berörda dokumenten. I sådana fall ska tidsfristen för inlämning av anbud förlängas med fem dagar, utom i brådskande situationer som bestyrks på lämpligt sätt i enlighet med artikel 45.3 och när tidsfristen fastställs genom ömsesidig överenskommelse i enlighet med artikel 46.2 andra stycket eller artikel 47.2 andra stycket.

▼B

2. Den upphandlande enheten ska till alla anbudsgivare som deltar i upphandlingsförfarandet lämna ut kompletterande upplysningar om specifikationerna och de kompletterande handlingarna senast sex dagar före tidsfristen för mottagande av anbud, förutsatt att sådana upplysningar har begärts i god tid. Vid det påskyndade öppna förfarande som avses i artikel 45.3 ska denna tidsperiod vara fyra dagar.

*Artikel 74***Inbjudan till anbudssökande**

1. Vid selektiva förfaranden, förfaranden för konkurrenspräglad dialog, innovationspartnerskap och förhandlade förfaranden med föregående anbudsinfordran ska den upphandlande enheten samtidigt och skriftligen inbjuda alla utvalda anbudssökande att lämna anbud, att delta i dialogen eller att förhandla.

Om ett förhandsmeddelande används som anbudsinfordran i enlighet med artikel 44.4 a ska den upphandlande enheten samtidigt och skriftligen inbjuda de ekonomiska aktörer som har anmält sitt intresse att bekräfta att de fortfarande är intresserade.

2. Den inbjudan som avses i punkt 1 i denna artikel ska innehålla en hänvisning till den elektroniska adress där upphandlingsdokumenten har gjorts direkt tillgängliga med elektroniska medel. Inbjudan ska åtföljas av upphandlingsdokumenten, om inte fri, direkt, fullständig och kostnadsfri tillgång till dessa dokument har getts av skäl som anges i artikel 73.1 tredje eller fjärde stycket och dokumenten inte redan gjorts tillgängliga på annat sätt. Den inbjudan som avses i punkt 1 i denna artikel ska också omfatta de uppgifter som anges i bilaga XIII.

*Artikel 75***Information till kvalificeringssökande, anbudssökande och anbudsgivare**

1. Den upphandlande enheten ska snarast möjligt underrätta varje anbudssökande och anbudsgivare om de beslut som fattas om ingåendet av ett ramavtal, tilldelningen av ett kontrakt eller tillträde till ett dynamiskt inköpssystem, inklusive skälen till att den har beslutat att inte ingå ett ramavtal eller tilldela ett kontrakt efter anbudsinfordran eller att upprepa förfarandet eller att inte inrätta ett dynamiskt inköpssystem.

2. På begäran av berörd anbudssökande eller anbudsgivare ska upphandlande enheter snarast möjligt, och i alla händelser senast 15 dagar från mottagandet av en skriftlig begäran underrätta

a) varje anbudssökande vars ansökan avslagits om skälen till att ansökan om att delta inte har godtagits,

▼B

- b) varje anbudsgivare vars anbud avslagits om skälen till att anbudet inte har godtagits och, i de fall som avses i artikel 60.5 och 60.6, skälen till deras beslut om att likvärdighet inte föreligger eller deras beslut om att byggentreprenaderna, varorna eller tjänsterna inte uppfyller kraven i fråga om prestanda eller funktion,

- c) varje anbudsgivare som har lämnat ett godtagbart anbud om utformningen av och de relativa fördelarna med det valda anbudet samt namnet på den anbudsgivare som tilldelats kontraktet eller parterna i ramavtalet,

- d) varje anbudsgivare som har lämnat ett godtagbart anbud om genomförandet av och framstegen i förhandlingarna samt dialogen med anbudsgivarna.

3. Den upphandlande enheten får besluta att inte lämna ut viss information som avses i punkterna 1 och 2 och som rör kontraktstilldelningen eller ingåendet av ett ramavtal eller tillträdet till ett dynamiskt inköpssystem, om ett utlämnande av sådan information skulle kunna hindra tillämpning av lagen eller i övrigt strida mot allmänintresset, skada berättigade kommersiella intressen för en viss offentlig eller privat ekonomisk aktör, eller motverka sund konkurrens mellan ekonomiska aktörer.

4. En upphandlande enhet som upprättar och förvaltar ett kvalificeringssystem ska inom sex månader underrätta de sökande om huruvida de kvalificerat sig.

Om beslutet kommer att ta längre tid än fyra månader efter det att ansökan lämnats in ska den upphandlande enheten inom två månader efter det att ansökan lämnats in underrätta den sökande om orsakerna till att tidsfristen blivit förlängd och meddela datum för när ansökan kommer att bli godkänd eller avslås.

5. Sökande vars ansökan om kvalificering avslås ska underrättas om avslagsbeslutet samt om skälen till det beslutet så snart som möjligt och senast inom 15 dagar efter det att avslagsbeslutet fattats. Skälen ska grundas på kvalificeringskriterierna i artikel 77.2.

6. En upphandlande enhet som upprättar och förvaltar ett kvalificeringssystem får utesluta en ekonomisk aktör endast av skäl som grundas på kvalificeringskriterierna i artikel 77.2. En planerad uteslutning ska föregås av ett skriftligt meddelande till den ekonomiska aktören senast 15 dagar före uteslutningen tillsammans med skälen till uteslutningen.

▼B

Avsnitt 3

Val av deltagare samt tilldelning av kontrakt*Artikel 76***Allmänna principer**

1. Den upphandlande enheten ska tillämpa samtliga följande regler vid urvalet av deltagare i upphandlingsförfaranden:

- a) En upphandlande enhet som har fastställt regler och kriterier för utslutning av anbudsgivare eller anbudssökande i enlighet med artikel 78.1 eller 80.1 ska utesluta ekonomiska aktörer som identifierats i enlighet med dessa regler och som uppfyller dessa kriterier.
- b) Den upphandlande enheten ska välja ut anbudsgivare och anbudssökande på grundval av de objektiva regler och kriterier som har fastställts med stöd av artiklarna 78 och 80.
- c) Vid selektiva förfaranden, förhandlade förfaranden med anbudsinfördran, konkurrenspräglad dialog och innovationspartnerskap ska den upphandlande enheten i förekommande fall i enlighet med artikel 78.2 begränsa antalet utvalda anbudssökande med stöd av leden a och b i denna punkt.

2. Om en anbudsinfördran görs med hjälp av ett meddelande om att det finns ett kvalificeringssystem och i syfte att välja ut deltagare i upphandlingsförfaranden för de specifika kontrakt som omfattas av anbudsinfördran, ska den upphandlande enheten

- a) kvalificera ekonomiska aktörer i enlighet med artikel 77,
- b) tillämpa de bestämmelser i punkt 1 som är relevanta för selektiva eller förhandlade förfaranden, för konkurrenspräglade dialoger eller för innovationspartnerskap på sådana kvalificerade ekonomiska aktörer.

3. En upphandlande enhet som väljer ut deltagare till ett selektivt eller förhandlat förfarande, en konkurrenspräglad dialog eller ett innovationspartnerskap får inte, när den beslutar om huruvida en sökande är kvalificerad eller uppdaterar sina kriterier och regler,

- a) ställa upp administrativa, tekniska eller ekonomiska villkor för vissa ekonomiska aktörer som inte gäller för andra,
- b) kräva prover eller bevis som redan finns i tillgängligt objektivet material.

4. Om information eller dokumentation som ska lämnas av ekonomiska aktörer är eller verkar vara ofullständig eller felaktig eller om särskilda dokument saknas, får den upphandlande enheten, såvida inte annat föreskrivs i nationell rätt som genomför detta direktiv, begära att de berörda ekonomiska aktörerna lämnar, kompletterar, förtydligar eller färdigställer relevant information eller dokumentation inom en lämplig tidsfrist, förutsatt att en sådan begäran görs i full överensstämmelse med principerna om likabehandling och öppenhet.

▼B

5. Den upphandlande enheten ska kontrollera att anbuden från de anbudsgivare som valts ut på detta sätt överensstämmer med de regler och krav som ska tillämpas på anbud samt tilldela kontraktet på grundval av de kriterier som anges i artiklarna 82 och 84 med hänsyn till artikel 64.

6. De upphandlande enheterna får besluta att inte tilldela ett kontrakt till den anbudsgivare som lämnar in det bästa anbudet om de har fastställt att anbudet inte överensstämmer med de tillämpliga skyldigheter som avses i artikel 36.2.

7. I öppna förfaranden får den upphandlande enheten besluta att bedöma anbud innan den kontrollerar anbudsgivarnas lämplighet, under förutsättning att de berörda bestämmelserna i artiklarna 76–84 tillämpas, inklusive regeln om att kontraktet inte ska tilldelas en anbudsgivare som borde ha uteslutits i enlighet med artikel 80, eller som inte uppfyller de urvalskriterier som fastställts av den upphandlande enheten i enlighet med artiklarna 78.1 och 80.

Medlemsstaterna behöver inte tillämpa det förfarande som anges i första stycket för vissa typer av upphandlingar eller specifika omständigheter, eller får begränsa det till dessa.

8. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 103 för att ändra förteckningen i bilaga XIV där så krävs, för att lägga till nya internationella avtal som har ratificerats av alla medlemsstater eller när de befintliga internationella avtal som det hänvisas till inte längre har ratificerats av alla medlemsstater eller på annat sätt har ändrats, till exempel avseende deras räckvidd, innehåll eller beteckning.

Underavsnitt 1

Kvalificering och urvalsbedömning

Artikel 77

Kvalificeringssystem

1. Upphandlande enheter som så önskar får upprätta och förvalta ett kvalificeringssystem för ekonomiska aktörer.

Upphandlande enheter som upprättar eller förvaltar ett kvalificeringssystem ska garantera att ekonomiska aktörer när som helst kan ansöka om att bli kvalificerade.

2. Ett system enligt punkt 1 kan omfatta flera kvalificeringsfaser.

Den upphandlande enheten ska fastställa objektiva regler och kriterier för uteslutning och urval av ekonomiska aktörer som ansöker om kvalificering och objektiva kriterier och regler för driften av kvalificeringssystemen som exempelvis omfattar registrering i systemet, regelbunden uppdatering av kvalificeringar samt systemets varaktighet.

▼B

Om kriterierna och reglerna omfattar tekniska specifikationer ska artiklarna 60–62 tillämpas. Kriterierna och reglerna får uppdateras vid behov.

3. De kriterier och regler som avses i punkt 2 ska tillhandahållas de ekonomiska aktörerna om de begär det. De berörda ekonomiska aktörerna ska underrättas om de uppdaterade kriterierna och reglerna.

Om en upphandlande enhet anser att vissa andra enheters eller organs kvalificeringssystem uppfyller de krav som ställs, ska den meddela de berörda ekonomiska aktörerna namnen på dessa andra enheter eller organ.

4. Ett skriftligt register över kvalificerade ekonomiska aktörer ska upprättas; det får delas upp i kategorier per typ av kontrakt som respektive kvalificering gäller för.

5. Om en anbudsinfordran görs genom ett meddelande om att det finns ett kvalificeringssystem ska de specifika kontrakt för byggtrenader, varor eller tjänster som omfattas av kvalificeringssystemet tilldelas genom selektiva eller förhandlade förfaranden, där samtliga anbudsgivare och deltagare väljs ut bland de anbudssökande som redan är kvalificerade enligt ett sådant system.

6. Eventuella avgifter som tas ut i samband med ansökan om kvalificering eller uppdatering eller bevarande av en kvalificering som redan erhållits enligt systemet ska stå i proportion till de kostnader som driften av systemet medför.

*Artikel 78***Kvalitativa urvalskriterier**

1. Den upphandlande enheten får fastställa objektiva regler och kriterier för uteslutande och urval av anbudsgivare eller anbudssökande; dessa regler och kriterier ska tillhandahållas de berörda ekonomiska aktörerna.

2. Vid selektiva förfaranden, förhandlade förfaranden, konkurrenspräglade dialoger eller innovationspartnerskap får den upphandlande enheten använda objektiva regler och kriterier som grundas på ett behov av att minska antalet anbudssökande som ombeds att lämna anbud eller att förhandla till en nivå som anses rimlig med tanke på speciella förhållanden i samband med upphandlingsförfarandet och på de resurser som behövs för att genomföra det. De utvalda anbudssökandena ska dock vara tillräckligt många för att uppfylla kravet på tillräcklig konkurrens.

*Artikel 79***Utnyttjande av andra enheters kapacitet**

1. När de objektiva reglerna och kriterierna för uteslutande och urval av ekonomiska aktörer som ansöker om kvalificering i ett kvalificeringssystem innefattar krav rörande ekonomiska aktörers ekonomiska och

▼B

finansiella kapacitet eller tekniska och yrkesmässiga kapacitet kan dessa vid behov åberopa andra enheters kapacitet, oberoende av den rättsliga arten av förbindelserna mellan den ekonomiska aktören och dessa enheter. När det gäller kriterier avseende tjänsteleverantörens eller entreprenörens utbildnings- och yrkeskvalifikationer eller motsvarande uppgifter om ledande personer i företaget eller avseende relevant yrkeserfarenhet, får ekonomiska aktörer emellertid endast åberopa andra enheters kapacitet om samma enheter kommer att utföra de byggentreprenader eller tjänster för vilka denna kapacitet krävs. Om en ekonomisk aktör vill åberopa andra enheters kapacitet ska denne bevisa för den upphandlande enheten att den kommer att förfoga över dessa resurser under hela den period då kvalificeringssystemet är giltigt, exempelvis genom att lägga fram ett åtagande från enheterna i fråga rörande detta.

En upphandlande enhet som i enlighet med artikel 80 i det här direktivet har hänvisat till kriterier för uteslutning eller urval som föreskrivs i direktiv 2014/24/EU ska i enlighet med artikel 80.3 i det här direktivet kontrollera om de övriga enheter vars kapacitet den ekonomiska aktören avser att åberopa uppfyller de relevanta urvalskriterierna eller om det finns skäl för uteslutning, som upphandlande enhet har hänvisat till, i enlighet med artikel 57 i direktiv 2014/24/EU. Den upphandlande enheten ska begära att den ekonomiska aktören byter ut en enhet för vilken det föreligger obligatoriska skäl för uteslutning som upphandlande enhet har hänvisat till. Den upphandlande enheten får begära, eller får av medlemsstaten åläggas att begära, att den ekonomiska aktören byter ut en enhet för vilken det föreligger icke-obligatoriska skäl för uteslutning som den upphandlande enheten har hänvisat till.

Om en ekonomisk aktör utnyttjar andra enheters kapacitet när det gäller kriterier för ekonomisk och finansiell ställning, får den upphandlande enheten kräva att den ekonomiska aktören och de enheterna solidariskt ska vara ansvariga för fullgörandet av kontraktet.

På samma villkor kan en grupp av ekonomiska aktörer enligt artikel 37.2 åberopa resurserna hos deltagarna i gruppen eller andra enheter.

2. När de objektiva reglerna och kriterierna för uteslutning och urval av anbudssökande och anbudsgivare i öppna, selektiva eller förhandlade förfaranden, konkurrenspräglade dialoger eller i innovationspartnerskap innefattar krav rörande ekonomiska aktörers ekonomiska och finansiella kapacitet eller tekniska och yrkesmässiga kapacitet kan dessa vid behov och för ett särskilt kontrakt åberopa andra enheters kapacitet, oavsett vilka juridiska band som finns mellan de ekonomiska aktörerna och dessa enheter. När det gäller kriterier avseende tjänsteleverantörens eller entreprenörens utbildnings- och yrkeskvalifikationer eller motsvarande uppgifter om ledande personer i företaget eller avseende relevant yrkeserfarenhet, får ekonomiska aktörer emellertid endast åberopa andra enheters kapacitet om samma enheter kommer att utföra de byggentreprenader eller tjänster för vilka denna kapacitet krävs. Om en ekonomisk aktör vill åberopa andra enheters kapacitet ska aktören bevisa för den upphandlande enheten att den kommer att förfoga över de nödvändiga resurserna, exempelvis genom att lägga fram ett åtagande från enheterna i fråga rörande detta.

▼B

En upphandlande enhet som i enlighet med artikel 80 i det här direktivet har hänvisat till kriterier för uteslutning eller urval som föreskrivs i direktiv 2014/24/EU ska i enlighet med artikel 80.3 i det här direktivet kontrollera om de övriga enheter vars kapacitet den ekonomiska aktören avser att åberopa uppfyller de relevanta urvalskriterierna eller om det finns skäl för uteslutning, som upphandlande enhet har hänvisat till, i enlighet med artikel 57 i direktiv 2014/24/EU. Den upphandlande enheten ska begära att den ekonomiska aktören byter ut en enhet som inte uppfyller ett relevant urvalskriterium eller för vilken det föreligger obligatoriska skäl för uteslutning som upphandlande enhet har hänvisat till. Den upphandlande enheten får begära, eller får av medlemsstaten åläggas att begära, att den ekonomiska aktören byter ut en enhet för vilken det föreligger icke-obligatoriska skäl för uteslutning som upphandlande enhet har hänvisat till.

Om en ekonomisk aktör utnyttjar andra enheters kapacitet när det gäller kriterier för ekonomisk och finansiell ställning, får den upphandlande enheten kräva att den ekonomiska aktören och de enheterna solidariskt ska vara ansvariga för fullgörandet av kontraktet.

På samma villkor kan en grupp av ekonomiska aktörer enligt artikel 37 åberopa gruppdeltagarnas eller andra enheters kapacitet.

3. När det gäller kontrakt avseende byggtreprenader, tjänstekontrakt och monterings- och installationsarbeten inom ramen för ett varukontrakt, får den upphandlande enheten kräva att vissa kritiska uppgifter ska utföras direkt av anbudsgivaren eller om anbud lämnas in av en grupp av ekonomiska aktörer i enlighet med artikel 37.2, en deltagare i gruppen.

*Artikel 80***Tillämpning av skäl för uteslutning och urvalskriterier i enlighet med direktiv 2014/24/EU**

1. Objektiva regler och kriterier för uteslutning och urval av ekonomiska aktörer som ansöker om kvalificering i ett kvalificeringssystem och objektiva regler och kriterier för uteslutning och urval av anbudssökande och anbudsgivare i öppna, selektiva eller förhandlade förfaranden, i konkurrenspräglade dialoger eller i innovationspartnerskap får innefatta de skäl för uteslutning som anges i artikel 57 i direktiv 2014/24/EU enligt de villkor som anges i den artikeln.

Om den upphandlande enheten är en upphandlande myndighet ska dessa kriterier och regler innefatta de skäl för uteslutning som anges i artikel 57.1 och 57.2 i direktiv 2014/24/EU enligt de villkor som anges i den artikeln.

Om medlemsstaterna så begär ska dessa kriterier och regler också innefatta de skäl för uteslutning som anges i artikel 57.4 i direktiv 2014/24/EU enligt de villkor som anges i den artikeln.

▼B

2. De kriterier och regler som avses i punkt 1 i denna artikel får innefatta de urvalskriterier som fastställs i artikel 58 i direktiv 2014/24/EU enligt de villkor som anges i den artikeln, särskilt med avseende på begränsningar av kraven på årlig omsättning i enlighet med punkt 3 andra stycket i den artikeln.

3. Vid tillämpningen av punkterna 1 och 2 i denna artikel ska artiklarna 59–61 i direktiv 2014/24/EU gälla.

*Artikel 81***Kvalitetssäkrings- och miljöledningsstandarder**

1. Om en upphandlande enhet kräver uppvisande av intyg utfärdat av ett oberoende organ på att den ekonomiska aktören iakttar vissa kvalitetssäkringsstandarder, inklusive tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning, ska den hänvisa till kvalitetssäkringssystem som bygger på relevanta europeiska standardserier och är certifierade av ackrediterade organ. Den upphandlande enheten ska godta likvärdiga intyg från organ i andra medlemsstater. Den ska även godta andra bevis om likvärdiga kvalitetssäkringsåtgärder om den berörda ekonomiska aktören inte hade möjlighet att erhålla intygen inom gällande tidsfrister och detta inte kan tillskrivas den ekonomiska aktören, förutsatt att den ekonomiska aktören bevisar att de föreslagna kvalitetssäkringsåtgärderna överensstämmer med de kvalitetssäkringsstandarder som krävs.

2. Om en upphandlande enhet kräver uppvisande av intyg utfärdat av ett oberoende organ på att den ekonomiska aktören iakttar vissa miljöledningssystem eller miljöledningsstandarder ska den hänvisa till unionens miljölednings- och miljörevisionsordning (Emas) eller till andra miljöledningssystem som erkänns i enlighet med artikel 45 i förordning (EG) nr 1221/2009 eller andra miljöledningsstandarder som grundas på berörda europeiska eller internationella standarder från ackrediterade organ. Den upphandlande enheten ska godta likvärdiga intyg från organ i andra medlemsstater.

Om en ekonomisk aktör bevisligen inte hade möjlighet att få sådana intyg utfärdade eller erhålla dem inom gällande tidsfrister och detta inte kan tillskrivas den ekonomiska aktören ska den upphandlande enheten också godta andra bevis om miljöledningsåtgärder, förutsatt att den ekonomiska aktören bevisar att dessa åtgärder är likvärdiga med dem som krävs i det tillämpliga miljöledningssystemet eller den tillämpliga miljöledningsstandarden.

3. Medlemsstaterna ska på begäran från andra medlemsstater lämna all information om de handlingar som har uppvisats som bevis på att de kvalitets- och miljöstandarder som avses i punkterna 1 och 2 är uppfyllda.

▼B

Underavsnitt 2

Kontraktstilldelning*Artikel 82***Tilldelningskriterier**

1. Utan att det påverkar tillämpningen av nationell lagstiftning och andra författningar avseende priset på vissa varor eller ersättning för vissa tjänster ska de upphandlande enheterna basera tilldelningen av kontrakt på det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

2. Det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet ur den upphandlande enhetens synvinkel ska fastställas på grundval av priset eller kostnaden genom en analys av kostnadseffektivitet, exempelvis en analys av livscykelkostnader i enlighet med artikel 83, och får innefatta det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet vilket ska bedömas på grundval av kriterier, såsom kvalitetsaspekter, miljöaspekter och/eller sociala aspekter som är kopplade till föremålet för kontraktet i fråga. Sådana kriterier kan omfatta t.ex.

- a) kvalitet, inbegripet tekniska fördelar, estetiska och funktionella egenskaper, tillgänglighet, utformning med tanke på samtliga användares behov, sociala, miljömässiga och innovativa egenskaper, handel och villkoren för handel,
- b) organisation av samt kvalifikationer och erfarenheter hos den personal som utses att verkställa kontraktet, om kvaliteten på den personal som utsetts på ett betydande sätt kan påverka nivån på kontraktets fullgörande, eller
- c) eftermarknadsservice och tekniskt stöd, leveransvillkor såsom leveransdag, leveransprocess, leveranstid eller tid för fullgörandet, åtaganden när det gäller reservdelar och fortlöpande leverans.

Kostnadselementet kan också ha formen av ett fast pris eller en fast kostnad där de ekonomiska aktörerna enbart konkurrerar i fråga om kvalitetskriterier.

Medlemsstaterna får föreskriva att de upphandlande enheterna inte får använda enbart priset eller kostnaden som det enda tilldelningskriteriet eller begränsa användningen till vissa kategorier av upphandlande enheter eller vissa typer av kontrakt.

3. Tilldelningskriterierna ska anses vara kopplade till föremålet för det offentliga kontraktet om de avser de byggtreprenader, varor eller tjänster som ska tillhandahållas inom ramen för det kontraktet i alla avseenden och i alla skeden av deras livscykel, inklusive faktorer som berör

- a) byggtreprenadernas, varornas eller tjänsternas specifika produktions-, tillhandahållande- eller handelsprocess, eller
- b) en specifik process i ett annat skede av deras livscykel,

även då sådana faktorer inte utgör en del av dem.

▼B

4. Tilldelningskriterierna får inte ha den effekten att de ger den upphandlande enheten obegränsad valfrihet. De ska garantera möjligheten till verklig konkurrens och kompletteras med specifikationer som gör det möjligt att effektivt kontrollera de uppgifter som lämnas av anbudsgivarna med tanke på en bedömning av hur väl anbudet uppfyller tilldelningskriterierna. I tveksamma fall ska den upphandlande enheten effektivt kontrollera om de uppgifter och bevis som har lämnats av anbudsgivarna är korrekta.

5. Den upphandlande enheten ska ange i upphandlingsdokumenten hur de olika kriterierna kommer att viktas inbördes vid bedömningen av vilket anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt, utom om detta fastställs endast på grundval av priset.

Kriterieviktningen får anges som intervall med en lämplig största tillåtna spridning.

Om viktning inte är möjlig av objektiva skäl ska den upphandlande enheten ange kriterierna i fallande prioritetsordning.

*Artikel 83***Livscykelkostnader**

1. Livscykelkostnader ska i den mån som det är relevant omfatta delar av eller alla följande kostnader under en varus, en tjänst eller en byggtreprenads livscykel:

- a) Kostnader som betalas av upphandlande enhet eller andra användare, såsom
 - i) kostnader för förvärv,
 - ii) användningskostnader, som förbrukning av energi och andra resurser,
 - iii) underhållskostnader,
 - iv) kostnader vid livslängdens slut, t.ex. insamlings- och återvinningskostnader.
- b) Kostnader som kan tillskrivas externa miljöeffekter som är kopplade till varor, tjänster eller byggtreprenader under deras livscykel, under förutsättning att deras penningvärde kan fastställas och kontrolleras; dessa kostnader får omfatta kostnader för utsläpp av växthusgaser och andra förorenande ämnen samt andra klimatanpassningskostnader.

2. När en upphandlande enhet bedömer kostnaderna med utgångspunkt från ett livscykelkostnadsperspektiv, ska den i upphandlingsdokumenten ange vilka uppgifter som anbudsgivarna ska lämna och den metod som den upphandlande enheten på grundval av dessa uppgifter kommer att använda för att fastställa livscykelkostnaderna.

Den metod som används för bedömningen av kostnader som kan tillskrivas externa miljöeffekter ska uppfylla samtliga följande villkor:

▼B

- a) Den ska grundas på objektiva verifierbara och icke-diskriminerande kriterier. Den ska inte på ett otillbörligt sätt gynna eller missgynna vissa ekonomiska aktörer, särskilt om den inte har utvecklats för upprepad eller löpande användning.
- b) Den ska vara tillgänglig för alla berörda parter.
- c) De uppgifter som krävs ska kunna tillhandahållas med rimliga ansträngningar av normalt omdömesgilla ekonomiska aktörer, inkluderat ekonomiska aktörer från tredjeländer som är parter i WTO-avtalet eller andra internationella avtal som unionen är bunden av.

3. När en gemensam metod för beräkning av livscykelkostnader har gjorts obligatorisk genom en unionslagstiftningsakt ska den gemensamma metoden tillämpas för bedömningen av livscykelkostnader.

En förteckning över sådana lagstiftningsakter och, om så är nödvändigt, de delegerade akter som kompletterar dem återfinns i bilaga XV.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 103 avseende uppdatering av denna förteckning när sådana uppdateringar är nödvändiga till följd av att det har antagits ny lagstiftning som gör en gemensam metod obligatorisk eller av att befintliga rättsakter har upphävts eller ändrats.

*Artikel 84***Onormalt låga anbud**

1. Den upphandlande enheten ska begära att de ekonomiska aktörerna lämnar förklaringar om de priser eller kostnader som föreslås i anbudet, om anbudet förefaller vara onormalt lågt i förhållande till byggtreprenaderna, varorna eller tjänsterna.
2. De förklaringar som avses i punkt 1 kan särskilt beröra
 - a) besparingar avseende sättet att tillverka varorna, sättet att tillhandahålla tjänsterna eller byggmetoderna,
 - b) tekniska lösningar eller ovanligt gynnsamma förhållanden som anbudsgivaren kan räkna med för att leverera varor, tillhandahålla tjänster eller utföra byggtreprenaden,
 - c) originaliteten i de varor, tjänster eller byggtreprenader som föreslås av anbudsgivaren,
 - d) efterlevnad av de skyldigheter som avses i artikel 36.2,
 - e) efterlevnad av de skyldigheter som avses i artikel 88,
 - f) möjligheten för anbudsgivaren att få statligt stöd.

▼B

3. Den upphandlande enheten ska bedöma de uppgifter som lämnats efter att ha hört anbudsgivaren. Den får endast förkasta anbudet när de ingivna bevisen inte på ett tillfredsställande sätt förklarar de låga priser eller kostnader som föreslagits, med hänsyn till de faktorer som avses i punkt 2.

Den upphandlande enheten ska förkasta anbudet när den har fastställt att anbudet är onormalt lågt på grund av att det inte uppfyller de tillämpliga skyldigheter som avses i artikel 36.2.

4. Om en upphandlande enhet fastställer att ett anbud är onormalt lågt på grund av att anbudsgivaren har fått statligt stöd, får anbudet förkastas enbart av denna anledning först efter samråd med anbudsgivaren och om denne inom en rimlig tidsfrist som fastställs av den upphandlande enheten inte kan bevisa att det berörda stödet är förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107 i EUF-fördraget. Om den upphandlande enheten förkastar ett anbud under dessa omständigheter, ska den underrätta kommissionen om detta.

5. Medlemsstaterna ska på begäran från andra medlemsstater och inom ramen för administrativt samarbete lämna all information som de förfogar över, såsom lagar, förordningar, allmänt tillämpliga kollektivavtal eller nationella tekniska standarder, om de bevis och dokument som uppvisats med avseende på de uppgifter som anges i punkt 2.

Avsnitt 4

Anbud som omfattar varor med ursprung i tredjeland och förhållandet till tredjeland*Artikel 85***Anbud som omfattar varor med ursprung i tredjeland**

1. Denna artikel är tillämplig på anbud som omfattar varor med ursprung i tredjeland, med vilket unionen inte har slutit sådana multilaterala eller bilaterala avtal som tillförsäkrar företag från unionen jämförbart och faktiskt tillträde till marknaden i detta tredjeland. Den påverkar inte de åtaganden som unionen eller dess medlemsstater har gentemot ett tredjeland.

2. Anbud som lämnas i samband med tilldelning av varukontrakt får förkastas om andelen varor med ursprung i tredjeland, fastställd enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 ⁽¹⁾, uppgår till mer än 50 % av det totala värdet av de varor som anbudet omfattar.

I denna artikel ska programvaror för utrustning till telenät anses vara varor.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen (EUT L 269, 10.10.2013, s. 1).

▼B

3. Om två eller flera anbud är likvärdiga enligt tilldelningskriterierna i artikel 82, ska företräde ges de anbud som inte kan förkastas med stöd av punkt 2 i den här artikeln, om inte annat följer av andra stycket i den här punkten. Vid tillämpningen av denna artikel ska priserna på dessa anbud anses som likvärdiga om prisskillnaden inte är större än 3 %.

Ett anbud ska dock inte ges företräde framför ett annat enligt första stycket om detta skulle tvinga den upphandlande enheten att anskaffa utrustning med andra tekniska egenskaper än den befintliga utrustningen, med åtföljande inkompatibilitet, tekniska svårigheter vid drift och underhåll eller orimliga kostnader.

4. Vid tillämpningen av denna artikel ska tredjeländer, som genom ett rådsbeslut fått förmånen att omfattas av detta direktiv i enlighet med punkt 1, inte ingå i beräkningen när den andel av varor med ursprung i tredjeländer som avses i punkt 2 ska fastställas.

5. Senast den 31 december 2015 och därefter varje år ska kommissionen varje år lämna en rapport till rådet om de framsteg som gjorts i de multilaterala och bilaterala förhandlingarna rörande det tillträde företagen från unionen har till marknaderna i tredjeländer inom de områden som omfattas av detta direktiv, om resultatet av dessa förhandlingar och om det faktiska genomförandet av alla ingångna avtal.

*Artikel 86***Förbindelserna med tredjeländer när det gäller kontrakt för byggtreprenader, varor och tjänster**

1. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om de allmänna svårigheter deras företag rättsligt eller i praktiken möter och rapporterar i samband med tilldelning av tjänstekontrakt i tredjeländer.

2. Kommissionen ska senast den 18 april 2019 och regelbundet därefter rapportera till rådet om öppnandet av marknaden för tjänstekontrakt i tredjeländer och om hur förhandlingarna framskrider med dessa länder, särskilt inom ramen för Världshandelsorganisationen (WTO).

3. Kommissionen ska genom framställningar hos det berörda tredjelandet försöka rätta till situationen om den, på grundval av antingen de rapporter som avses i punkt 2 eller annan information, konstaterar att ett tredjeland vid tilldelning av tjänstekontrakt

a) inte ger företag från unionen ett faktiskt tillträde som är jämförbart med det som unionen ger företag från detta land,

b) inte ger företag från unionen nationell behandling eller samma konkurrensmöjligheter som är tillgängliga för nationella företag, eller

▼B

c) ger företag från andra tredjeländer en gynnsammare behandling än företag från unionen.

4. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om de svårigheter som deras företag rättsligt eller i praktiken möter och rapporterar när dessa företag försökt att tillförsäkra sig kontrakt i tredjeländer och som beror på att de bestämmelser i internationell arbetsrätt som anges i bilaga XIV inte följts.

5. Under de förhållanden som avses i punkterna 3 och 4 får kommissionen när som helst föreslå att rådet antar en genomförandeakt för att, under en period som ska fastställas i den genomförandeakten, tillfälligt upphäva eller begränsa tilldelningen av tjänstekontrakt till

a) företag som omfattas av lagstiftningen i det berörda tredjelandet,

b) företag som är anknutna till företag enligt led a med säte i unionen men som inte har någon direkt och faktisk koppling till ekonomin i en medlemsstat,

c) företag som lämnar anbud på tjänster med ursprung i tredjelandet i fråga.

Rådet ska utan dröjsmål fatta beslut med kvalificerad majoritet.

Kommissionen får föreslå dessa åtgärder på eget initiativ eller på begäran av en medlemsstat.

6. Denna artikel påverkar inte unionens åtaganden gentemot tredjeländer enligt internationella avtal om offentlig upphandling, särskilt inom ramen för WTO.

*KAPITEL IV****Fullgörande av kontrakt****Artikel 87***Villkor för fullgörande av kontrakt**

En upphandlande enhet får ställa särskilda krav på hur kontraktet ska fullgöras, under förutsättning att de är kopplade till kontraktets föremål i den mening som avses i artikel 82.3 och anges i anbudsfordran eller i upphandlingsdokumenten. Dessa krav får omfatta ekonomiska, innovationsrelaterade, miljörelaterade, sociala eller sysselsättningsrelaterade hänsyn.

*Artikel 88***Anlitande av underleverantör**

1. Att underleverantörerna iakttar de skyldigheter som avses i artikel 36.2 ska säkerställas genom lämpliga åtgärder från de behöriga nationella myndigheterna inom ramen för deras ansvar och befogenheter.

▼B

2. I upphandlingsdokumenten får en upphandlande enhet begära eller kan åläggas av en medlemsstat att begära att anbudsgivaren i anbudet anger hur stor del av kontraktet som kan komma att läggas ut på tredje part samt vilka underleverantörer som föreslås.

3. Medlemsstaterna får, på begäran av underleverantören och när kontraktets art så tillåter, föreskriva att den upphandlande enheten ska överföra betalningar direkt till underleverantören för tjänster, varor eller byggentreprenader som har tillhandahållits till den ekonomiska aktör som har tilldelats kontraktet (huvudentreprenören). Sådana åtgärder får omfatta lämpliga mekanismer för att huvudentreprenören ska kunna bestrida felaktiga betalningar. Arrangemangen för betalningssättet ska anges i upphandlingsdokumenten.

4. Punkterna 1–3 påverkar inte frågan om huvudentreprenörens ansvar.

5. Vid byggentreprenadkontrakt och i fråga om tjänster som ska tillhandahållas vid en anläggning under direkt tillsyn av den upphandlande enheten, efter det att kontraktet tilldelats och senast då fullgörandet av kontraktet inleds, ska den upphandlande enheten kräva att huvudentreprenören till den upphandlande enheten uppger namn på, kontaktuppgifter till och legala ställföreträdare för sina underleverantörer som deltar i sådana byggentreprenader eller tjänster, i den mån de är kända vid den tidpunkten. Den upphandlande enheten ska kräva att huvudentreprenören underrättar den upphandlande enheten om varje ändring av dessa uppgifter under kontraktets löptid samt om de uppgifter som begärs för alla nya underleverantörer som huvudentreprenören därefter engagerar i sådana byggentreprenader eller tjänster.

Trots vad som sägs i första stycket får medlemsstaterna direkt ålägga huvudentreprenören att tillhandahålla de begärda uppgifterna.

Om det är nödvändigt med avseende på punkt 6 b i den här artikeln ska de begärda uppgifterna åtföljas av en egen försäkran från underleverantören enligt artikel 80.3. I genomförandeåtgärderna enligt punkt 8 i den här artikeln får föreskrivas att underleverantörer som tillkommer efter tilldelningen av kontraktet ska tillhandahålla intyg och andra kompletterande dokument i stället för en egen försäkran.

Det första stycket ska inte gälla för varuleverantörer.

Den upphandlande enheten får utvidga eller kan av medlemsstater åläggas att utvidga skyldigheterna enligt första stycket, exempelvis till

- a) varukontrakt, till tjänstekontrakt som inte avser tjänster som ska tillhandahållas vid anläggningarna under direkt tillsyn av den upphandlande enheten eller till varuleverantörer som deltar i byggentreprenader eller tjänstekontrakt,
- b) underleverantörer till huvudentreprenörens underleverantörer, eller ännu längre ned i underleverantörskedjan.

▼B

6. I syfte att undvika åsidosättande av de skyldigheter som avses i artikel 36.2 får lämpliga åtgärder vidtas, t.ex. följande:

- a) Om en medlemsstats nationella rätt föreskriver en mekanism med solidariskt ansvar för underleverantörer och huvudentreprenören ska den berörda medlemsstaten se till att de relevanta reglerna tillämpas i överensstämmelse med villkoren i artikel 36.2.
- b) De upphandlande myndigheterna får i enlighet med artikel 80.3 i det här direktivet kontrollera eller får av medlemsstater åläggas att kontrollera om det finns skäl för uteslutning av underleverantörer enligt artikel 57 i direktiv 2014/24/EU. I sådana fall ska den upphandlande myndigheten begära att den ekonomiska aktören byter ut en underleverantör för vilken kontrollen har visat att det föreligger obligatoriska skäl för uteslutning. Den upphandlande myndigheten får begära eller får av en medlemsstat åläggas att begära att den ekonomiska aktören byter ut en underleverantör för vilken kontrollen har visat att det föreligger icke-obligatoriska skäl för uteslutning.

7. Medlemsstaterna får införa strängare ansvarsregler enligt nationell rätt eller gå längre enligt nationell rätt om direktbetalning till underleverantörer, exempelvis genom att föreskriva direktbetalning till underleverantörer utan att de behöver begära sådan direktbetalning.

8. Medlemsstater som har valt att införa åtgärder enligt punkterna 3, 5 eller 6 ska, genom lagar eller andra författningar och med beaktande av unionsrätten, fastställa villkor för genomförande av dessa åtgärder. Medlemsstaterna får därvid begränsa tillämpligheten av dem, exempelvis för vissa typer av kontrakt, vissa typer av upphandlande enheter eller ekonomiska aktörer eller från och med vissa belopp.

*Artikel 89***Ändring av kontrakt under löptiden**

1. Kontrakt och ramavtal får ändras utan nytt upphandlingsförfarande enligt detta direktiv i följande fall:

- a) Om ändringarna, oberoende av deras penningvärde, anges i de ursprungliga upphandlingsdokumenten genom klara, exakta och entydiga ändringsklausuler, som kan omfatta prisändringsklausuler, eller optioner. Sådana ändringsklausuler ska ange omfattningen och arten av eventuella ändringar eller optioner samt villkoren för när de får tillämpas. Ändringar eller optioner som skulle medföra en ändring av kontraktets eller ramavtalets övergripande karaktär är inte tillåtna.
- b) För kompletterande byggtreprenader, tjänster eller varor från den ursprunglige entreprenören, oberoende av deras värde, som har blivit nödvändiga och som inte ingår i den ursprungliga upphandlingen, i de fall ett byte av entreprenör

▼B

- i) inte kan ske av ekonomiska eller tekniska skäl såsom krav på utbytbarhet eller driftskompatibilitet med redan befintlig utrustning, programvara, tjänster eller installationer som upphandlats vid den ursprungliga upphandlingen, och
 - ii) skulle medföra betydande olägenheter eller betydligt större omkostnader för den upphandlande enheten.
- c) Om samtliga följande villkor är uppfyllda:
- i) Behovet av ändringen har uppstått till följd av omständigheter som en omdömesgill upphandlande enhet inte kunnat förutse.
 - ii) Ändringen medför inte att kontraktets övergripande karaktär ändras.
- d) Om den entreprenör som den upphandlande enheten ursprungligen hade tilldelat kontraktet byts ut mot en ny entreprenör, till följd av antingen
- i) en entydig ändringsklausul eller en option i överensstämmelse med led a,
 - ii) att en annan ekonomisk aktör som uppfyller kriterierna för det kvalitativa urval som ursprungligen faststälts helt eller delvis inträder i den ursprungliga entreprenörens ställe till följd av företagsomstruktureringar, inklusive uppköp, sammanslagningar, förvärv eller insolvens, under förutsättning att detta inte medför andra väsentliga ändringar av kontraktet och inte syftar till att kringgå tillämpningen av detta direktiv, eller
 - iii) att den upphandlande enheten själv tar på sig huvudentreprenörens skyldigheter gentemot dennes underleverantörer om denna möjlighet föreligger enligt nationell lagstiftning i enlighet med artikel 88,
- e) om ändringarna, oberoende av deras värde, inte är väsentliga i den mening som avses i punkt 4.

Upphandlande enheter som har ändrat ett kontrakt i de fall som anges i leden b och c i denna punkt ska offentliggöra ett meddelande om detta i *Europeiska unionens officiella tidning*. Ett sådant meddelande ska innehålla de uppgifter som anges i bilaga XVI och ska offentliggöras i enlighet med artikel 71.

2. Dessutom får kontrakt ändras, utan att någon kontroll behöver göras av att villkoren i punkt 4 a–d är uppfyllda, utan något nytt upphandlingsförfarande i enlighet med detta direktiv om värdet av ändringen är lägre än både

- i) tröskelvärdena i artikel 15, och
- ii) 10 % av det ursprungliga kontraktets värde för tjänste- och varukontrakt och lägre än 15 % av det ursprungliga kontraktets värde för byggentreprenadkontrakt.

Ändringen får dock inte medföra att kontraktets eller ramavtalets övergripande karaktär ändras. Om flera successiva ändringar görs ska värdet bedömas på grundval av det samlade nettovärdet av dessa ändringar.

▼B

3. När det gäller beräkningen av det pris som avses i punkt 2 ska det uppdaterade priset vara referensvärdet när kontraktet omfattar en indexeringsklausul.

4. En ändring av ett kontrakt eller ett ramavtal under dess löptid ska anses vara väsentlig i den mening som avses i punkt 1 e om ändringen innebär att kontraktet eller ramavtalet till sin art skiljer sig väsentligt från det kontrakt eller ramavtal som ursprungligen ingicks. Utan att det påverkar punkterna 1 och 2 ska en ändring i alla händelser anses vara väsentlig om ett eller flera av följande villkor är uppfyllt:

a) I och med ändringen införs nya villkor som, om de hade ingått i det ursprungliga upphandlingsförfarandet, skulle ha medfört att andra anbudssökande getts tillträde än de som ursprungligen valdes eller att andra anbud än de som ursprungligen godkändes skulle ha godkänts eller skulle ha medfört ytterligare deltagare i upphandlingsförfarandet.

b) Ändringen innebär att kontraktets eller ramavtalets ekonomiska jämvikt ändras till förmån för entreprenören på ett sätt som inte medgavs i det ursprungliga kontraktet eller ramavtalet.

c) Ändringen medför att kontraktets eller ramavtalets omfattning utvidgas betydligt.

d) Om den entreprenör som den upphandlande enheten ursprungligen hade tilldelat kontraktet byts ut mot en ny entreprenör i andra fall än de som avses i punkt 1 d.

5. Ett nytt upphandlingsförfarande i enlighet med detta direktiv ska krävas för andra ändringar av bestämmelserna i ett byggentreprenad-, varu- eller tjänstekontrakt eller ett ramavtal under löptiden än de som avses i punkterna 1 och 2.

*Artikel 90***Uppsägning av kontrakt**

Medlemsstaterna ska se till att de upphandlande enheterna åtminstone under följande omständigheter och enligt de villkor som fastställs i tillämplig nationell rätt har möjlighet att avsluta ett byggentreprenad-, varu- eller tjänstekontrakt under dess löptid, när

a) kontraktet har varit föremål för en väsentlig ändring som skulle ha krävt ett nytt upphandlingsförfarande enligt artikel 89,

b) entreprenören vid kontraktstilldelningen befann sig i någon av de situationer som avses i artikel 57.1 i direktiv 2014/24/EU och därför borde ha uteslutits från upphandlingsförfarandet i enlighet med artikel 80.1 andra stycket i detta direktiv,

c) kontraktet inte borde ha tilldelats entreprenören på grund av att denne allvarligt åsidosatt skyldigheter enligt fördragen och detta direktiv enligt vad som fastställts av Europeiska unionens domstol i ett förfarande i enlighet med artikel 258 i EUF-fördraget.

▼BAVDELNING III
SÄRSKILDA UPPHANDLINGSSYSTEM*KAPITEL I**Sociala tjänster och andra särskilda tjänster**Artikel 91***Tilldelning av kontrakt för sociala tjänster och andra särskilda tjänster**

Kontrakt för sociala tjänster och andra särskilda tjänster som anges i bilaga XVII ska tilldelas i enlighet med detta kapitel när värdet på kontrakten uppgår till eller överstiger det tröskelvärde som anges i artikel 15 c.

*Artikel 92***Offentliggörande av meddelanden**

1. Upphandlande enheter som har för avsikt att tilldela ett kontrakt för de tjänster som avses i artikel 91 ska informera om detta på något av följande sätt:

- a) Genom ett meddelande om upphandling.
- b) Genom ett förhandsmeddelande, som ska offentliggöras kontinuerligt. Det ska av förhandsmeddelandet särskilt framgå vilka typer av tjänster som kontrakten kommer att omfatta. Det ska ange att kontraktstilldelning kommer att ske utan ytterligare offentliggörande och att intresserade ekonomiska aktörer ska anmäla sitt intresse skriftligt.
- c) Genom ett meddelande om att det finns ett kvalificeringssystem, som ska offentliggöras kontinuerligt.

Det första stycket gäller dock inte om ett förhandlat förfarande utan föregående anbudsinfördan hade kunnat användas i enlighet med artikel 50 för tilldelning av ett tjänstekontrakt.

2. Upphandlande enheter som har tilldelat ett kontrakt för de tjänster som avses i artikel 91 ska informera om resultaten genom ett meddelande om kontraktstilldelning. De får dock samla dessa meddelanden per kvartal. I detta fall ska de sända de samlade meddelandena senast 30 dagar efter utgången av varje kvartal.

3. De meddelanden som avses i punkterna 1 och 2 i denna artikel ska innehålla de upplysningar som avses i bilaga XVIII i del A, B, C respektive D i enlighet med standardformuläret för meddelanden. Kommissionen ska fastställa standardformulären genom genomförandeakter. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 105.

4. De meddelanden som avses i denna artikel ska offentliggöras i enlighet med artikel 71.

▼B*Artikel 93***Principer för tilldelning av kontrakt**

1. Medlemsstaterna ska införa nationella regler för tilldelning av kontrakt som omfattas av detta kapitel för att se till att de upphandlande enheterna följer principerna om öppenhet och likabehandling av ekonomiska aktörer. Medlemsstaterna kan själva fastställa vilka förfaranderegler som är tillämpliga så länge dessa regler gör det möjligt för de upphandlande enheterna att ta hänsyn till de särskilda egenskaperna för tjänsterna i fråga.

2. Medlemsstaterna ska se till att de upphandlande enheterna får beakta behovet av att garantera tjänsternas kvalitet, kontinuitet, åtkomlighet, överkomlighet, tillgänglighet och omfattning, olika användarkategoriernas specifika behov, inklusive missgynnade och utsatta gruppers behov, deltagande och egenansvar för användarna samt innovation. Medlemsstaterna får också föreskriva att valet av tjänsteleverantör ska göras på grundval av det anbud som har det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet med hänsyn till kvalitets- och hållbarhetskriterier för sociala tjänster.

*Artikel 94***Reserverade kontrakt för vissa tjänster**

1. Medlemsstaterna får föreskriva att upphandlande enheter som är upphandlande myndigheter får reservera rätten för organisationer att delta i offentlig upphandling exklusivt för de hälso- och sjukvårdstjänster, sociala tjänster och kulturella tjänster som avses i artikel 91, som omfattas av CPV-koderna 75121000-0, 75122000-7, 75123000-4, 79622000-0, 79624000-4, 79625000-1, 80110000-8, 80300000-7, 80420000-4, 80430000-7, 80511000-9, 80520000-5, 80590000-6, från och med 85000000-9 till och med 85323000-9, 92500000-6, 92600000-7, 98133000-4, 98133110-8.

2. En organisation som avses i punkt 1 ska uppfylla samtliga följande villkor:

- a) Dess syfte ska vara att fullgöra ett offentligt uppdrag som är kopplat till tillhandahållande av sådana tjänster som avses i punkt 1.
- b) Vinsterna ska återinvesteras för att uppnå organisationens syfte. Vid eventuell vinstutdelning eller omfördelning bör detta ske på grundval av deltagande.
- c) Lednings- och ägarstrukturen i den organisation som fullgör kontraktet ska grundas på personalens ägande eller deltagande, eller ska kräva aktivt deltagande av personal, användare eller berörda parter.
- d) Organisationen får inte ha tilldelats något kontrakt för den berörda tjänsten av den berörda upphandlande myndigheten enligt denna artikel under de senaste tre åren.

3. Maximal löptid för kontraktet får inte överstiga tre år.

▼B

4. Anbudsinfordran ska innehålla en hänvisning till denna artikel.

5. Utan hinder av vad som sägs i artikel 108 ska kommissionen göra en bedömning av effekterna av denna artikel och rapportera till Europaparlamentet och rådet senast den 18 april 2019.

*KAPITEL II***Regler om projektävlingar***Artikel 95***Tillämpningsområde**

1. Detta kapitel ska tillämpas på projektävlingar som ingår i en tjänsteupphandling, under förutsättning att kontraktets uppskattade värde exklusive mervärdesskatt, inklusive eventuella tävlingspriser eller betalningar till deltagarna minst uppgår till ett lika högt belopp som det belopp som fastställs i artikel 15 a.

2. Detta kapitel ska tillämpas på alla projektävlingar där det totala värdet på tävlingspriser och betalningar till deltagarna, inklusive det uppskattade värde exklusive mervärdesskatt av det tjänstekontrakt som där efter kan ingås i enlighet med artikel 50 j (förutsatt att den upphandlande enheten inte undantar en sådan tilldelning i meddelandet om projektävlingen), är minst lika högt som det belopp som anges i artikel 15 a.

*Artikel 96***Meddelanden**

1. En upphandlande enhet som har för avsikt att anordna en projektävling ska utfärda en anbudsinfordran i form av ett meddelande om projektävling.

Om den upphandlande enheten har för avsikt att därefter tilldela ett tjänstekontrakt i enlighet med artikel 50 j ska detta anges i meddelandet om projektävling.

En upphandlande enhet som anordnat en projektävling ska informera om resultaten genom ett meddelande.

2. Anbudsinfordran ska innehålla de upplysningar som anges i bilaga XIX och meddelandet om resultaten av en projektävling ska innehålla de upplysningar som anges i bilaga XX i ett standardformulär. Kommissionen ska fastställa standardformulären genom genomförandeakter. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 105.

Meddelandet om resultaten av en projektävling ska överlämnas till Europeiska unionens publikationsbyrå senast 30 dagar efter det att projektävlingen avslutats.

▼B

Resultatet av projektävlingen behöver inte offentliggöras om detta skulle hindra tillämpning av lagen, strida mot allmänintresset, skada berättigade kommersiella intressen för en viss offentlig eller privat ekonomisk aktör, eller motverka sund konkurrens mellan dessa aktörer.

3. Artikel 71.2–71.6 ska också tillämpas på meddelanden om projektävlingar.

*Artikel 97***Anordnande av projektävlingar, val av deltagare och jury**

1. Vid anordnandet av projektävlingar ska den upphandlande enheten tillämpa förfaranden som är anpassade till avdelning I och detta kapitel.

2. Rätten att delta i projektävlingar får inte begränsas

a) till en medlemsstats territorium, eller till en del av detta territorium,

b) till enbart fysiska personer eller juridiska personer, med hänvisning till att lagstiftningen i den medlemsstat där projektävlingen anordnas skulle kräva detta.

3. Om deltagarantalet i en projektävling är begränsat till ett angivet antal deltagare ska den upphandlande enheten fastställa entydiga och icke-diskriminerande kriterier för urvalet. Antalet tävlingsdeltagare som inbjuds att delta ska under alla omständigheter vara så stort att verklig konkurrens säkerställs.

4. Juryn ska vara sammansatt uteslutande av fysiska personer som är oberoende i förhållande till deltagarna i projektävlingen. Om det krävs särskilda yrkeskvalifikationer av deltagarna i en projektävling ska minst en tredjedel av ledamöterna i juryn ha dessa eller likvärdiga kvalifikationer.

*Artikel 98***Juryns beslut**

1. Juryn ska vara självständig i sina beslut och yttranden.

2. Juryn ska granska planer och projekt som tävlingsdeltagarna har lagt fram anonymt och uteslutande utgå från de kriterier som anges i meddelandet om projektävlingen.

▼B

3. Juryn ska ange sin rangordning av projekten, som gjorts på grundval av varje projekts förtjänster, i en rapport som ska undertecknas av dess medlemmar och innehålla kommentarer och eventuella punkter som kan behöva klargöras.
4. Anonymiteten ska respekteras tills juryn har avgett ett yttrande eller meddelat ett beslut.
5. Tävlingsdeltagarna kan vid behov uppmanas att besvara frågor som juryn har noterat i protokollet i syfte att klargöra projektets alla aspekter.
6. Det ska upprättas fullständiga protokoll över dialogen mellan jury-medlemmarna och tävlingsdeltagarna.

AVDELNING IV

STYRNING*Artikel 99***Genomförande**

1. För att effektivt säkerställa ett korrekt och ändamålsenligt genomförande ska medlemsstaterna se till att åtminstone de uppgifter som anges i denna artikel utförs av en eller flera myndigheter eller strukturer eller av ett eller flera organ. De ska för kommissionen uppge vilka myndigheter eller strukturer som är behöriga för dessa uppgifter.
2. Medlemsstaterna ska se till att tillämpningen av reglerna om offentlig upphandling övervakas.

Då tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan på eget initiativ eller efter att ha mottagit information upptäcker specifika överträdelser eller systemproblem ska de ha befogenhet att meddela dessa problem till nationella revisionsmyndigheter, domstolar eller tribunaler eller andra lämpliga myndigheter eller strukturer, såsom ombudsmannen, de nationella parlamenten eller deras utskott.

3. Resultaten av tillsynsverksamheten enligt punkt 2 ska offentliggöras genom lämpliga informationsmedel. Dessa resultat ska även ställas till kommissionens förfogande. De kan t.ex. ingå i de övervakningsrapporter som avses i andra stycket i denna punkt.

Senast den 18 april 2017 och därefter vart tredje år ska medlemsstaterna skicka en övervakningsrapport till kommissionen som i förekommande fall omfattar information om de vanligaste skälen till felaktig tillämpning eller rättsosäkerhet, inbegripet möjliga strukturella eller återkommande problem i tillämpningen av reglerna, om omfattningen av små och medelstora företags deltagande i offentlig upphandling samt förebyggande, upptäckt och lämplig rapportering om fall av bedrägeri, korruption, intressekonflikt och andra allvarliga fall av oegentligheter i samband med upphandling.

▼B

Kommissionen får, högst vart tredje år, begära att medlemsstaterna ska lämna information om den praktiska tillämpningen av nationella strategiska upphandlingspolicyer.

I denna punkt ska små och medelstora företag ges samma definition som i kommissionens rekommendation 2003/361/EG ⁽¹⁾.

På grundval av de uppgifter som mottagits enligt denna punkt ska kommissionen regelbundet utfärda en rapport om genomförande och bästa praxis avseende nationella upphandlingspolicyer på den inre marknaden.

4. Medlemsstaterna ska säkerställa att

- a) information och vägledning gällande tolkning och tillämpning av unionens lagstiftning om offentlig upphandling är tillgänglig utan kostnad för att hjälpa upphandlande myndigheter och ekonomiska aktörer, särskilt små och medelstora företag, att tillämpa unionens regler om offentlig upphandling korrekt, och
- b) stöd finns tillgängligt för de upphandlande myndigheterna när det gäller planering och genomförande av upphandlingsförfaranden.

5. Medlemsstaterna ska, utan att detta påverkar tillämpningen av de allmänna förfaranden och arbetsmetoder som kommissionen har infört för sin kommunikation och sina kontakter med medlemsstaterna, utse en kontaktpunkt för samarbete med kommissionen när det gäller tillämpningen av lagstiftningen om offentlig upphandling.

6. De upphandlande myndigheterna ska, åtminstone under kontraktets löptid, spara kopior på alla kontrakt som ingåtts till ett värde på minst

- a) 1 000 000 EUR för varukontrakt eller tjänstekontrakt,
- b) 10 000 000 EUR för byggentreprenadkontrakt.

De upphandlande myndigheterna ska bevilja tillgång till dessa kontrakt; tillgång till specifika dokument eller specifik information kan dock vägras i den mån och på de villkor som anges i tillämpliga unionsbestämmelser eller nationella bestämmelser om tillgång till handlingar och uppgiftsskydd.

*Artikel 100***Individuella rapporter om förfaranden för tilldelning av kontrakt**

1. Upphandlande enheter ska bevara lämplig information om varje kontrakt eller ramavtal som omfattas av detta direktiv och varje gång ett dynamiskt inköpssystem inrättas. Denna information ska vara tillräcklig för att det vid ett senare tillfälle ska gå att motivera beslut om

- a) kvalificering och urval av ekonomiska aktörer samt kontraktstilldelning,

⁽¹⁾ Kommissionens rekommendation av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (EUT L 124, 20.5.2003, s. 36).

▼B

- b) användning av förhandlade förfaranden utan anbudsinfördran i enlighet med artikel 50,
- c) att inte tillämpa kapitlen II–IV i avdelning II med stöd av undantag i kapitlen II och III i avdelning I,
- d) orsaken till att andra medel för kommunikation än elektroniska medel har använts för elektronisk inlämning, när så krävs.

I den utsträckning det meddelande om kontraktstilldelning som utarbetas enligt artikel 70 eller 92.2 innehåller den information som krävs i denna punkt, kan upphandlande enheter hänvisa till detta meddelande.

2. Den upphandlande enheten ska dokumentera genomförandet av alla upphandlingsförfaranden oavsett om förfarandena sker med hjälp av elektroniska medel eller ej. I detta syfte ska den se till att spara tillräcklig dokumentation för att motivera beslut som fattats i samtliga skeden i upphandlingsförfarandet, såsom dokumentation om kommunikation med ekonomiska aktörer och interna överläggningar, utformning av upphandlingsdokumenten, eventuella dialoger eller förhandlingar samt urval och tilldelning av kontrakt. Dokumentationen ska bevaras minst tre år från den dag då kontraktet tilldelades.

3. Informationen eller dokumentationen, eller huvuddragen i denna, ska tillställas kommissionen eller de nationella myndigheter, organ eller strukturer som avses i artikel 99, om de begär det.

*Artikel 101***Nationell rapportering och statistiska uppgifter**

1. Kommissionen ska se över kvaliteten på och fullständigheten hos de uppgifter som kan extraheras från de meddelanden som avses i artiklarna 67–71, 92 och 96 och som offentliggörs i enlighet med bilaga IX.

Om kvaliteten på och fullständigheten hos de uppgifter som avses i första stycket i denna punkt inte överensstämmer med de skyldigheter som anges i artiklarna 67.1, 68.1, 69, 70.1, 92.3 och 96.2, ska kommissionen begära kompletterande uppgifter från de berörda medlemsstaterna. De berörda medlemsstaterna ska inom rimlig tid tillhandahålla de statistiska uppgifter som saknas och som kommissionen begärt.

2. Senast den 18 april 2017 och därefter vart tredje år ska medlemsstaterna till kommissionen översända en statistikrapport för upphandling som skulle ha omfattats av detta direktiv om dess värde hade överstigit det relevanta tröskelvärdet i artikel 15, i vilken anges en uppskattning av det samlade totala värdet för sådan upphandling under perioden i fråga. Denna uppskattning kan särskilt baseras på uppgifter som är tillgängliga enligt nationella krav på offentliggörande eller på stickprovsbaserade uppskattningar.

▼B

Rapporten får ingå i den rapport som avses i artikel 99.3.

*Artikel 102***Administrativt samarbete**

1. Medlemsstaterna ska ge varandra ömsesidigt bistånd och ska vidta åtgärder för ett effektivt samarbete med varandra för att säkerställa informationsutbytet i de frågor som avses i artiklarna 62, 81 och 84. De ska säkerställa att de upplysningar som utväxlas behandlas konfidentiellt.

2. De behöriga myndigheterna i alla berörda medlemsstater ska utbyta information i enlighet med de regler om skydd av personuppgifter som fastställs i Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG ⁽¹⁾ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG ⁽²⁾.

3. För att testa om det är lämpligt att använda informationssystemet för den inre marknaden (IMI) inrättat genom förordning (EU) nr 1024/2012 för att utbyta information som omfattas av detta direktiv, ska ett pilotprojekt inledas senast den 18 april 2015.

AVDELNING V

DELEGERADE BEFOGENHETER, GENOMFÖRANDEBEFOGENHETER OCH SLUTBESTÄMMELSER*Artikel 103***Utövande av delegeringen**

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.

2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artiklarna 4, 17, 40, 41, 76 och 83 ska ges till kommissionen tills vidare från och med den 17 april 2014.

3. Den delegering av befogenhet som avses i artiklarna 4, 17, 40, 41, 76 och 83 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (EGT L 281, 23.11.1995, s. 31).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation) (EGT L 201, 31.7.2002, s. 37).

▼B

4. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

5. En delegerad akt som antas enligt artiklarna 4, 17, 40, 41, 76 och 83 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period av två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

*Artikel 104***Skyndsamt förfarande**

1. Delegerade akter som antas enligt denna artikel ska träda i kraft utan dröjsmål och ska tillämpas så länge ingen invändning görs i enlighet med punkt 2. Delgivningen av en delegerad akt till Europaparlamentet och rådet ska innehålla en motivering till varför det skyndsamma förfarandet tillämpas.

2. Såväl Europaparlamentet som rådet får invända mot en delegerad akt i enlighet med det förfarande som avses i artikel 103.5. I ett sådant fall ska kommissionen upphäva akten utan dröjsmål efter det att Europaparlamentet eller rådet har delgett den sitt beslut om invändning.

*Artikel 105***Kommittéförfarande**

1. Kommissionen ska biträdas av rådgivande kommittén för offentlig upphandling, som inrättats genom rådets beslut 71/306/EEG⁽¹⁾. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.

2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 4 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

3. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

*Artikel 106***Införlivande och övergångsbestämmelser**

1. Medlemsstaterna ska sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 18 april 2016. De ska till kommissionen genast överlämna texten till dessa bestämmelser.

⁽¹⁾ Rådets beslut 71/306/EEG av den 26 juli 1971 om inrättande av en rådgivande kommitté för offentliga bygg- och anläggningskontrakt (EGT L 185, 16.8.1971, s. 15).

▼B

2. Trots vad som sägs i punkt 1 i den här artikeln får medlemsstaterna skjuta upp tillämpningen av artikel 40.1 till och med den 18 oktober 2018 förutom när användning av elektroniska medel är obligatorisk i enlighet med artiklarna 52, 53, 54, 55.3, 71.2 eller artikel 73.

Trots vad som sägs i punkt 1 i den här artikeln får medlemsstaterna skjuta upp tillämpningen av artikel 40.1 för inköpscentraler enligt artikel 55.3 i 36 månader efter ikraftträdandet av detta direktiv till och med den 18 april 2017.

Om en medlemsstat väljer att skjuta upp tillämpningen av artikel 40.1 ska den medlemsstaten fastställa att de upphandlande enheterna får välja mellan följande medel för kommunikation för all kommunikation och allt informationsutbyte:

- a) Elektroniska medel i enlighet med artikel 40.
- b) Post eller annan lämplig transportör.
- c) Fax.
- d) En kombination av dessa medel.

3. När en medlemsstat antar de bestämmelser som avses i punkterna 1 och 2 ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

*Artikel 107***Upphävande**

Direktiv 2004/17/EG ska upphöra att gälla från och med den 18 april 2016.

Hänvisningar till det upphävda direktivet ska anses som hänvisningar till detta direktiv och ska läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga XXI.

*Artikel 108***Översyn**

Kommissionen ska se över de ekonomiska effekterna på den inre marknaden av tillämpningen av de tröskelvärden som fastställs i artikel 12, särskilt faktorer såsom gränsöverskridande tilldelning av kontrakt och transaktionskostnader, och avge en rapport om detta till Europaparlamentet och rådet senast den 18 april 2019.

▼B

Kommissionen ska, där så är möjligt och lämpligt, överväga att föreslå en ökning av de tröskelvärden som är tillämpliga enligt WTO-avtalet under nästa förhandlingsrunda. Om de tröskelvärden som ska tillämpas enligt WTO-avtalet förändras ska rapporten i förekommande fall följas av ett lagstiftningsförslag om ändring av de tröskelvärden som fastställs i detta direktiv.

*Artikel 109***Ikraftträdande**

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

*Artikel 110***Adressater**

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

BILAGA I

FÖRTECKNING ÖVER VERKSAMHET SOM OMFATTAS AV ARTIKEL 2.2 A

Om tolkningen skiljer sig åt mellan CPV och Nace, ska CPV-nomenklaturen tillämpas.

Nace (1)					CPV-kod
AVDELNING F			BYGGVERKSAMHET		
Huvudgrupp	Grupp	Undergrupp	Benämning	Anmärkning	
45			Byggverksamhet	Denna huvudgrupp omfattar: nybyggnad, renovering och normal reparation	45000000
	45.1		Mark- och grundarbeten		45100000
		45.11	Rivning av hus; markarbeten	Denna undergrupp omfattar: — rivning och rasering av byggnader och andra anläggningar — röjning av byggplatser — markarbeten: schaktning, deponering, nivellering av byggplatser, dikesgrävning, bergrensning, sprängning etc. — iordningställande av gruvarbetsplatser: — avtäckning samt annat iordningställande av ägor och platser som innehåller mineraler Denna undergrupp omfattar även: — dränering av byggplatser — dränering av jordbruks- eller skogsbruksmark	45110000
		45.12	Markundersökning	Denna undergrupp omfattar: — provborrning och tagning av kärnprov för byggande, för geofysiska, geologiska eller liknande ändamål Denna undergrupp omfattar inte: — borrning av källor för produktion av råpetroleum eller naturgas, se 11.20 — brunnborrning, se 45.25 — schaktsänkning, se 45.25 — spårning av olje- och naturgasfält, utförande av geofysiska, geologiska och seismiska undersökningar, se 74.20	45120000

▼ B

Nace (!)					CPV-kod
AVDELNING F			BYGGVERKSAMHET		
Huvudgrupp	Grupp	Undergrupp	Benämning	Anmärkning	
	45.2		Bygg- och anläggningsarbeten		45200000
		45.21	Uppförande av hus och andra byggnadsverk	<p>Denna undergrupp omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> — byggande av alla slags byggnader, byggande av anläggningar inom väg- och vattenbyggnad o.d. — broar, inklusive sådana för upphöjda vägar, viadukter, tunnlar och tunnelbanor — rörledningar för fjärrtransport, fjärrnät för el och telekommunikation — rörledningar i tätort, tätortsnät för el och telekommunikation — därmed förknippade arbeten — montering och uppförande på plats av monteringsfärdiga byggnader <p>Denna undergrupp omfattar inte:</p> <ul style="list-style-type: none"> — tjänster i anslutning till råpetroleum- och naturgasutvinning, se 11.20 — uppförande av kompletta monteringsfärdiga byggnader av egentillverkade delar av annat material än betong, se huvudgrupperna 20, 26 och 28 — anläggning av stadion, simbasängar, idrottshallar, tennisbanor, golfbanor eller andra idrottsanläggningar, exklusive uppförande av byggnader, se 45.23 — bygginstallationer, se 45.3 — slutbehandling av byggnader, se 45.4 — arkitektverksamhet och teknisk konsultverksamhet, se 74.20 — projektledning för byggande, se 74.20 	<p>45210000</p> <p>Utom:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 45213316 <p>45220000</p> <p>45231000</p> <p>45232000</p>
		45.22	Takarbeten	<p>Denna undergrupp omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> — byggande av tak — taktäckning — impregnering 	45261000

▼B

Nace (1)					CPV-kod
AVDELNING F			BYGGVERKSAMHET		
Huvudgrupp	Grupp	Undergrupp	Benämning	Anmärkning	
		45.23	Anläggning av vägar, flygfält och idrottsanläggningar	<p>Denna undergrupp omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> — anläggning av vägar, gator samt andra kör- och gångvägar — anläggning av järnvägar — anläggning av start- och landningsbanor på flygfält — anläggning av stadion, simbasängar, idrottshallar, tennisbanor, golfbanor eller andra idrottsanläggningar, exklusive uppförande av byggnader — målning av vägmarkeringar och markeringar på parkeringsplatser <p>Denna undergrupp omfattar inte:</p> <ul style="list-style-type: none"> — förberedande markarbeten, se 45.11 	45212212 och DA03 45230000 utom: — 45231000 — 45232000 — 45234115
		45.24	Vattenbyggnad	<p>Denna undergrupp omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> — anläggning av: — vattenleder, hamn- och flodarbeten, småbåtshamnar (marinor), slussar etc. — dammar, diken o.d. — muddring — undervattensarbete 	45240000
		45.25	Andra bygg- och anläggningsarbeten	<p>Denna undergrupp omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> — bygg- eller anläggningsverksamhet som är specialiserad inom något för olika slags konstruktioner gemensamt område och fordrar specialistkompetens eller specialutrustning — grundläggning inklusive pålning — borrhning och byggande av brunnar, schaktsänkning — uppförande av icke egentillverkade stålelement — bockning av stål — murning och stenläggning — resning och nedmontering av byggnadsställningar och arbetsplattformar, inklusive uthyrning av byggnadsställningar och arbetsplattformar — uppförande av skorstenar och industriugnar <p>Denna undergrupp omfattar inte:</p> <ul style="list-style-type: none"> — uthyrning av byggnadsställningar utan resning och nedmontering, se 71.32 	45250000 45262000

▼ B

Nace (!)					CPV-kod
AVDELNING F			BYGGVERKSAMHET		
Huvudgrupp	Grupp	Undergrupp	Benämning	Anmärkning	
	45.3		Bygginstallationer		45300000
		45.31	Elinstallationer	<p>Denna undergrupp omfattar:</p> <p>installation i byggnader och andra anläggningar av:</p> <ul style="list-style-type: none"> — elkablar och elarmatur — telekommunikationssystem — elvärmesystem — antenner — brandlarm — tjuvlarm — hissar och rulltrappor — åskledare etc. 	<p>45213316</p> <p>45310000</p> <p>Utom:</p> <p>— 45316000</p>
		45.32	Isoleringsarbeten	<p>Denna undergrupp omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> — installation i byggnader och andra anläggningar av värme-, ljud- eller vibrationsisolering <p>Denna undergrupp omfattar inte:</p> <ul style="list-style-type: none"> — impregnering, se 45.22 	45320000
		45.33	VVS-arbeten	<p>Denna undergrupp omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> — installation i byggnader och andra anläggningar av: — vattensystem samt sanitetsutrustning — gasarmaturer — värme-, ventilations-, kyl- och luftkonditioneringsutrustning inklusive ledningar — sprinklersystem <p>Denna undergrupp omfattar inte:</p> <ul style="list-style-type: none"> — installation av elvärmesystem, se 45.31 	45330000
		45.34	Andra bygginstallationer	<p>Denna undergrupp omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> — installation av belysnings- och signalsystem till vägar, järnvägar, flygfält och hamnar — installation i byggnader och andra anläggningar av andra armaturer och anordningar 	<p>45234115</p> <p>45316000</p> <p>45340000</p>

▼ B

Nace (!)					CPV-kod
AVDELNING F			BYGGVERKSAMHET		
Huvudgrupp	Grupp	Undergrupp	Benämning	Anmärkning	
	45.4		Slutbehandling av byggnader		45400000
		45.41	Puts-, fasad- och stuckatörsarbeten	Denna undergrupp omfattar: — anbringande på byggnader och andra anläggningar av invändig eller utvändig puts och stuck inklusive närstående basmaterial för putsning	45410000
		45.42	Byggnadssnickeri- arbeten	Denna undergrupp omfattar: — installation av icke egentillverkade dörrar, fönster, dörr- och fönsterkarmar, kök med fast inredning, trappor, butiksinterior o.d., av trä eller andra material — invändig slutbehandling såsom arbete med tak, väggbeklädnader av trä och flyttbara skiljeväggar Denna undergrupp omfattar inte: — läggning av parkett och andra golvbeläggningar av trä, se 45.43	45420000
		45.43	Golv- och vägg- beläggningsarbeten	Denna undergrupp omfattar: — läggning, uppsättning eller fastsättning i byggnader och andra anläggningar av: — vägg- eller golvplattor av keramiskt material, betong eller huggen sten — parkett och andra golvbeläggningar av trä — mattor samt golvbeläggningar av linoleum, inklusive av gummi eller plast — terrazzo-, marmor-, granit- eller skiffergolv eller -väggar — tapeter	45430000
		45.44	Måleri- och glasmästeri arbeten	Denna undergrupp omfattar: — invändig och utvändig målning av byggnader — målning av anläggningar inom väg- och vattenbyggnad o.d. — installation av glas, speglar etc. Denna undergrupp omfattar inte: — installation av fönster, se 45.42	45440000

▼ **B**

Nace (1)					CPV-kod
AVDELNING F			BYGGVERKSAMHET		
Huvudgrupp	Grupp	Undergrupp	Benämning	Anmärkning	
		45.45	Annan slutbehandling av byggnader	<p>Denna undergrupp omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> — installation av privata simbas-sänger — rengöring med ånga, blästring och liknande behandling av fasader — annan slutbehandling av byggnader <p>Denna undergrupp omfattar inte:</p> <ul style="list-style-type: none"> — invändig rengöring av byggnader och andra konstruktioner, se 74.70 	45212212 och DA04 45450000
	45.5		Uthyrning av bygg- och anläggningsmaskiner med förare		45500000
		45.50	Uthyrning av bygg- och anläggningsmaskiner med förare	<p>Denna undergrupp omfattar inte:</p> <ul style="list-style-type: none"> — uthyrning av bygg- och anläggningsmaskiner samt -utrustning utan förare, se 71.32 	45500000

(1) Rådets förordning (EEG) nr 3037/90 av den 9 oktober 1990 (EGT L 293, 24.10.1990, s. 1).

*BILAGA II***FÖRTECKNING ÖVER UNIONSRÄTTSAKTER SOM AVSES I
ARTIKEL 4.3**

Rättigheter som har beviljats genom ett förfarande i vilket tillräcklig publicitet har säkerställts och där beviljandet av dessa rättigheter har grundats på objektiva kriterier ska inte utgöra ”särskilda rättigheter eller ensamrätt” i den mening som avses i artikel 4 i det här direktivet. I det följande förtecknas förfaranden som garanterar tillräcklig förhandsinsyn för att bevilja tillstånd på grundval av andra unionsrättsakter som inte utgör ”särskilda rättigheter eller ensamrätt” i den mening som avses i artikel 4 i det här direktivet:

- a) Beviljande av tillstånd för drift av naturgasanläggningar i enlighet med de förfaranden som fastställs i artikel 4 i direktiv 2009/73/EG.
- b) Tillstånd eller anbudsinfordringar i fråga om anläggning av ny elproduktionskapacitet i enlighet med direktiv 2009/72/EG.
- c) Beviljande i enlighet med de förfaranden som fastställs i artikel 9 i direktiv 97/67/EG av tillstånd för en posttjänst som inte omfattas av monopol eller får monopoliseras.
- d) Ett förfarande för att bevilja tillstånd att bedriva verksamhet som omfattar användning av kolväten i enlighet med direktiv 94/22/EG.
- e) Tjänstekontrakt i den mening som avses i förordning (EG) nr 1370/2007 för tillhandahållande av kollektivtrafik med buss, spårvagn, järnväg eller tunnelbana, som tilldelats genom ett konkurrensutsatt anbuds förfarande i enlighet med artikel 5.3 i den förordningen, förutsatt att dess varaktighet är förenlig med artikel 4.3 eller 4.4 i den förordningen.

*BILAGA III***FÖRTECKNING ÖVER UNIONSRÄTTSAKTER SOM AVSES I
ARTIKEL 34.3**

- A. **Transport eller distribution av gas eller värme**
Direktiv 2009/73/EG
- B. **Produktion, transport eller distribution av el**
Direktiv 2009/72/EG
- C. **Produktion, transport eller distribution av dricksvatten**
[Ingen uppgift]
- D. **Upphandlande enheter på området järnvägstjänster**
Godstrafik på järnväg
Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/34/EU
Internationell persontrafik på järnväg
Direktiv 2012/34/EU
Nationell persontrafik på järnväg
[Ingen uppgift]
- E. **Upphandlande enheter på området tjänster inom järnvägar I stadstrafik, spårvagnar, trådbussar eller bussar**
[Ingen uppgift]
- F. **Upphandlande enheter på området posttjänster**
Direktiv 97/67/EG
- G. **Utvinning av olja eller gas**
Direktiv 94/22/EG
- H. **Prospektering efter och utvinning av kol eller andra fasta bränslen**
[Ingen uppgift]
- I. **Upphandlande enheter på området kusthamnar eller inlandshamnar eller andra terminalfaciliteter**
[Ingen uppgift]
- J. **Upphandlande enheter på området flygplatsfaciliteter**
[Ingen uppgift]

*BILAGA IV***TIDSFRISTER FÖR ANTAGANDE AV DE GENOMFÖRANDEAKTER
SOM AVSES I ARTIKEL 35**

1. De genomförandeakter som avses i artikel 35 ska antas inom följande tidsfrister:

a) 90 arbetsdagar om fritt tillträde till en viss marknad kan förutsättas med stöd av artikel 34.3 första stycket.

b) 130 arbetsdagar i andra fall än de som avses i led a.

De tidsfrister som föreskrivs i leden a och b ska förlängas med 15 arbetsdagar om begäran inte åtföljs av en motiverad och välgrundad ståndpunkt från en oberoende nationell myndighet med behörighet för den berörda verksamheten, där den eventuella tillämpligheten av artikel 34.1 i enlighet med artikel 34.2 och 34.3 på den berörda verksamheten analyseras ingående.

Dessa tidsfrister ska inledas den första arbetsdagen efter det att kommissionen har mottagit den begäran som avses i artikel 35.1 eller, om de uppgifter som ska lämnas tillsammans med begäran är ofullständiga, arbetsdagen efter det att fullständiga uppgifter har mottagits.

Kommissionen får genom en överenskommelse med den medlemsstat eller upphandlande enhet som har lämnat in begäran förlänga de tidsfrister som anges i första stycket.

2. Kommissionen får kräva att den berörda medlemsstaten eller upphandlande enheten eller den oberoende nationella myndighet som avses i punkt 1 eller någon annan behörig nationell myndighet inom en lämplig tidsfrist ska lämna alla nödvändiga uppgifter eller komplettera eller förtydliga de uppgifter som lämnats. Om svaren inkommer sent eller är ofullständiga ska de tidsfrister som anges i punkt 1 första stycket upphävas under perioden från och med att den tidsfrist som anges i begäran om information löper ut och fram till dess att kommissionen mottar fullständiga och riktiga upplysningar.

▼B*BILAGA V***KRAV PÅ VERKTYG OCH UTRUSTNING FÖR ELEKTRONISK MOTTAGNING AV ANBUD, ANBUDSANSÖKNINGAR, KVALIFICERINGSANSÖKNINGAR SAMT RITNINGAR OCH PLANER I PROJEKTTÄVLINGARNA**

Verktyg och utrustning för elektronisk mottagning av anbud, anbudsansökningar, kvalificeringsansökningar samt ritningar och planer i projekttävlingar ska, i fråga om teknik och lämpliga förfaranden, åtminstone garantera att

- a) exakt tid och dag för mottagandet av anbud, anbudsansökningar, kvalificeringsansökningar samt ritningar och planer kan fastställas noggrant,
- b) det inom rimliga gränser kan säkerställas att ingen har tillträde till de uppgifter som överförts enligt dessa krav före utgången av de fastställda tidsfristerna,
- c) endast behöriga personer får fastställa eller ändra datum för öppnande av insända uppgifter,
- d) tillträde till samtliga eller en del av de insända uppgifterna i de olika etapperna av kvalificeringsprocessen, upphandlingsförfarandet eller projekttävlingen endast är möjligt för behöriga personer,
- e) de insända uppgifterna kan göras tillgängliga först efter det fastställda datumet och endast av behöriga personer,
- f) de uppgifter som mottagits och öppnats enligt dessa krav är tillgängliga endast för de personer som har behörighet att få kännedom om dem,
- g) det finns rimliga garantier för att överträdelser eller försök till överträdelse av de förbud eller villkor i fråga om tillträde som anges i leden b–f tydligt kan spåras.

BILAGA VI

DEL A

INFORMATION SOM SKA FINNAS I FÖRHANDSMEDELANDEN

(i enlighet med artikel 67)

I. Upplysningar som alltid ska lämnas

1. Namn, identifikationsnummer (om det föreskrivs i nationell lagstiftning), adress med Nuts-kod, telefonnummer, faxnummer, e-postadress och webb-adress till den upphandlande enheten och, om det inte är samma uppgifter, till den avdelning från vilken ytterligare information kan erhållas.
2. Huvudsaklig verksamhet.
3. a) För varukontrakt: art och mängd eller värde avseende de tjänster eller varor som ska levereras (CPV-koder).

b) För byggtreprenadkontrakt: art och omfattning av de tjänster som ska utföras, allmän beskrivning av entreprenaden eller delkontrakten för denna (CPV-koder).

c) För tjänstekontrakt: planerad total upphandling i var och en av de planerade tjänstekategorierna (CPV-koder).
4. Datum då meddelandet avsänts eller då meddelandet om offentliggörande av detta meddelande på upphandlarprofilen avsänts.
5. Övriga upplysningar.

II. Kompletterande upplysningar som ska lämnas när meddelandet används som anbudsinfordran eller när det möjliggör en förkortad tidsfrist för mottagande av anbud (artikel 67.2)

6. Uppgift om att intresserade ekonomiska aktörer ska meddela den upphandlande enheten sitt intresse för kontraktet eller kontrakten.
7. E-post- eller webbadress där upphandlingsdokumenten med specifikationer kommer att finnas tillgängliga för fri, direkt, fullständig och kostnadsfri tillgång.

Uppgifter om hur tillgång till upphandlingsdokumenten kan erhållas, om fri, direkt, fullständig och kostnadsfri tillgång inte kan erhållas av skäl som anges i artikel 73.1 tredje och fjärde styckena.
8. I förekommande fall, ange om kontraktet är reserverat för skyddade verkstäder eller om dess fullgörande är reserverat inom ramen för program för skyddad anställning.
9. Tidsfrist för mottagande av begäran om att få en inbjudan att lämna anbud eller att förhandla.
10. Art och mängd av de varor som ska levereras eller allmän beskrivning av entreprenaden eller tjänstekategorin samt benämning och angivande av om ett eller flera ramavtal planeras. Ange särskilt option på kompletterande köp och en uppskattning av den tid som står till förfogande för utnyttjande av optionen samt antalet eventuella förlängningar. I samband med återkommande kontrakt anges även preliminär tidsplan för ytterligare anbudsinfordringar. Ange om det gäller köp, leasing, hyra, hyrköp eller en kombination av dessa.
11. Nuts-kod för den plats där huvuddelen av byggtreprenaden utförs, när det gäller byggtreprenader, eller Nuts-kod för huvudsaklig leveransplats när det gäller varor och tjänster. Om kontraktet är uppdelat i flera delar ska denna information lämnas för varje del.

▼ B

12. Tidsfrister för tjänstekontraktets leverans, utförande eller varaktighet och om möjligt datum för påbörjandet.
13. Adress till vilken intresserade företag ska vända sig för att skriftligen visa sitt intresse.
14. Sista dag för mottagande av intresseanmälningar.
15. Det eller de språk som tillåts för inlämnande av ansökan eller anbud.
16. Villkor av ekonomisk eller teknisk natur, och finansiella och tekniska garantier som krävs av leverantörerna.
17. a) Preliminärt datum (om känt) för när upphandlingsförfarandena för kontraktet eller kontrakten ska inledas.
b) Typ av upphandlingsförfarande (selektivt förfarande, dynamiskt inköps-system eller inte, eller förhandlat förfarande).
18. I förekommande fall, särskilda villkor för kontraktets fullgörande.
19. I tillämpliga fall, angivande av om
 - a) elektronisk inlämning av anbud eller anbudsansökningar krävs/godtas,
 - b) elektronisk beställning tillämpas,
 - c) elektronisk fakturering tillämpas,
 - d) elektronisk betalning accepteras.
20. Namn på och adress till det organ som är behörigt vid överklaganden eller i förekommande fall medling. Närmare uppgifter om sista dag för överklagande eller vid behov namn, adress, telefonnummer, faxnummer och e-postadress till den avdelning från vilken informationen kan erhållas.
21. Om möjligt, de kriterier som enligt artikel 82 ska användas vid tilldelning av kontrakt. Utom när det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet har fastställts enbart på grundval av priset ska de kriterier som utgör det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet samt deras viktning, eller i förekommande fall deras prioriteringsordning, anges, om de inte framgår av specifikationerna eller inte finns angivna i inbjudan att bekräfta intresse enligt artikel 67.2 b eller i inbjudan att lämna anbud eller att förhandla.

DEL B

INFORMATION SOM SKA FINNAS I MEDDELANDEN OM OFFENTLIGGÖRANDE AV ETT FÖRHANDSMEDDELANDE PÅ EN UPPHANDLARPROFIL SOM INTE ANVÄNDS SOM ANBUDSINFORDRAN

(i enlighet med artikel 67.1)

1. Namn, identifikationsnummer (om det föreskrivs i nationell lagstiftning), adress med Nuts-kod, telefonnummer, faxnummer, e-postadress och webb-adress till den upphandlande enheten och, om det inte är samma uppgifter, till den avdelning från vilken ytterligare information kan erhållas.
2. Huvudsaklig verksamhet.
3. CPV-koder.
4. Webbadress för upphandlarprofilen (URL).
5. Datum då meddelandet om offentliggörande av förhandsmeddelandet på upphandlarprofilen avsänts.

▼B*BILAGA VII***INFORMATION SOM SKA FINNAS I UPPHADLINGSDOKUMENTEN
AVSEENDE ELEKTRONISKA AUKTIONER (ARTIKEL 53.4)**

När upphandlande enheter har beslutat sig för att anordna en elektronisk auktion ska upphandlingsdokumenten minst innehålla följande uppgifter:

- a) De aspekter vilkas värden kommer att vara föremål för elektronisk auktion om dessa aspekter är kvantifierbara så att de kan uttryckas i siffror eller i procent.
- b) De eventuella gränserna för de värden som kan presenteras, baserade på specifikationerna för föremålet för kontraktet.
- c) De uppgifter som kommer att göras tillgängliga för anbudsgivarna under den elektroniska auktionen och när detta i förekommande fall kommer att ske.
- d) Relevanta uppgifter om genomförandet av den elektroniska auktionen.
- e) På vilka villkor anbudsgivarna kan lämna anbud och särskilt vilka minsta skillnader som i förekommande fall krävs mellan anbuden.
- f) Relevanta uppgifter om den elektroniska utrustning som används och om arrangemangen och de tekniska specifikationerna för anslutning.

BILAGA VIII

DEFINITION AV VISSA TEKNISKA SPECIFIKATIONER

I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

1. *teknisk specifikation* avser ett av följande
 - a) i fråga om tjänste- eller varukontrakt, en specifikation i ett dokument med angivande av kraven på en varas eller en tjänsts egenskaper, t.ex. kvalitetsnivåer, miljö- och klimatprestandanivåer, formgivning för alla användningsområden (inklusive tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning) och bedömning av överensstämmelse, prestanda, varans användningsområde, säkerhet eller mått, samt krav på varan angående den beteckning under vilken den saluförs, terminologi, symboler, provning och provningsmetoder, förpackning, märkning och etikettering, bruksanvisningar, produktionsprocesser och produktionsmetoder i alla skeden av varans eller tjänstens livscykel, liksom förfaranden vid bedömning av överensstämmelse.
 - b) i fråga om byggtreprenadkontrakt, samtliga tekniska föreskrifter, vilka bland annat ska upptas i upphandlingsunderlaget, med angivande av de egenskaper som krävs av ett material, en produkt eller en vara för att materialet, produkten eller varan ska kunna beskrivas på ett sådant sätt att detta lämpar sig för den upphandlande enhetens planerade användning. Dessa egenskaper omfattar miljö- och klimatprestandanivåer, formgivning för alla användningsområden (inklusive tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning), bedömning av överensstämmelse, prestanda, säkerhet eller mått, inbegripet förfaranden för kvalitetskontroll, terminologi, symboler, tester och testmetoder, förpackning, märkning och etikettering, bruksanvisningar samt produktionsprocesser och produktionsmetoder i alla skeden av byggtreprenadens livscykel. Egenskaperna omfattar även bestämmelser om projektering och kostnad, provnings- och kontrollregler, villkoren för att entreprenaden ska antas, tekniken eller metoderna för byggnadsverksamheten samt samtliga övriga tekniska villkor som den upphandlande enheten i enlighet med allmänna eller särskilda förordningar har möjlighet att föreskriva i fråga om den fullbordade entreprenaden samt om ingående material eller delar.
2. *standard*: en teknisk specifikation som antagits av ett erkänt standardiseringsorgan för upprepad och kontinuerlig tillämpning, med vilken överensstämmelse inte är obligatorisk och som är en av följande:
 - a) *internationell standard*: en standard som antagits av ett internationellt standardiseringsorgan och gjorts tillgänglig för allmänheten.
 - b) *europaisk standard*: en standard som antagits av ett europeiskt standardiseringsorgan och gjorts tillgänglig för allmänheten.
 - c) *nationell standard*: en standard som antagits av ett nationellt standardiseringsorgan och gjorts tillgänglig för allmänheten.
3. *europaisk teknisk bedömning*: en dokumenterad bedömning av en byggprodukts prestanda i förhållande till dess väsentliga egenskaper i enlighet med relevant europeiskt bedömningsdokument enligt artikel 2.12 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 ⁽¹⁾.
4. *gemensam teknisk specifikation*: en teknisk specifikation på IKT-området som utarbetats i enlighet med artiklarna 13 och 14 i förordning (EU) nr 1025/2012.
5. *teknisk referens*: en produkt eller vara, med undantag för europeiska standarder, som framställs av ett europeiskt standardiseringsorgan i enlighet med förfaranden som anpassats till utvecklingen av marknadens behov.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 av den 9 mars 2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EG (EUT L 88, 4.4.2011, s. 5).

*BILAGA IX***OFFENTLIGGÖRANDE****1. Offentliggörande av meddelanden**

De upphandlande enheterna ska översända de meddelanden som avses i artiklarna 67, 68, 69, 70, 92 och 96 till Europeiska unionens publikationsbyrå för offentliggörande i enlighet med följande regler:

- a) De meddelanden som avses i artiklarna 67, 68, 69, 70, 92 och 96 ska offentliggöras av Europeiska unionens publikationsbyrå eller av de upphandlande enheterna om ett förhandsmeddelande har offentliggjorts på en upphandlarprofil enligt artikel 67.1.

De upphandlande enheterna får därutöver offentliggöra denna information på internet på den ”upphandlarprofil” som avses i punkt 2 b.

- b) Europeiska unionens publikationsbyrå ska till den upphandlande enheten sända den bekräftelse som avses i artikel 71.5 andra stycket.

2. Offentliggörande av kompletterande upplysningar

- a) Om inte annat föreskrivs i artikel 73.1 tredje och fjärde styckena ska de upphandlande enheterna offentliggöra upphandlingsdokumenten i deras helhet på internet.
- b) Upphandlarprofilen kan innehålla de förhandsmeddelanden som avses i artikel 67.1, uppgifter om pågående inbjudningar att lämna anbud, planerade inköp, tecknade kontrakt, annullerade förfaranden samt all annan information av allmänt intresse, t.ex. kontaktpunkter, telefon- och faxnummer, post- och e-postadress. Upphandlarprofilen kan också innehålla förhandsmeddelanden som använts som anbudsinfördran, som offentliggjorts på nationell nivå i enlighet med artikel 72.

3. Format och förfaranden för överföring av meddelanden på elektronisk väg

Format och förfaranden för överföring av meddelanden på elektronisk väg som fastställs av kommissionen är tillgängliga på följande webbadress: <http://simap.eu.int>

*BILAGA X***INFORMATION SOM SKA FINNAS I MEDDELANDEN OM ATT DET FINNS ETT KVALIFICERINGSSYSTEM**

(i enlighet med artiklarna 44.4 b och 68)

1. Namn, identifikationsnummer (om det föreskrivs i nationell lagstiftning), adress med Nuts-kod, telefonnummer, faxnummer, e-postadress och webb-adress till den upphandlande enheten och, om det inte är samma uppgifter, till den avdelning från vilken ytterligare information kan erhållas.
2. Huvudsaklig verksamhet.
3. I förekommande fall, ange om kontraktet är reserverat för skyddade verkstäder eller om dess fullgörande är reserverat inom ramen för program för skyddad anställning.
4. Syftet med kvalificeringssystemet (beskrivning av de varor, tjänster eller byggentreprenader eller kategorier av dessa som ska inköpas med hjälp av detta system – CPV-koder). Nuts-kod för den plats där huvuddelen av byggentreprenaden utförs, när det gäller byggentreprenadkontrakt, eller Nuts-kod för huvudsaklig leveransplats när det gäller varu- och tjänstekontrakt.
5. De villkor som ekonomiska aktörer ska uppfylla med tanke på deras kvalificering enligt systemet och de metoder med vilka vart och ett av dessa villkor ska kontrolleras. Om beskrivningen av villkoren och kontrollmetoderna är omfattande och bygger på dokument som intresserade ekonomiska aktörer har tillgång till, räcker det med en sammanfattning av de huvudsakliga villkoren och metoderna och en hänvisning till dessa dokument.
6. Den tid kvalificeringssystemet gäller och formaliteter för förnyande av systemet.
7. Uppgift om att meddelandet fungerar som anbudsinfordran.
8. Adress från vilken ytterligare information och dokumentation om kvalificeringssystemet kan erhållas (om denna adress inte är densamma som i punkt 1).
9. Namn på och adress till det organ som är behörigt vid överklaganden eller i förekommande fall medling. Närmare uppgifter om sista dag för överklagande eller vid behov namn, adress, telefonnummer, faxnummer och e-postadress till den avdelning från vilken informationen kan erhållas.
10. Om möjligt, de kriterier som enligt artikel 82 ska användas vid tilldelning av kontrakt. Utom när det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet har fastställts enbart på grundval av priset, ska de kriterier som utgör det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet samt deras viktning, eller i förekommande fall deras prioriteringsordning, anges, om de inte framgår av specifikationerna eller inbjudan att lämna anbud eller att förhandla.
11. I tillämpliga fall, angivande av om
 - a) elektronisk inlämning av anbud eller anbudsansökningar krävs/godtas,
 - b) elektronisk beställning tillämpas,
 - c) elektronisk fakturering tillämpas,
 - d) elektronisk betalning accepteras.
12. Övriga upplysningar.

*BILAGA XI***INFORMATION SOM SKA FINNAS I MEDDELANDEN OM UPPHANDLING**

(i enlighet med artikel 69)

A. ÖPPET FÖRFARANDE

1. Namn, identifikationsnummer (om det föreskrivs i nationell lagstiftning), adress med Nuts-kod, telefonnummer, faxnummer, e-postadress och webb-adress till den upphandlande enheten och, om det inte är samma uppgifter, till den avdelning från vilken ytterligare information kan erhållas.
2. Huvudsaklig verksamhet.
3. I förekommande fall, ange om kontraktet är reserverat för skyddade verk-städer eller om dess fullgörande är reserverat inom ramen för program för skyddad anställning.
4. Art av kontrakt (varor, byggentreprenad eller tjänster samt angivande av om det gäller ett ramavtal eller ett dynamiskt inköpssystem), beskrivning (CPV-koder). I förekommande fall anges om anbudet infordras med avseende på köp, leasing, hyra eller hyrköp eller en kombination av dessa.
5. Nuts-kod för den plats där huvuddelen av byggentreprenaden utförs, när det gäller byggentreprenadkontrakt, eller Nuts-kod för huvudsaklig leveransplats när det gäller varu- och tjänstekontrakt.
6. För varor och byggentreprenader:
 - a) Art och mängd av de varor som ska levereras (CPV-koder). Ange särskilt option på kompletterande köp och, om möjligt, en uppskattning av den tid som står till förfogande för utnyttjande av optionen samt antalet eventuella förlängningar. I samband med återkommande kontrakt anges även, om möjligt, en preliminär tidsplan för ytterligare anbudsinfordringar för de varor som ska upphandlas eller art och omfattning av tjänsterna samt en allmän beskrivning av entreprenaden (CPV-koder).
 - b) Uppgift om huruvida leverantörerna kan lämna anbud på alla de efter-frågade varorna eller delar därav.

Om entreprenaden eller kontraktet i fråga om byggentreprenadkontrakt är uppdelat i flera delar ska storleksordningen på de olika delarna anges liksom möjligheten att lämna anbud på en, flera eller alla delar.

- c) För byggentreprenadkontrakt: uppgifter om syftet med entreprenaden eller kontraktet när det senare även innebär projektering.
7. För tjänster:
 - a) Art och omfattning av de varor som ska levereras. Ange särskilt option på kompletterande köp och, om möjligt, en uppskattning av den tid som står till förfogande för utnyttjande av optionen samt antalet eventuella förlängningar. I samband med återkommande kontrakt anges, om möjligt, även en preliminär tidsplan för ytterligare anbudsinfordringar för de tjänster som ska upphandlas.
 - b) Angivande av om utförandet av tjänsten enligt lagar eller författningar är förbehållet en viss yrkesgrupp.
 - c) Hänvisning till lagar och andra författningar.

▼ B

- d) Uppgift om huruvida juridiska personer ska ange namn och yrkeskvalifikationer för den personal som är ansvarig för utförandet av tjänsterna.
- e) Uppgift om huruvida tjänsteleverantörer får lämna anbud på en del av tjänsterna.
8. Om möjligt, uppgift om huruvida det är tillåtet att lämna in alternativa anbud.
9. Tidsfrister för tjänstekontraktets leverans, utförande eller varaktighet och om möjligt datum för påbörjandet.
10. E-post- eller webbadress där det ges fri, direkt, fullständig och kostnadsfri tillgång till upphandlingsdokumenten.

Uppgifter om hur tillgång till upphandlingsdokumenten kan erhållas, om fri, direkt, fullständig och kostnadsfri tillgång inte kan erhållas av skäl som anges i artikel 73.1 tredje och fjärde styckena.
11. ► **C2** a) Sista dag för mottagande av anbud när det rör sig om införandet av ett dynamiskt inköpssystem. ◀
 - b) Adress till vilken anbuden ska skickas.
 - c) Det eller de språk på vilka de ska vara avfattade.
12. a) I förekommande fall, personer som får närvara vid öppnandet av anbuden.
 - b) Dag, tid och plats för öppnandet.
13. I tillämpliga fall, de säkerheter och garantier som begärs.
14. Huvudsakliga villkor för finansiering och betalning och/eller hänvisning till de bestämmelser som innehåller villkoren.
15. I tillämpliga fall, den rättsliga form som en grupp av ekonomiska aktörer som tilldelas kontrakt ska anta.
16. Ekonomiska och tekniska minimikrav på den ekonomiska aktör som tilldelas kontraktet.
17. Den tid under vilken anbudsgivaren ska vara bunden av sitt anbud.
18. I förekommande fall, särskilda villkor för kontraktets fullgörande.
19. De kriterier som avses i artikel 82 och som ska användas vid tilldelning av kontrakt. Utom när det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet har fastställts enbart på grundval av priset, ska de kriterier som utgör det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet samt deras viktning, eller i förekommande fall deras prioriteringsordning, anges, om de inte framgår av specifikationerna.
20. I förekommande fall, datum för och hänvisning till offentliggörandet i *Europeiska unionens officiella tidning* av förhandsmeddelandet eller meddelandet om offentliggörande av detta meddelande på upphandlarprofilen för kontraktet.
21. Namn på och adress till det organ som är behörigt vid överklaganden eller i förekommande fall medling. Närmare uppgifter om sista dag för överklagande, eller vid behov namn, adress, telefonnummer, faxnummer och e-postadress till den avdelning från vilken informationen kan erhållas.

▼ B

22. Datum då den upphandlande enheten avsände meddelandet.

23. Övriga upplysningar.

B. SELEKTIVT FÖRFARANDE

1. Namn, identifikationsnummer (om det föreskrivs i nationell lagstiftning), adress med Nuts-kod, telefonnummer, faxnummer, e-postadress och webb-adress till den upphandlande enheten och, om det inte är samma uppgifter, till den avdelning från vilken ytterligare information kan erhållas.

2. Huvudsaklig verksamhet.

3. I förekommande fall, ange om kontraktet är reserverat för skyddade verkstäder eller om dess fullgörande är reserverat inom ramen för program för skyddad anställning.

4. Art av kontrakt (varor, byggtrenad eller tjänster samt angivande av om det gäller ett ramavtal), beskrivning (CPV-koder). I förekommande fall anges om anbudens infordras med avseende på köp, leasing, hyra eller hyrköp eller en kombination av dessa.

5. Nuts-kod för den plats där huvuddelen av byggtrenaden utförs, när det gäller byggtrenadkontrakt, eller Nuts-kod för huvudsaklig leveransplats när det gäller varu- och tjänstekontrakt.

6. För varor och byggtrenader:

a) Art och mängd av de varor som ska levereras (CPV-koder). Ange särskilt option på kompletterande köp och, om möjligt, en uppskattning av den tid som står till förfogande för utnyttjande av optionen samt antalet eventuella förlängningar. I samband med återkommande kontrakt anges även, om möjligt, en preliminär tidsplan för ytterligare anbudsinfordringar för de varor som ska upphandlas eller art och omfattning av tjänsterna samt en allmän beskrivning av entreprenaden (CPV-koder).

b) Uppgift om huruvida leverantörerna kan lämna anbud på alla de efterfrågade varorna eller delar därav.

Om entreprenaden eller kontraktet i fråga om byggtrenadkontrakt är uppdelat i flera delar ska storleksordningen på de olika delarna anges liksom möjligheten att lämna anbud på en, flera eller alla delar.

c) Uppgifter om syftet med entreprenaden eller kontraktet när det senare även innebär projektering.

7. För tjänster:

a) Art och omfattning av de varor som ska levereras. Ange särskilt option på kompletterande köp och, om möjligt, en uppskattning av den tid som står till förfogande för utnyttjande av optionen samt antalet eventuella förlängningar. I samband med återkommande kontrakt anges, om möjligt, även en preliminär tidsplan för ytterligare anbudsinfordringar för de tjänster som ska upphandlas.

b) Angivande av om utförandet av tjänsten enligt lagar eller författningar är förbehållet en viss yrkesgrupp.

c) Hänvisning till lagar och andra författningar.

▼ B

- d) Uppgift om huruvida juridiska personer ska ange namn och yrkeskvalifikationer för den personal som är ansvarig för utförandet av tjänsterna.
 - e) Uppgift om huruvida tjänsteleverantörer får lämna anbud på en del av tjänsterna.
8. Om möjligt, uppgift om huruvida det är tillåtet att lämna in alternativa anbud.
 9. Tidsfrister för leverans eller utförande eller kontraktets varaktighet och om möjligt datum för påbörjandet.
 10. I tillämpliga fall, den rättsliga form som en grupp av ekonomiska aktörer som tilldelas kontrakt ska anta.
 11. a) Sista dag för mottagande av begäran om deltagande.
 - b) Adress till vilken begäran ska skickas.
 - c) Det eller de språk på vilka den ska vara avfattad.
 12. Sista dag för avsändande av inbjudan att lämna anbud.
 13. I tillämpliga fall, de säkerheter och garantier som begärs.
 14. Huvudsakliga villkor för finansiering och betalning och/eller hänvisning till de bestämmelser som innehåller villkoren.
 15. Upplysningar om den ekonomiska aktörens ställning och de ekonomiska och tekniska minimikrav som vederbörande ska uppfylla.
 16. De kriterier som avses i artikel 82 och som ska användas vid tilldelning av kontrakt. Utom när det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet har fastställts enbart på grundval av priset, ska de kriterier som utgör det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet samt deras viktning, eller i förekommande fall deras prioriteringsordning, anges, om de inte framgår av specifikationerna eller inbjudan att lämna anbud.
 17. I förekommande fall, särskilda villkor för kontraktets fullgörande.
 18. I förekommande fall, datum för och hänvisning till offentliggörandet i *Europeiska unionens officiella tidning* av förhandsmeddelandet eller meddelandet om offentliggörande av detta meddelande på upphandlarprofilen för kontraktet.
 19. Namn på och adress till det organ som är behörigt vid överklaganden eller i förekommande fall medling. Närmare uppgifter om sista dag för överklagande eller vid behov namn, adress, telefonnummer, faxnummer och e-postadress till den avdelning från vilken informationen kan erhållas.
 20. Datum då den upphandlande enheten avsänt meddelandet.
 21. Övriga upplysningar.

C. FÖRHANDLAT FÖRFARANDE

1. Namn, identifikationsnummer (om det föreskrivs i nationell lagstiftning), adress med Nuts-kod, telefonnummer, faxnummer, e-postadress och webbadress till den upphandlande enheten och, om det inte är samma uppgifter, till den avdelning från vilken ytterligare information kan erhållas.
2. Huvudsaklig verksamhet.

▼B

3. I förekommande fall, ange om kontraktet är reserverat för skyddade verkstäder eller om dess fullgörande är reserverat inom ramen för program för skyddad anställning.
4. Art av kontrakt (varor, byggtreprenad eller tjänster samt angivande av om det gäller ett ramavtal), beskrivning (CPV-koder). I förekommande fall anges om anbuden infordras med avseende på köp, leasing, hyra eller hyrköp eller en kombination av dessa.
5. Nuts-kod för den plats där huvuddelen av byggtreprenaden utförs, när det gäller byggtreprenadkontrakt, eller Nuts-kod för huvudsaklig leveransplats när det gäller varu- och tjänstekontrakt.
6. För varor och byggtreprenader:
 - a) Art och mängd av de varor som ska levereras (CPV-koder). Ange särskilt option på kompletterande köp och, om möjligt, en uppskattning av den tid som står till förfogande för utnyttjande av optionen samt antalet eventuella förlängningar. I samband med återkommande kontrakt anges även, om möjligt, en preliminär tidsplan för ytterligare anbudsinfordringar för de varor som ska upphandlas eller art och omfattning av tjänsterna samt en allmän beskrivning av entreprenaden (CPV-koder).
 - b) Uppgift om huruvida leverantörerna kan lämna anbud på alla de efterfrågade varorna eller delar därav.

Om entreprenaden eller kontraktet i fråga om byggtreprenadkontrakt är uppdelat i flera delar ska storleksordningen på de olika delarna anges liksom möjligheten att lämna anbud på en, flera eller alla delar.
 - c) För byggtreprenadkontrakt: uppgifter om syftet med entreprenaden eller kontraktet när det senare även innebär projektering.
7. För tjänster:
 - a) Art och omfattning av de tjänster som ska levereras. Ange särskilt option på kompletterande köp och, om möjligt, en uppskattning av den tid som står till förfogande för utnyttjande av optionen samt antalet eventuella förlängningar. I samband med återkommande kontrakt anges, om möjligt, även en preliminär tidsplan för ytterligare anbudsinfordringar för de tjänster som ska upphandlas.
 - b) Angivande av om utförandet av tjänsten enligt lagar eller författningar är förbehållet en viss yrkesgrupp.
 - c) Hänvisning till lagar och andra författningar.
 - d) Uppgift om huruvida juridiska personer ska ange namn och yrkeskvalifikationer för den personal som är ansvarig för utförandet av tjänsterna.
 - e) Uppgift om huruvida tjänsteleverantörer får lämna anbud på en del av tjänsterna i fråga.
8. Om möjligt, uppgift om huruvida det är tillåtet att lämna in alternativa anbud.
9. Tidsfrister för leverans eller utförande eller kontraktets varaktighet och om möjligt datum för påbörjandet.
10. I tillämpliga fall, den rättsliga form som en grupp av ekonomiska aktörer som tilldelas kontrakt ska anta.

▼ B

11. a) Sista dag för mottagande av begäran om deltagande.
 - b) Adress till vilken begäran ska skickas.
 - c) Det eller de språk som dessa ska vara avfattade på.
12. I förekommande fall, begärda säkerheter eller garantier.
13. Huvudsakliga villkor för finansiering och betalning och/eller hänvisning till de bestämmelser som innehåller villkoren.
14. Upplysningar om den ekonomiska aktörens ställning och de ekonomiska och tekniska minimikrav som vederbörande ska uppfylla.
15. De kriterier som avses i artikel 82 och som ska användas vid tilldelning av kontrakt. Utom när det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet har fastställts enbart på grundval av priset, ska de kriterier som utgör det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet samt deras viktning, eller i förekommande fall deras prioritetsordning, anges, om de inte framgår av specifikationerna eller inbjudan att förhandla.
16. I förekommande fall, namn på och adress till de ekonomiska aktörer som den upphandlande enheten redan utsett.
17. I förekommande fall, särskilda villkor för kontraktets fullgörande.
18. I förekommande fall, datum för och hänvisning till offentliggörandet i *Europeiska unionens officiella tidning* av förhandsmeddelandet eller meddelandet om offentliggörande av detta meddelande på upphandlarprofilen för kontraktet.
19. Namn på och adress till det organ som är behörigt vid överklaganden eller i förekommande fall medling. Närmare uppgifter om sista dag för överklagande eller vid behov namn, adress, telefonnummer, faxnummer och e-postadress till den avdelning från vilken informationen kan erhållas.
20. Datum då den upphandlande enheten avsände meddelandet.
21. Övriga upplysningar.

▼B*BILAGA XII***INFORMATION SOM SKA FINNAS I MEDDELANDEN OM
TILLDELNING AV KONTRAKT**

(i enlighet med artikel 70)

I. Information som ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning* ⁽¹⁾.

1. Namn, identifikationsnummer (om det föreskrivs i nationell lagstiftning), adress med Nuts-kod, telefonnummer, faxnummer, e-postadress och webb-adress till den upphandlande enheten och, om det inte är samma uppgifter, till den avdelning från vilken ytterligare information kan erhållas.
2. Huvudsaklig verksamhet.
3. Art av kontrakt (varor, byggtreprenader eller tjänster och CPV-koder samt angivande av om det gäller ett ramavtal).
4. Åtminstone en kort beskrivning av art och mängd/omfattning av de varor, byggtreprenader eller tjänster som ska levereras.
5. a) Form av anbudsinfordran (meddelande om att det finns ett kvalificerings-system, förhandsmeddelande, inbjudan att lämna anbud).
b) Datum för och hänvisning till offentliggörandet av meddelandet i *Europeiska unionens officiella tidning*.
c) Om kontrakt tilldelats utan föregående anbudsinfordran: de relevanta bestämmelserna enligt artikel 50.
6. Upphandlingsförfarande (öppet, selektivt eller förhandlat).
7. Antal mottagna anbud, med uppgift om
 - a) antal mottagna anbud från ekonomiska aktörer som är små och medelstora företag,
 - b) antal mottagna anbud från utlandet,
 - c) antal anbud som har mottagits elektroniskt.Vid flera tilldelade kontrakt (delkontrakt, flera ramavtal) ska dessa uppgifter lämnas för varje tilldelat kontrakt.
8. Datum för ingående av kontraktet/kontrakten eller ramavtalet/ramavtalen efter beslutet om att tilldela eller ingå det/dem.
9. Priset vid förmånliga inköp enligt artikel 50 h.
10. För varje tilldelat kontrakt: namn, adress med Nuts-kod, telefonnummer, faxnummer, e-postadress och webbadress till den utvalda anbudsgivaren, inklusive
 - a) uppgift om huruvida den utvalda anbudsgivaren är ett litet eller medelstort företag,
 - b) uppgift om huruvida kontraktet har tilldelats ett konsortium.

11. Ange i förekommande fall om ett kontrakt har blivit eller eventuellt kan bli utlagt på underleverantörer.

12. Erlagt pris eller högsta och lägsta anbud som har beaktats vid tilldelningen av kontraktet.

⁽¹⁾ Uppgifterna i rubrikerna 6, 9 och 11 ska betraktas som upplysningar som inte ska publiceras när den upphandlande enheten anser att en publicering skulle skada ett känsligt kommersiellt intresse.

▼B

13. Namn på och adress till det organ som är behörigt vid överklaganden eller i förekommande fall medling. Närmare uppgifter om sista dag för överklagande eller vid behov namn, adress, telefonnummer, faxnummer och e-postadress till den avdelning från vilken denna information kan erhållas.
 14. Valfria upplysningar:
 - Värde och andel av kontraktet som har blivit eller eventuellt kan bli utlagt på tredje man.
 - Kriterier för tilldelning av kontrakt.
- II. Information som inte är avsedd att offentliggöras.**
15. Antal tilldelade kontrakt (när ett kontrakt har delats mellan flera leverantörer).
 16. Värdet av varje tilldelat kontrakt.
 17. Varornas eller tjänsternas ursprungsland (ursprung inom eller utom EU, i det senare fallet med angivande av tredjeländ).
 18. Vilka tilldelningskriterier tillämpades?
 19. Tilldelades kontraktet en anbudsgivare som föreslagit alternativ enligt artikel 64.1?
 20. Förkastades några anbud enligt artikel 84 på grund av att de var onormalt låga?
 21. Datum då den upphandlande enheten avsänt meddelandet.

*BILAGA XIII***INNEHÅLL I DE INBJUDNINGAR ATT LÄMNA ANBUD, DELTA I DIALOGEN, FÖRHANDLA ELLER BEKRÄFTA INTRESSE SOM FÖRESKRIVS I ARTIKEL 74**

1. Inbjudan att lämna anbud, delta i dialogen eller förhandla enligt artikel 74 ska åtminstone innehålla följande:
 - a) Sista dag för mottagande av anbud samt uppgift om till vilken adress anbudet ska skickas och på vilket eller vilka språk de ska avfattas.

Om upphandlingen genomförs genom en konkurrenspräglad dialog eller ett innovationspartnerskap, ska dock dessa upplysningar inte ingå i inbjudan att förhandla, utan anges i inbjudan att lämna anbud.
 - b) Vid konkurrenspräglad dialog, uppgift om vilken dag och på vilken adress som samrådet ska börja och om vilket eller vilka språk som ska användas.
 - c) Hänvisning till offentliggjord anbudsinfördran.
 - d) Uppgift om vilka handlingar som eventuellt ska bifogas.
 - e) Tilldelningskriterier, om de inte redovisas i meddelandet om att det finns ett kvalificeringssystem vilket används som anbudsinfördran.
 - f) Viktningen av kriterierna för tilldelning av kontrakt eller, i förekommande fall, prioritetsordningen för kriterierna, om dessa upplysningar inte redovisas i meddelandet om upphandling, meddelandet om att det finns ett kvalificeringssystem eller specifikationerna.
2. Om anbudsinfördran görs genom ett förhandsmeddelande ska den upphandlande enheten senare inbjuda samtliga anbudssökande att bekräfta sitt intresse utifrån mer detaljerade upplysningar om det berörda kontraktet och först därefter välja anbudsgivare eller förhandlingspartner.

Inbjudan ska innehålla åtminstone följande upplysningar:

- a) Typ och mängd/omfattning, även varje option på ytterligare kontrakt och om möjligt en uppskattning av den tid som står till förfogande för utnyttjande av optionen. När det gäller kontrakt som kan förnyas, typ och mängd/omfattning samt, om möjligt, beräknad tidpunkt för kommande meddelanden om upphandling av byggentreprenader, varor eller tjänster som ska upphandlas.
- b) Slag av förfarande: selektivt eller förhandlat.
- c) Om tillämpligt, dag då varorna ska levereras eller byggentreprenaden eller tjänsteleveransen ska påbörjas eller avslutas.
- d) Om elektronisk tillgång inte kan erbjudas, inlämningsadress och sista dag för begäran om upphandlingsdokument samt uppgift om på vilket eller vilka språk begäran ska avfattas.
- e) Adress till den upphandlande enheten.
- f) Ekonomiska eller tekniska krav, ekonomiska garantier och upplysningar som krävs från de ekonomiska aktörerna.
- g) Typ av kontrakt som inbjudan att lämna anbud syftar till: köp, leasing, hyra eller hyrköp eller en kombination av dessa.
- h) Kriterier för tilldelning av kontrakt samt inbördes viktning eller, i förekommande fall, kriteriernas prioritetsordning, om dessa upplysningar inte redovisas i förhandsmeddelandet, specifikationerna, inbjudan att lämna anbud eller inbjudan att förhandla.

▼B*BILAGA XIV***FÖRTECKNING ÖVER INTERNATIONELLA SOCIALA OCH MILJÖRELATERADE KONVENTIONER SOM AVSES I ARTIKEL 36.2**

- ILO:s konvention nr 87 om föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten
- ILO:s konvention nr 98 om tillämpning av principerna för organisationsrätten och den kollektiva förhandlingsrätten
- ILO:s konvention nr 29 om tvångs- eller obligatoriskt arbete
- ILO:s konvention nr 105 om avskaffande av tvångsarbete
- ILO:s konvention nr 138 om minimiålder för tillträde till arbete
- ILO:s konvention nr 111 om diskriminering i fråga om anställning och yrkesutövning
- ILO:s konvention nr 100 om lika lön för män och kvinnor för arbete av lika värde
- ILO:s konvention nr 182 om avskaffande av de värsta formerna av barnarbete
- Wienkonventionen för skydd av ozonskiktet och dess Montrealprotokoll om ämnen som bryter ned ozonskiktet
- Baselkonventionen om kontroll av gränsöverskridande transporter och slutligt omhändertagande av farligt avfall (Baselkonventionen)
- Stockholmskonventionen om långlivade organiska föroreningar (Stockholmskonventionen)
- Rotterdamkonventionen om förfarandet med förhandsgodkännande sedan information lämnats för vissa farliga kemikalier och bekämpningsmedel i internationell handel (Unep/FAO) (PIC-konventionen), Rotterdam, 10.9.1998 och dess tre regionala protokoll.

▼B

BILAGA XV

**FÖRTECKNING ÖVER DE UNIONSRÄTTSAKTER SOM AVSES I
ARTIKEL 83.3**

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/33/EG

*BILAGA XVI***INFORMATION SOM SKA FINNAS I MEDDELANDEN OM
ÄNDRINGAR AV ETT KONTRAKT UNDER DESS LÖPTID**

(i enlighet med artikel 89.1)

1. Namn, identifikationsnummer (om det föreskrivs i nationell lagstiftning), adress med Nuts-kod, telefonnummer, faxnummer, e-postadress och webb-adress till den upphandlande enheten och, om det inte är samma uppgifter, till den avdelning från vilken ytterligare information kan erhållas.
2. Huvudsaklig verksamhet.
3. CPV-koder.
4. Nuts-kod för den plats där huvuddelen av byggentreprenaden utförs, när det gäller byggentreprenader, eller Nuts-kod för huvudsaklig leveransplats när det gäller varor och tjänster.
5. Beskrivning av upphandlingen före och efter ändringen: byggentreprenadens art och omfattning, varornas art och mängd eller värde, tjänsternas art och omfattning.
6. I förekommande fall, prishöjning på grund av ändringen.
7. Beskrivning av de omständigheter som har gjort ändringen nödvändig.
8. Datum för beslut om tilldelning av kontrakt.
9. I förekommande fall: namn, adress med Nuts-kod, telefonnummer, faxnummer, e-postadress och webbadress till den nya ekonomiska aktören/aktörerna.
10. Upplysning om huruvida kontraktet är knutet till ett projekt och/eller program som finansieras genom unionsmedel.
11. Namn på och adress till det behöriga prövningsorganet och i tillämpliga fall det organ som ansvarar för medling. Närmare uppgifter om sista dag för prövningsförfaranden eller vid behov namn, adress, telefonnummer, faxnummer och e-postadress till den avdelning från vilken informationen kan erhållas.

BILAGA XVII

TJÄNSTER SOM AVSES I ARTIKEL 91

CPV-kod	Beskrivning
75200000-8; 75231200-6; 75231240-8; 79611000-0; 79622000-0 [Tillhandahållande av hemtjänstpersonal]; 79624000-4 [Förmedling av vårdpersonal] och 79625000-1 [Förmedling av läkare] från 85000000-9 till 85323000-9; 98133100-5, 98133000-4, 98200000-5 och 98500000-8 [Privata hushåll med anställd personal] och 98513000-2 till 98514000-9 [Arbetskrafttjänster för hushåll, Bemanningstjänster för enskilda, Tjänster utförda av kontorspersonal för enskilda, Tillfällig personal för hushåll och Hemtjänst]	Hälsovård, socialtjänst och närbesläktade tjänster
85321000-5 och 85322000-2, 75000000-6 [Offentlig förvaltning, försvar och socialförsäkringstjänster], 75121000-0, 75122000-7, 75124000-1; från 79950000-5 till 79952000-7; från 80000000-4 Undervisning och utbildning till 80660000-8; från 92000000-1 till 92700000-8 79950000-8 [Tjänster för organisering av utställningar, mässor och kongresser], 79951000-5 [Organisering av seminarier], 79952000-2 [Evenemang], 79952100-3 [Anordnande av kulturevenemang], 79953000-9 [Festivalarrangemang], 79954000-6 [Festarrangemang], 79955000-3 [Anordnande av modevisningar], 79956000-0 [Anordnande av mässor och utställningar]	Administration inom socialtjänsten, utbildningsadministration, hälsovårdsförvaltning och administration avseende kultur
75300000-9	Obligatorisk socialförsäkring ⁽¹⁾
75310000-2, 75311000-9, 75312000-6, 75313000-3, 75313100-4, 75314000-0, 75320000-5, 75330000-8, 75340000-1	Bidragstjänster
98000000-3, 98120000-0; 98132000-7, 98133110-8 och 98130000-3	Andra samhällliga och personliga tjänster, inklusive fackföreningstjänster, tjänster utförda av politiska organisationer, tjänster tillhandahållna av ungdomsorganisationer och andra medlemsorganisationstjänster
98131000-0	Tjänster i samband med religionsutövande
55100000-1 till 55410000-7; 55521000-8 till 55521200-0 [55521000-8 Catering för privata hushåll, 55521100-9 Hemkörning av mat, 55521200-0 Måltidsleveranser] 55510000-8 [Matsalstjänster], 55511000-5 [Matsalstjänster och övrig kafeteri verksamhet för särskild kundgrupp], 55512000-2 [Drift av matsal], 55523100-3 [Servering av skolmåltider], 55520000-1 [Catering], 55522000-5 [Catering för transportföretag], 55523000-2 [Catering för övriga företag eller övriga institutioner], 55524000-9 [Skolbespising]	Hotell- och restaurangtjänster
79100000-5 till 79140000-7; 75231100-5;	Juridiska tjänster, i den mån de inte är undantagna enligt artikel 21 c
75100000-7 till 75120000-3; 75123000-4; 75125000-8 till 75131000-3	Övrig statsförvaltning och statliga tjänster
75200000-8 till 75231000-4	Samhällstjänster

▼ **B**

CPV-kod	Beskrivning
75231210-9 till 75231230-5; 75240000-0 till 75252000-7; 794300000-7; 98113100-9	Fängelserelaterade tjänster, tjänster för allmän säkerhet och räddningstjänster, i den mån de inte är undantagna enligt artikel 21 h
79700000-1 till 79721000-4 [Undersöknings- och säkerhetstjänster, Säkerhetstjänster, Larmövervakningstjänster, Vaktjänster, Övervakningstjänster, Eftersökning, Uppspårning av försvunna, Patrullering, Utfärdande av ID-kort, Utredning och Detektivtjänster] 79722000-1 [Grafologi], 79723000-8 [Avfallsanalys]	Undersöknings- och säkerhetstjänster
98900000-2 [Tjänster tillhandahållna av exterritoriala organisationer och organ] och 98910000-5 [Särskilda tjänster för internationella organisationer och organ]	Internationella tjänster
64000000-6 [Post- och telekommunikationstjänster], 64100000-7 [Post- och budtjänster], 64110000-0 [Postgång], 64111000-7 [Posttjänster för tidningar och tidskrifter], 64112000-4 [Posttjänster för brev], 64113000-1 [Posttjänster för paket], 64114000-8 [Postkassörstjänster], 64115000-5 [Förhyrning av postbox], 64116000-2 [Poste restante-tjänster], 64122000-7 [Internpost]	Posttjänster
50116510-9 [Regummering av däck], 71550000-8 [Smedtjänster]	Diverse tjänster

(¹) Dessa tjänster omfattas inte av detta direktiv om de är organiserade i form av icke-ekonomiska tjänster av allmänt intresse. Medlemsstaterna är fria att organisera tillhandahållandet av obligatoriska sociala tjänster och andra tjänster som tjänster av allmänt intresse eller som icke-ekonomiska tjänster av allmänt intresse.

*BILAGA XVIII***INFORMATION SOM SKA FINNAS I MEDDELANDEN OM KONTRAKT FÖR SOCIALA OCH ANDRA SÄRSKILDA TJÄNSTER**

(i enlighet med artikel 92)

Del A Meddelande om upphandling

1. Namn, identifikationsnummer (om det föreskrivs i nationell lagstiftning), adress med Nuts-kod, telefonnummer, faxnummer, e-postadress och webbadress till den upphandlande enheten eller, i förekommande fall, till den avdelning från vilken ytterligare information kan erhållas.
2. Huvudsaklig verksamhet.
3. Beskrivning av de tjänster eller kategorier av dessa, och i förekommande fall, de underordnade byggentreprenader eller varor som ska inköpas, däribland upplysning om omfattning eller värde, CPV-koder.
4. Nuts-kod för den plats där huvuddelen av tjänsterna utförs.
5. I förekommande fall, ange om kontraktet är reserverat för skyddad sysselsättning eller om dess fullgörande är reserverat inom ramen för program för skyddad anställning.
6. De huvudvillkor som ekonomiska aktörer ska uppfylla för att kunna delta, eller, i förekommande fall, den elektroniska adress där ytterligare information kan erhållas.
7. Tidsfrister för att kontakta den upphandlande enheten när det gäller deltagande.
8. Övriga upplysningar.

Del B Förhandsmeddelande

1. Den upphandlande enhetens namn, identifikationsnummer (när sådant föreskrivs i den nationella lagstiftningen), adress inklusive Nuts-kod, e-postadress och webbadress.
2. Kortfattad beskrivning av den berörda upphandlingen inbegripet CPV-koder.
3. Så långt det redan är känt:
 - a) Nuts-kod för den plats där huvuddelen av byggentreprenaden utförs, när det gäller byggentreprenader, eller Nuts-kod för huvudsaklig leveransplats när det gäller varor och tjänster.
 - b) Tidsfrister för leverans eller tillhandahållande av varor, byggentreprenader och tjänster och kontraktets längd.
 - c) Villkor för deltagande, inbegripet följande:

I förekommande fall, uppgift om huruvida det rör sig om ett kontrakt som är reserverat för skyddad sysselsättning eller ett kontrakt som ska fullgöras inom ramen för program för skyddad anställning.

I förekommande fall, uppgift om huruvida utförandet av tjänsten enligt lag eller annan författning är förbehållet en bestämd yrkeskategori.
 - d) Kortfattad beskrivning av de viktigaste grunddragen i det tilldelningsförfarande som ska tillämpas.
4. Uppgift om att intresserade ekonomiska aktörer ska meddela den upphandlande enheten sitt intresse för kontraktet eller kontrakten och sista datum för mottagande av intresseanmälningar samt den adress som intresseanmälningar ska skickas till.

▼B**Del C Meddelande om att det finns ett kvalificeringssystem**

1. Den upphandlande enhetens namn, identifikationsnummer (när sådant föreskrivs i den nationella lagstiftningen), adress inklusive Nuts-kod, e-postadress och webbadress.
2. Kortfattad beskrivning av den berörda upphandlingen inbegripet CPV-koder.
3. Så långt det redan är känt:
 - a) Nuts-kod för den plats där huvuddelen av byggentreprenaden utförs, när det gäller byggentreprenader, eller Nuts-kod för huvudsaklig leveransplats när det gäller varor och tjänster.
 - b) Tidsfrister för leverans eller tillhandahållande av varor, byggentreprenader och tjänster och kontraktets längd.
 - c) Villkor för deltagande, inbegripet följande:

I förekommande fall, uppgift om huruvida det rör sig om ett kontrakt som är reserverat för skyddad sysselsättning eller ett kontrakt som ska fullgöras inom ramen för program för skyddad anställning.

I förekommande fall, uppgift om huruvida utförandet av tjänsten enligt lag eller annan författning är förbehållet en bestämd yrkeskategori.
 - d) Kortfattad beskrivning av de viktigaste grunddragen i det tilldelningsförfarande som ska tillämpas.
4. Uppgift om att intresserade ekonomiska aktörer ska meddela den upphandlande enheten sitt intresse för kontraktet eller kontrakten och sista datum för mottagande av intresseanmälningar samt den adress som intresseanmälningar ska skickas till.
5. Den tid kvalificeringssystemet gäller och formaliteter för förnyande av systemet.

Del D Meddelande om tilldelning av kontrakt

1. Namn, identifikationsnummer (om det föreskrivs i nationell lagstiftning), adress med Nuts-kod, telefonnummer, faxnummer, e-postadress och webbadress till den upphandlande enheten och, om det inte är samma uppgifter, till den avdelning från vilken ytterligare information kan erhållas.
2. Huvudsaklig verksamhet.
3. Åtminstone en kort beskrivning av art och omfattning av de tjänster, och i förekommande fall, de underordnade byggentreprenader eller varor som ska levereras.
4. Hänvisning till offentliggörandet av meddelandet i *Europeiska unionens officiella tidning*.
5. Antal mottagna anbud.
6. Namn och adress till den eller de ekonomiska aktörer som utsetts.
7. Övriga upplysningar.

*BILAGA XIX***INFORMATION SOM SKA FINNAS I MEDDELANDEN OM
PROJEKTTÄVLINGAR**

(i enlighet med artikel 96.1)

1. Namn, identifikationsnummer (om det föreskrivs i nationell lagstiftning), adress med Nuts-kod, telefonnummer, faxnummer, e-postadress och webb-adress till den upphandlande enheten och, om det inte är samma uppgifter, till den avdelning från vilken ytterligare information kan erhållas.
2. Huvudsaklig verksamhet.
3. Projektbeskrivning (CPV-koder).
4. Typ av projekttävling: öppen eller selektiv.
5. Vid en öppen projekttävling: slutdatum för mottagande av bidrag.
6. Vid en selektiv projekttävling:
 - a) Planerat antal deltagare eller största och minsta antal deltagare.
 - b) I tillämpliga fall, namn på redan utvalda deltagare.
 - c) Kriterier för att välja ut deltagare.
 - d) Slutdatum för mottagande av begäran om deltagande.
7. I tillämpliga fall, uppgift om när deltagande är förbehållet en viss yrkeskategori.
8. Kriterier för bedömning av bidragen.
9. I tillämpliga fall, namn på utvalda juryledamöter.
10. Uppgift om huruvida jurybeslut är bindande för myndigheten.
11. I tillämpliga fall, antal och värde av de priser som delas ut.
12. I tillämpliga fall, uppgifter angående ersättning till samtliga deltagare.
13. Uppgift om huruvida prisvinnarna är berättigade att tilldelas eventuella följd-kontrakt.
14. Namn på och adress till det organ som är behörigt vid överklaganden eller i förekommande fall medling. Närmare uppgifter om sista dag för överkla-gande eller vid behov namn, adress, telefonnummer, faxnummer och e-postadress till den avdelning från vilken denna information kan erhållas.
15. Datum då meddelandet avsänts.
16. Övriga upplysningar.

▼B*BILAGA XX***INFORMATION SOM SKA FINNAS I MEDDELANDEN OM
RESULTATEN AV PROJEKTTÄVLINGAR**

(i enlighet med artikel 96.1)

1. Namn, identifikationsnummer (om det föreskrivs i nationell lagstiftning), adress med Nuts-kod, telefonnummer, faxnummer, e-postadress och webb-adress till den upphandlande enheten och, om det inte är samma uppgifter, till den avdelning från vilken ytterligare information kan erhållas.
2. Huvudsaklig verksamhet.
3. Projektbeskrivning (CPV-koder).
4. Totalt antal deltagare.
5. Antal utländska deltagare.
6. Vinnare av tävlingen.
7. I förekommande fall, priset/priserna.
8. Övriga upplysningar.
9. Hänvisning till meddelandet om projekttävling.
10. Namn på och adress till det organ som är behörigt vid överklaganden eller i förekommande fall medling. Närmare uppgifter om sista dag för överklagande eller vid behov namn, adress, telefonnummer, faxnummer och e-postadress till den avdelning från vilken denna information kan erhållas.
11. Datum då meddelandet avsänts.

BILAGA XXI

JÄMFÖRELSETABELL

Detta direktiv	Direktiv 2004/17/EG
Artikel 1	—
Artikel 2, första meningen	Artikel 1.1
Artikel 2, led 1	Artikel 1.2, led a
Artikel 2, led 2	Artikel 1. 2, led b, första meningen
Artikel 2, led 3	Artikel 1.2, led b, andra meningen
Artikel 2, led 4	Artikel 1.2, led c
Artikel 2, led 5	Artikel 1.2, led d, första stycket
Artikel 2, led 6	Artikel 1.7, första och andra styckena
Artikel 2, led 7	Artikel 1.7, tredje stycket
Artikel 2, led 8	Artikel 1.7, tredje stycket
Artikel 2, led 6	Artikel 34.1
Artikel 2, led 10	Artikel 1.8
Artikel 2, led 11	—
Artikel 2, led 12	Artikel 1.8
Artikel 2, led 13	—
Artikel 2, led 14	Artikel 1.11
Artikel 2, led 15	Artikel 1.12
Artikel 2, led 16	—
Artikel 2, led 17	Artikel 1.10
Artikel 2, led 18	—
Artikel 2, led 19	—
Artikel 2, led 20	—
Artikel 3.1	Artikel 2.1, led a, första stycket
Artikel 3.2	—
Artikel 3.3	—
Artikel 3.4	Artikel 2. 1, led a, andra stycket
Artikel 4.1	Artikel 2.2
Artikel 4.2	Artikel 2.1, led b

▼ **B**

Detta direktiv	Direktiv 2004/17/EG
Artikel 4.3, första stycket	Artikel 2.3
Artikel 4.3, andra och tredje styckena	—
Artikel 4.4	—
Artikel 5.1	—
Artikel 5.2, första stycket	—
Artikel 5.2, andra stycket	Artikel 1.2, led d, andra och tredje styckena
Artikel 5.3	—
Artikel 5.4, första and andra styckena	—
Artikel 5.4, tredje stycket	—
Artikel 5.5	—
Artikel 6.1, första and andra styckena	—
Artikel 6.1, tredje stycket	Artikel 9.1, andra stycket
Artikel 6.2	Artikel 9.1, första stycket
Artikel 6.3, led a	Artikel 9.2
Artikel 6.3, led b	—
Artikel 6.3, led c	Artikel 9.3
Artikel 7	Artikel 3.1 och 3.3, artikel 4.1; artikel 7, led a
Artikel 8	Artikel 3.1 och 3.2
Artikel 9.1	Artikel 3.3
Artikel 9.2	Artikel 3.4
Artikel 10	Artikel 4
Artikel 11	Artikel 5.1
—	Artikel 5.2
Artikel 12	Artikel 7, led b
Artikel 13.1	Artikel 6.1 och 6.2 c in fine
Artikel 13.2, led a	Artikel 6.2, led a
Artikel 13.2, led b	Artikel 6.2, led b

▼B

Detta direktiv	Direktiv 2004/17/EG
Artikel 13.2, led c, leden i och ii	Artikel 6.2, led c, första and tredje strecksatserna
—	Artikel 6.2, led c, andra, fjärde, femte och sjätte strecksatserna
Artikel 14, led a	Artikel 7, led a
Artikel 14, led b	Artikel 7, led a
—	Artikel 8
—	Bilaga I - X
Artikel 15	Artiklarna 16 och 61
Artikel 16.1	Artikel 17.1; artikel 17.8
Artikel 16.2	—
Artikel 16.6	Artikel 17.2; artikel 17.8
Artikel 16.4	—
Artikel 16.5	Artikel 17.3
Artikel 16.6	—
Artikel 16.7	Artikel 17.4 och 17.5
Artikel 16.8	Artikel 17. 6a, första och andra styckena
Artikel 16.9	Artikel 17.6b, första och andra styckena
Artikel 16.10	Artikel 17.6a, tredje stycket och 17.6b, tredje stycket
Artikel 16.11	Artikel 17.7
Artikel 16.12	Artikel 17.9
Artikel 16.13	Artikel 17.10
Artikel 16.14	Artikel 17.11
Artikel 17	Artikel 69
Artikel 18.1	Artikel 19.1
Artikel 18.2	Artikel 19.2
Artikel 19.1	Artikel 20.1; artikel 62, led 1
Artikel 19.2	Artikel 20.2

▼B

Detta direktiv	Direktiv 2004/17/EG
Artikel 20	Artikel 22; artikel 62, led 1
Artikel 21, led a	Artikel 24, led a
Artikel 21, led b	Artikel 24, led b
Artikel 21, led c	—
Artikel 21, led d	Artikel 24, led c
Artikel 21, led e	—
Artikel 21, led f	Artikel 24, led d
Artikel 21, led g	—
Artikel 21, led h	—
Artikel 21, led i	—
Artikel 22	Artikel 25
Artikel 23	Artikel 26
Artikel 24.1	Artikel 22a
Artikel 24.2	Artikel 21; artikel 62, led 1
Artikel 24.3	Artikel 21; artikel 62, led 1
Artikel 25	—
Artikel 26	—
Artikel 27.1	Artikel 22a in fine, artikel 12 i directive 2009/81/EG
Artikel 27.2	—
Artikel 28	—
Artikel 29.1	Artikel 23.1
Artikel 29.2	Artikel 23.1
Artikel 29.3	Artikel 23.2
Artikel 29.4	Artikel 23.3, leden a - c
Artikel 29.5	Artikel 23.3, andra stycket
Artikel 29.6	Artikel 23.3, tredje stycket
Artikel 30	Artikel 23.4
Artikel 31	Artikel 23.5
Artikel 32	Artikel 24, led e
Artikel 33.1 och 33.2	Artikel 27

▼ **B**

Detta direktiv	Direktiv 2004/17/EG
Artikel 33.3	—
Artikel 34.1, första och andra meningarna	Artikel 30.1; artikel 62, led 2
Artikel 34.1, tredje meningen	—
Artikel 34.1, fjärde meningen	Artikel 30.2, skäl 41
Artikel 34.2, första stycket	Artikel 30.2
Artikel 34.2, andra stycket	—
Artikel 34.3	Artikel 30.3
Artikel 35.1	Artikel 30.4, första stycket; 30.5, första och andra styckena
Artikel 35.2	Artikel 30, 5, första och andra stycket
Artikel 35.3	Artikel 30, 4, andra stycket; 30.5, fjärde stycket; Artikel 62, led 2
—	Artikel 30.4, tredje stycket
Artikel 35.4	—
Artikel 35.5	Artikel 30.6, andra stycket
Artikel 35.6	Artikel 30.6, tredje och fjärde styckena
Artikel 36.1	Artikel 10
Artikel 36.2	—
Artikel 37	Artikel 11
Artikel 38.1	Artikel 28, första stycket
Artikel 38.2	Artikel 28, andra stycket
Artikel 39	Artikel 13
Artikel 40.1	Artikel 48.1, 48.2 och 48.4; Artikel 64.1
Artikel 40.2	—
Artikel 40.3	Artikel 48.3; Artikel 64.2
Artikel 40.4	—
Artikel 40.5	—
Artikel 40.6	Artikel 48.5 och 48.6; artikel 64.3
Artikel 40.7, första stycket	Artikel 70.2, led f och andra stycket

▼B

Detta direktiv	Direktiv 2004/17/EG
Artikel 40.7, andra och tredje styckena	
Artikel 41.1	Artikel 1.13
Artikel 41.2	Artikel 70.2, leden c och d; artikel 70.2, andra stycket
Artikel 42	—
Artikel 43	Artikel 12
Artikel 44.1	Artikel 40.1 och 40.2
Artikel 44.1a	Artikel 40.2
Artikel 44.1b	—
Artikel 44.2	Artikel 42.1 och 42.3, led b
Artikel 44.3	Början av artikel 40.3
Artikel 45.1, första stycket	Artikel 1.9, led a
Artikel 45.1, andra och tredje styckena	Artikel 45.2
Artikel 45.2	Artikel 45.4
Artikel 45.3	—
Artikel 45.4	—
Artikel 46	Artikel 1.9, led b; artikel 45.3
Artikel 47	Artikel 1.9, led c; artikel 45.3
Artikel 48	—
Artikel 49	—
Artikel 50, led a	Artikel 40.3, led a
Artikel 50, led b	Artikel 40.3, led b
Artikel 50, led c	Artikel 40.3, led c
Artikel 50, led d	Artikel 40.3, led d
Artikel 50, led e	Artikel 40.3, led e
Artikel 50, led f	Artikel 40.3, led g
Artikel 50, led g	Artikel 40.3, led h
Artikel 50, led h	Artikel 40.3, led j

▼ **B**

Detta direktiv	Direktiv 2004/17/EG
Artikel 50, led i	Artikel 40.3, led k
Artikel 50, led j	Artikel 40.3, led l
Artikel 51.1, första och andra styckena	Artikel 14.1; artikel 1.4
Artikel 51.1, tredje stycket	—
Artikel 51.2, första and andra styckena	—
Artikel 51.2, tredje stycket	Artikel 14.4
Artikel 52.1	Artikel 1.5; artikel 15.1
Artikel 52.2	Artikel 15.2
Artikel 52.3	Artikel 15.2, sista meningen
Artikel 52.4	Artikel 15.3
Artikel 52.5	Artikel 15.4
Artikel 52.6	Artikel 15.6
Artikel 52.7	—
Artikel 52.8	—
Artikel 52.9	Artikel 15.7, tredje stycket
Artikel 53.1, första stycket	Artikel 1.6; artikel 56.1
Artikel 53.1, andra och tredje styckena	Artikel 1.6
Artikel 53.2	Artikel 56.2
Artikel 53.3	Artikel 56.2, tredje stycket
Artikel 53.4	Artikel 56.3
Artikel 53.5	Artikel 56.4
Artikel 53.6	Artikel 56.5
Artikel 53.7	Artikel 56.6
Artikel 53.8	Artikel 56.7
Artikel 53.9	Artikel 56.8
Artikel 54	—
Artikel 55.1	Artikel 29.1

▼ **B**

Detta direktiv	Direktiv 2004/17/EG
Artikel 55.3	Artikel 29.2
Artikel 55.4	—
Artikel 55.5	Artikel 29.2
Artikel 56	—
Artikel 57	—
Artikel 58	Skäl 15
Artikel 59	—
Artikel 60.1	Artikel 34.1
Artikel 60.2	Artikel 34.2
Artikel 60.3	Artikel 34.3
Artikel 60.4	Artikel 34.8
Artikel 60.5	Artikel 34.4
Artikel 60.6	Artikel 34.5
Artikel 60.1	Artikel 34.6
Artikel 60.2	Artikel 34.6
Artikel 62.1	Artikel 34.4, andra stycket; 35.5, andra och tredje styckena; 34.6, andra stycket; 34.7
Artikel 62.2	Artikel 34.4, första stycket; 34.5, första stycket, 34.6, första stycket
Artikel 62.3	—
Artikel 63	Artikel 35
Artikel 64.1	Artikel 36.1
Artikel 64.2	Artikel 36.2
Artikel 65	—
Artikel 66.1	Artikel 45.1
Artikel 66.2	Artikel 45.9
—	Artikel 45.10
Artikel 66.3	Artikel 45.9
Artikel 67.1	Artikel 41.1 och 41.2

▼ **B**

Detta direktiv	Direktiv 2004/17/EG
Artikel 67.2	Artikel 42.3; artikel 44.1
Artikel 68	Artikel 41.3
Artikel 69	Artikel 42.1, led c; artikel 44.1
Artikel 70.1	Artikel 43.1, första stycket; artikel 44.1
Artikel 70.2	Artikel 43.1, andra och tredje styckena
Artikel 70.3	Artikel 43.2 och 43.3
Artikel 70.4	Artikel 43.5
Artikel 71.1	Artikel 44.1; artikel 70.1, led b
Artikel 71.2, första meningen	Artikel 44.2, 44.3
Artikel 71.2, andra och tredje meningarna	Artikel 44.4, andra stycket
Artikel 71.3	Artikel 44.4, första stycket
Artikel 71.4	—
Artikel 71.5, första stycket	Artikel 44.6
Artikel 71.5, andra stycket	Artikel 44.7
Artikel 71.6	Artikel 44.8
Artikel 72.1	Artikel 44.5, första stycket
Artikel 72.2 and 72.3	Artikel 44.5, andra och tredje styckena
Artikel 73.1	Artikel 45.6
Artikel 73.2	Artikel 46.2
Artikel 74.1	Artikel 47.1, första meningen och 47.5, första stycket
Artikel 74.2	Artikel 47.1, andra meningen och 47.5, andra stycket
Artikel 75.1	Artikel 49.1
Artikel 75.2	Artikel 49.2, första och andra styckena
Artikel 75.3	Artikel 49.2, tredje stycket
Artikel 75.4, 75.5 och 75.6	Artikel 49.3, 49.4 och 49.5

▼B

Detta direktiv	Direktiv 2004/17/EG
Artikel 76.1	Artikel 51.1
Artikel 76.2	Artikel 51.2
Artikel 76.3	Artikel 52.1
Artikel 76.4	—
Artikel 76.5	Artikel 51.3
Artikel 76.6	—
Artikel 76.7	—
Artikel 76.8	—
Artikel 77.1	Artikel 53.1
Artikel 77.2	Artikel 53.2
Artikel 77.3	Artikel 53.6
Artikel 77.4	Artikel 53.7
Artikel 77.5	Artikel 53.9
Artikel 77.6	—
Artikel 78.1	Artikel 54.1 och 54.2
Artikel 78.2	Artikel 54.3
Artikel 79.1	Artikel 53.4 och 53.5
Artikel 79.2	Artikel 54.5 och 54.6
Artikel 79.3	—
Artikel 80.1	Artikel 53.3; artikel 54.4
Artikel 80.2	—
Artikel 80.3	Artikel 53.3; artikel 54.4
Artikel 81.1	Artikel 52.2
Artikel 81.2	Artikel 52.3
Artikel 81.3	—
Artikel 82.1	Artikel 55.1
Artikel 76.2	Artikel 55.1
Artikel 82.3	—
Artikel 82.4	Skäl 1; skäl 55, tredje stycket

▼ **B**

Detta direktiv	Direktiv 2004/17/EG
Artikel 82.5	Artikel 55.2
Artikel 83	—
Artikel 84.1	Artikel 57.1, första stycket
Artikel 84.2, led a	Artikel 57.1, andra stycket, led a
Artikel 84.2, led b	Artikel 57.1, andra stycket, led b
Artikel 84.2, led c	Artikel 57.1, andra stycket, led c
Artikel 84.2, led d	Artikel 57.1, andra stycket, led d
Artikel 84.2, led da	—
Artikel 84.2, led e	Artikel 57.1, andra stycket, led e
Artikel 84.3, första stycket	Artikel 57.2
Artikel 84.3, andra stycket	—
Artikel 84.5	Artikel 57.3
Artikel 84.6	—
Artikel 85.1, 85.2, 85.3, 85.4 och artikel 86	Artikel 58.1 - 58.4; artikel 59
Artikel 85.5	Artikel 58.5
Artikel 87	Artikel 38
Artikel 88.1	—
Artikel 88.2	Artikel 37, första meningen
Artikel 88.3	—
Artikel 88.4	Artikel 37, andra meningen
Artikel 88.5 - 88.8	—
Artikel 89	—
Artikel 90	—
Artikel 91	—
Artikel 92	—
Artikel 93	—
Artikel 94	—
Artikel 95	Artikel 61
Artikel 96.1	Artikel 63.1, första stycket

▼ **B**

Detta direktiv	Direktiv 2004/17/EG
Artikel 96.2, första stycket	Artikel 63.1, första stycket
Artikel 96.2, andra and tredje styckena	Artikel 63.1, andra stycket, första och andra meningarna
Artikel 96.3	Artikel 63.2
Artikel 97.1	Artikel 65.1
Artikel 97.2	Artikel 60.2
Artikel 97.3 och 97.4	Artikel 65.2 och 65.3
Artikel 98	Artikel 66
Artikel 99.1	Artikel 72, första stycket
Artikel 99.2 - 99.6	—
Artikel 100	Artikel 50
Artikel 101	—
Artikel 102	—
Artikel 103	Artikel 68.3 och 68.4
Artikel 104	Artikel 68.5
Artikel 105.1 och 105.2	Artikel 68.1 och 68.2
Artikel 105.3	—
Artikel 106.1	Artikel 71.1, första stycket
Artikel 106.2	—
Artikel 106.3	Artikel 71.1, tredje stycket
Artikel 107	Artikel 73
Artikel 108	—
Artikel 109	Artikel 74
Artikel 110	Artikel 75
—	Bilagorna I till X
Bilaga I (förutom första meningen)	Bilaga XII (utom fotnot 1)
första meningen i Bilaga I	Footnote 1 till Bilaga XII
Bilaga II	—
Bilaga III, punkterna A, B, C, E, F, G, H, I och J	Bilaga XI
Bilaga III, punkt D	—

▼ **B**

Detta direktiv	Direktiv 2004/17/EG
Bilaga IV, punkt 1, första till tredje styckena	Artikel 30.6, första stycket
Bilaga IV, punkt 1, fjärde stycket	—
Bilaga IV, punkt 2	Artikel 30.6, första stycket, andra meningen
Bilaga V, a–f	Bilaga XXIV, b–h
Bilaga V, g	—
Bilaga VI	Bilaga XV
Bilaga VII	Artikel 56.3, andra stycket, leden a– f
Bilaga VIII, förutom punkt 4	Bilaga XXI, förutom punkt 4
Bilaga VIII, punkt 4	Bilaga XXI, punkt 4
Bilaga IX	Bilaga XX
Bilaga X	Bilaga XIV
Bilaga XI	Bilaga XIII
Bilaga XII	Bilaga XVI
Bilaga XIII, punkt 1	Artikel 47.4
Bilaga XIII, punkt 2	Artikel 47.5
Bilaga XIV	Bilaga XXIII
Bilaga XV	—
Bilaga XVI	Bilaga XVI
Bilaga XVII	Bilaga XVII
Bilaga XVIII	—
Bilaga XIX	Bilaga XVIII
Bilaga XX	Bilaga XIX
Bilaga XXI	Bilaga XXVI
—	Bilaga XXII
—	Bilaga XXV